

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کشور سوریه

راه‌نمای تجارت با

tpo.ir

Free Trade Promotion Organization

گروه بازرگانی تجارت طلایی

ارائه دهنده خدمات کاملاً تخصصی صادرات و واردات و ترخیص کالا

از آموزش تا منبع یابی واردات، بازاریابی صادرات، حمل و نقل تا ترخیص

دوست عزیز و ارجمند سلام

فایل های ارائه شده اغلب توسط سازمان توسعه تجارت، اتاق بازرگانی ایران و برخاً اتاق بازرگانی شیراز تهیه شده است. گروه بازرگانی تجارت طلایی با داشتن کادر مجرب و همچنین مجوز آموزش از سازمان فنی و حرفه ای و پروانه کارگزاری امور گمرکی از گمرک ایران و با داشتن دفاتر همکار در کشور های چین، ترکیه و آفریقای جنوبی ارائه دهنده خدمات ذیل می باشد. خوشحال خواهیم شد که بتوانیم در خدمت شما عزیزان باشیم. امیدواریم فایل ارائه شده برای شما مفید واقع شود.

ترخیص کالا از گمرکات کشور به ویژه گمرک های اصفهان، تهران (امام خمینی و شهریار)، بندر عباس، بندر خرمشهر

آموزش های تخصصی صادرات و واردات، ترخیص کالا و ...

مشاوره در خصوص صادرات و واردات

مشاوره و اجرای پروژه های وارداتی (منبع یابی، پرداخت و ترخیص کالا)

مشاوره و اجرای پروژه های صادراتی (بازاریابی صادرات، حضور در نمایشگاه، تهیه کاتالوگ، ثبت برند و ترخیص کالا)

مشاوره در خصوص بازاریابی داخلی محصولات (بخش بندی بازار، سیستم تبلیغات، مدیریت ارتباط با مشتری و ارائه نرم افزار های مرتبط)

هماهنگی و اجرای پروژه های حمل و نقل، ارسال و دریافت کالا از مبادی مختلف به ویژه چین، کره، اتحادیه اروپا و ترکیه

تهران: خیابان آفریقا، بالاتر از چهارراه اسفندیار، نش خیابان سعیدی، پلاک ۱۵۶ واحد ۴

تلفن: ۰۲۱۲۲۰۲۵۲۶۸ همراه: ۰۹۱۲۰۱۴۸۹۱۴

اصفهان: خیابان حکیم نظامی، حدفاصل کوی سنگتراش ها و چهارراه محتشم کاشانی، پلاک ۷۸۹

تلفن: ۰۳۱۳۶۲۵۱۰۱۶ تلفکس: ۰۳۱۳۶۲۵۵۱۳۹ همراه: ۰۹۱۲۰۸۶۷۰۶۹

یزد: صفائیه خیابان تیمسار فلاحی روبروی پارک آزادگان کوچه بهار پلاک ۲۱. همراه: ۰۹۱۳۴۷۲۰۴۵۷

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۶۸-۱۷۴-۵

راهنمای تجارت با کشور سوریه

شناسنامه پدیدآورندگان:
سازمان توسعه تجارت ایران
معاونت بازاریابی و تنظیم روابط سازمان: دکتر محمدعلی ضیغمی
مدیر طرح: رضا توفیقی
مجری طرح: آزاده زارعی، مهرداد وفا
مدیرهنری: فرشته سعیدا

شناسنامه کتاب:

چاپ اول: فروردین ماه ۱۳۸۸

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰ ریال

ویرایش، صفحه‌آرایی، لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر بازرگانی
ناشر: شرکت چاپ و نشر بازرگانی وابسته به موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی
نشانی: تهران، بزرگراه شهید چمران، محل دائمی نمایشگاه‌ها، سازمان توسعه تجارت ایران
تلفن: ۲-۲۲۶۶۴۰۳۱

نسخه الکترونیکی کتاب: www.tpo.ir

E.mail: info@tpo.ir

سخن رئیس کل سازمان

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ.

طی سالهای گذشته، شاهد تکوین تدریجی «نظام اقتصادی یکپارچه جهانی» بوده‌ایم. توسعه دانش و فناوری در عرصه‌های مختلف، وضعیت متفاوتی از کسب و کار را در این سالها در پی داشته است. از یکسو توسعه ارتباطات و دسترسی گسترده مشتریان به اطلاعات، چهره بازارها را دگرگون نموده و «خواسته‌های» آنها را تحت تأثیر قرار داده و از سوی دیگر تولید مبتنی بر فناوری پیشرفته و روشهای اصلاح شده، امکان پاسخگویی به تقاضاهای متنوع و متغیر مشتریان را فراهم نموده است.

نقش تعیین کننده عوامل تولید در معرفی محصول، به ویژه محصولات جدید، اکنون جای خود را به عوامل موجد رضایت مشتری و بازار داده است. این وضعیت، پارادایم حاکم بر روابط صنعت - بازار را به نفع بازار تغییر داده و نقش تعیین کننده بازار و فرصتها و محدودیتهای آن را به جای تولید و فرصتها و محدودیتهای آن نشانده است. اگر به این مهم، جهانی شدن بازارها را نیز بیافزاییم، آنگاه ضرورت مطالعه و شناخت بازارها، بخشهای آن و راهکارهای بازاریابی برای کسب سهم مناسب از بازارهای هدف به خوبی نمایان می‌شود.

تعدد و تنوع عوامل محیطی مؤثر بر موفقیت کسب و کارها، به ویژه در بازارهای جهانی، نسبت به گذشته که قلمرو فعالیتها محلی و ملی بوده، بسیار بیشتر است. امروزه شناخت این عوامل نسبت به شناخت عوامل داخلی بنگاه به دلیل تأثیرگذاری آنها در تحلیلهای مربوط به فرصتهای کسب و کار مقدم است. به همین دلیل مدیران سازمانها باید عناصر غیر قابل کنترل محیطی را شناخته و آنها را تا آنجا که ممکن است، مدیریت نمایند.

در تمام محیطهای کسب و کار، شرایط نامطمئن به وسیله عناصر غیرقابل کنترل به وجود می‌آید و هر بازار جدید، مجموعه عوامل غیر قابل کنترل خاص خود را نیز به آن اضافه

می‌کند. مدیر موفق برنامه بازاریابی خود را به نحوی طراحی می‌کند که بهتر بتواند با شرایط نامطمئن محیط کسب و کار منطبق شود.

مهم‌ترین عوامل غیر قابل کنترل محیط بین‌المللی عبارت‌اند از:

❖ عوامل سیاسی - قانونی

❖ عوامل فرهنگی

❖ عوامل اقتصادی

❖ زیر ساختها، فناوری، رقبا، نظام توزیع و غیره

تلاش همه بنگاه‌ها برای دسترسی به اطلاعات مربوط به عناصر غیر قابل کنترل محیطی، مستلزم صرف هزینه و ایجاد مخاطرات ناشی از عدم صحت و دقت اطلاعات جمع‌آوری شده است. به این جهت و در راستای حمایت از شرکتهای ایرانی، برای ورود و کسب موفقیت آنها در بازارهای خارجی، سازمان توسعه تجارت ایران اقدام به تهیه و انتشار مجموعه کتابهایی با عنوان «راهنمای تجارت با کشورها» نموده است.

در گردآوری و تدوین اطلاعات این کتابها تلاش شده است تا اطلاعات دقیق و به‌روز، با بهره‌گیری از منابع اطلاعاتی موثق در اختیار خواننده گرامی قرار گیرد. به دلیل تغییرات نسبتاً سریع، این اطلاعات در فاصله‌های زمانی مناسب به روز شده و در چاپهای بعدی منتشر خواهد شد. با این حال، این دقت ما را از رهنمودهای اساتید و صاحب‌نظران محترم بی‌نیاز نمی‌کند و از هرگونه راهنمایی و تذکر صاحبان فکر و فعالان عرصه تجارت خارجی ایران استقبال می‌نماییم.

در پایان لازم می‌دانم از همکاری همه دست‌اندرکاران تهیه و تولید مجموعه کتابهای حاضر به ویژه جناب آقای دکتر محمدعلی ضیغمی «معاون بازاریابی و تنظیم روابط سازمان» و جناب آقای رضا توفیقی، «مدیر طرح» و کلیه کارشناسان سازمان که با این مجموعه همکاری نموده‌اند، کمال تشکر و قدردانی را بنمایم. همچنین از سرکار خانم محبوبه اصغرپور و همکاران شرکت چاپ و نشر بازرگانی به خاطر تلاشهای ایشان در طراحی و تولید این مجموعه سپاسگزارم.

مهدی غضنفری

معاون وزیر و رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران

فهرست صفحه

بخش اول: کلیات

اطلاعات پایه

- ۱۳ نام کشور
- ۱۳ موقعیت جغرافیایی
- ۱۳ مساحت
- ۱۳ جمعیت
- ۱۴ شهرهای مهم
- ۱۴ همسایگان
- ۱۵ واحد پول
- ۱۵ تفاوت زمان با ایران

فصل اول: محیط سیاسی و قانونی

- ۱۷ محیط سیاسی
- ۱۷ تاریخچه
- ۱۸ نوع حکومت و ارکان اصلی کشور
- ۲۳ افراد و گروه‌های بانفوذ

- ۲۳ وضعیت ریسک سیاسی
- ۲۴ محیط قانونی
- ۲۴ قانون سرمایه‌گذاری خارجی
- ۲۵ قانون سرمایه‌گذاری
- ۲۹ قانون مناطق آزاد تجاری و صنعتی
- ۳۰ قوانین گمرکی
- ۳۱ قوانین بانکی
- ۳۲ قوانین مالکیت فکری
- ۳۶ بخشهایی از قوانین سوریه
- ۳۷ عضویت در پیمانهای اقتصادی و نهادهای بین‌المللی

فصل دوم: محیط فرهنگی

- ۳۹ ارکان فرهنگی و اجتماعی
- ۳۹ مذهب
- ۳۹ زبان
- ۴۰ الگوی زندگی
- ۴۰ نهادهای اجتماعی و دینی
- ۴۱ رسانه‌ها
- ۴۲ ارزشهای غالب، آداب و رسوم خاص
- ۴۳ تعطیلات رسمی
- ۴۴ فرهنگ مذاکره
- ۴۴ دیدگاه کلی نسبت به ایران
- ۴۵ آداب مذاکره
- ۴۵ تحلیل حرکات بدنی

فصل سوم: محیط اقتصادی

- ۴۷ سیستم اقتصادی و نقش دولت
- ۴۹ بخش نفت

۴۹	بخش گاز
۵۰	بخش صنعت
۵۰	بخش کشاورزی
۵۱	بخش خدمات
۵۲	جمعیت
۵۳	تولید ناخالص داخلی
۵۳	شاخصهای مهم اقتصادی
۵۳	درآمد سرانه
۵۳	نرخ تورم
۵۴	نرخ بیکاری
۵۴	دستمزد نیروی کار
۵۴	میزان ذخایر ارزی
۵۴	ترازها
۵۴	تراز تجاری
۵۴	تراز تجاری با ایران
۵۵	منابع طبیعی

فصل چهارم: زیرساختها

۵۷	حمل و نقل
۵۸	دریایی
۵۸	هوایی
۵۹	ریلی
۵۹	زمینی
۵۹	نظام بانکی
۶۵	نظام بیمه‌ای
۶۶	پوشش بار (نوع الف)
۶۶	پوشش بار (نوع ب)

۶۷ زیرساختهای ارتباطی

بخش دوم: تجارت خارجی

فصل پنجم: اطلاعات کلی

۷۱ تراز تجاری

۷۲ صادرات

۷۴ واردات

۸۱ کشورهای صادرکننده

۹۲ ساختار تعرفه‌ای و موانع غیرتعرفه‌ای

۹۲ سرمایه‌گذاری‌های عمده

۹۴ سرمایه‌گذاری جمهوری اسلامی ایران در سوریه

فصل ششم: مبادلات بازرگانی با ایران

۹۵ تراز تجاری

۹۷ واردات سوریه از ایران

۹۷ گروه کالایی

۹۹ اقلام وارداتی

۱۰۱ پتانسیل صادراتی ایران به سوریه

۱۰۲ پتانسیل وارداتی ایران از سوریه

۱۰۳ صادرات سوریه به ایران

۱۰۳ گروه کالایی

۱۰۵ اقلام صادراتی

۱۰۶ روابط اقتصادی دو کشور

۱۰۷ روابط اقتصادی دو کشور پیش از انقلاب

۱۰۷ روابط اقتصادی دو کشور پس از انقلاب

۱۱۴	تحلیل موقعیت (SWOT)
۱۲۲	نتیجه‌گیری و پیشنهاد
	بخش سوم: پیوستها
۱۲۷	هتل‌های شهر دمشق
۱۲۸	هتل‌های شهر آلیو
۱۲۹	هتل‌های شهر حمص
۱۲۹	هتل‌های شهر پالمیرا
۱۲۹	هتلها و اقامتگاه‌های شهر لاتاکیا
۱۲۹	هتل‌های شهر دیرالزور
۱۳۰	هتل‌های شهر بصره
۱۳۰	اقامتگاه‌های شهر طرطوس
۱۳۰	هتل‌های شهر حما
۱۳۰	هتل‌های شهر ایوب
۱۳۱	مؤسسات عمومی
۱۳۱	اتحادیه‌ها
۱۳۱	کارتهای اعتباری
۱۳۲	اطلاعات
۱۳۲	بیمارستانهای خصوصی
۱۳۳	اجاره ماشین
۱۳۳	برخی شرکتهای کشتیرانی (در لاتاکیا)
۱۳۳	خطوط هوایی موجود در سوریه
۱۳۴	پروژه‌های خدمات فنی و مهندسی ایران در کشور سوریه
۱۴۵	منابع و مأخذ

بخش اول کلیات

اطلاعات پایه

◆ نام کشور

جمهوری عربی سوریه^۱

◆ موقعیت جغرافیایی

کشور سوریه در جنوب غربی آسیا و کنار دریای مدیترانه واقع شده است.

◆ مساحت

کشور سوریه با ۱۸۵۱۸۰ کیلومتر مربع وسعت، هشتاد و هفتمین کشور جهان است و در مقایسه با ایران، کمی بیشتر از ۱۰ درصد مساحت ایران، وسعت دارد.

◆ جمعیت

براساس آخرین آمار و اطلاعات موجود در سال ۲۰۰۷ جمعیت این کشور ۱۹/۳۱ میلیون نفر می‌باشد. جمعیت این کشور جوان بوده و ۶۰/۱ درصد آن در گروه سنی ۱۵-۶۴ سال قرار دارند.

1. Syrian Arab Republic

◆ شهرهای مهم

پایتخت کشور سوریه دمشق^۱ نام دارد و شهرهای حلب^۲، حمص^۳ و حما^۴ از جمله شهرهای مهم این کشور می‌باشند.

◆ همسایگان

کشور سوریه از شمال به ترکیه، از غرب به لبنان و دریای مدیترانه و از جنوب به اردن و از جنوب غربی به فلسطین و از شرق به عراق محدود می‌شود.

1. Damascus
2. Aleppo
3. Homs
4. Hama

♦ واحد پول

واحد پول این کشور پوند سوریه (لیر)، می باشد و براساس گزارش منتشر شده در تاریخ ۲۰۰۸/۱/۹ توسط بانک تجاری این کشور نرخ تبدیل آن به دلار آمریکا و نیز یورو به شرح ذیل بوده است:

❖ دلار آمریکا: خرید ۴۷/۹۰، فروش ۴۸/۲۰ پوند سوریه

❖ یورو: خرید ۷۰/۴۱، فروش ۷۰/۸۱ پوند سوریه

♦ تفاوت زمان با ایران

ساعت کشور سوریه ۰۰ : ۰۲+ ساعت GMT می باشد و تفاوت زمانی کشور سوریه با ایران ۱/۳۰- است.

فصل اول

محیط سیاسی و قانونی

در این فصل مروری بر محیط سیاسی و قانونی کشور سوریه، عوامل مؤثر بر این محیط و برخی قوانین حاکم بر این کشور خواهیم داشت.

۱. محیط سیاسی

در این قسمت سعی می‌کنیم تصویری کلی از وضعیت سیاسی سوریه ارائه نماییم. نخست تاریخچه‌ای از نحوه تشکیل حکومت بیان خواهیم کرد و پس از آن ارکان حکومت و افراد سیاسی را معرفی می‌کنیم.

۱-۱. تاریخچه

سوریه از لحاظ تاریخی تا قبل از قرون جدید شامل کشورهای سوریه کنونی، لبنان کنونی و قسمتهایی از اردن و فلسطین بود. این کشور یکی از قدیمی‌ترین مناطق مسکونی آسیا محسوب می‌گردد و در هزاره سوم قبل از میلاد، قوم سامی آموری در سوریه ساکن شده و تشکیل حکومت دادند که تا سال ۱۷۰۰ قبل از میلاد این حکومت ادامه یافت. در قرون پیش از میلاد این کشور بارها به تصرف مصری‌ها، آشوری‌ها، بابلی‌ها و ایرانیان درآمد و هر یک از این حاکمان بر آن در فواصل مدید و یا کوتاهی حکومت کردند. منطقه‌ای که هم‌اکنون سوریه خوانده می‌شود در واقع سوریه کبیر یا بلاد شام است که مشتمل بر فلسطین، لبنان و اردن بوده است. سوری‌ها در واقع در ابتدا دولت خود را بخش کوچکی از منطقه وسیع‌تری که صرفاً نام آن را با خود داشت تصور می‌کردند و زمامداران اولیه سوری از شناسایی نهاد دولت احتراز می‌نمودند و هیچ‌گونه تمایلی در تحکیم عوامل وحدت در داخل مرزها نداشتند.

در میان مناطق پرتنش کره زمین، منطقه مدیترانه که به سمت خاورمیانه کشیده می‌شود، منطقه بسیار پراهمیتی به شمار می‌آید و در حقیقت حادثه‌ترین مسائل ژئوپلیتیکی در منطقه خاورمیانه قرار دارد.

به نظر می‌رسد مهم‌ترین دلیل وجود تنش بالقوه در منطقه حضور اسرائیل می‌باشد که با غضب سرزمین فلسطین و توسعه‌طلبی روزافزون خود همواره موجب تقویت عامل تنش در منطقه می‌باشد.

کشور سوریه در منطقه مدیترانه از موقعیت ویژه‌ای برخوردار است و می‌توان گفت که این کشور پل ارتباط سه قاره اروپا، آسیا و آفریقا می‌باشد.

همچنین این کشور با دارا بودن ۱۸۶ کیلومتر ساحل در دریای مدیترانه با کشورهای این منطقه ارتباطی دارد به‌ویژه اینکه از طریق خطوط لوله نفت در بندر بانیاس بخشی از نیازهای نفتی کشورهای همسایه را تأمین می‌نماید و از این طریق در معادلات منطقه‌ای نقش دارد.

۱-۲. نوع حکومت و ارکان اصلی کشور

حکومت سوریه مطابق آنچه که در قانون اساسی این کشور آمده، جمهوری است. ارکان اصلی حکومت این کشور را پارلمان، رئیس‌جمهور و قوه قضائیه تشکیل می‌دهد. در ادامه به معرفی هر یک از این نهادها می‌پردازیم:

۱-۲-۱. رئیس‌جمهور

رئیس‌جمهور به عنوان بالاترین مقام رسمی برای یک دوره هفت ساله از سوی مردم انتخاب می‌گردد. طبق قانون اساسی این کشور، نخست‌وزیر سومین مقام رسمی کشور پس از رئیس‌جمهور و معاون اول او می‌باشد. رئیس‌جمهور

سوریه در حال حاضر آقای بشار اسد^۱ می‌باشد.

به‌طور کلی رئیس‌جمهور کنترل و نظارت کامل بر وزرا، معاون خود، نخست‌وزیر و معاون نخست‌وزیر دارد و انتخاب و یا عزل آنان نیز به عهده او می‌باشد. علاوه بر این مجلس سوریه و دیگر مؤسسات نظامی و غیرنظامی سوریه مستقیماً زیر نظر رئیس‌جمهور اداره می‌شود.

همچنین رئیس‌جمهور می‌بایست عرب، سوری و بهره‌مند از حقوق مدنی و سیاسی باشد. اهم وظایف رئیس‌جمهور در سوریه به شرح زیر است:

- ❖ صدور فرمانها و تصویب‌نامه‌ها بر طبق قوانین
- ❖ اعلان جنگ، صلح، بسیج عمومی پس از موافقت شورای خلق و اعلام حالت فوق‌العاده
- ❖ انتخاب رؤسای نمایندگیهای سیاسی و پذیرش استوارنامه رؤسای هیأت‌های نمایندگی خارجی
- ❖ فرماندهی کل ارتش و نیروهای مسلح
- ❖ امضا و الغای عهدنامه‌های بین‌المللی
- ❖ عفو و اعاده حیثیت از اشخاص
- ❖ مسئولیت قوه مقننه به هنگام انحلال شورای خلق (مجلس) تا تشکیل مجدد آن

۱-۲-۲. هیأت دولت

طبق ماده ۱۱۵ قانون اساسی این کشور، هیأت دولت یکی از شوراهای عالی اجرایی و اداری حکومت است که از نخست‌وزیر، معاونین و وزرا تشکیل می‌گردد. نخست‌وزیر فعلی سوریه ناجی عطری می‌باشد. نخست‌وزیر بر فعالیت‌های وزرا نظارت می‌کند و طبق ماده ۱۱۶ قانون اساسی نخست‌وزیر، معاونین و وزرا و معاونین ایشان نزد رئیس‌جمهور سوگند یاد می‌کنند و طبق ماده دیگری نخست‌وزیر و وزرا در مقابل رئیس‌جمهور مسئول می‌باشند و می‌بایست هیأت دولت جدید برنامه‌های کلی خود را به مجلس تقدیم نماید و هر سال نیز براساس بند ۲ ماده ۱۱۸ موظف می‌باشد گزارشی از فعالیت‌های انجام شده طبق برنامه‌های توسعه تقدیم مجلس نماید.

1. Bashar Al-Asad

طبق ماده ۱۲۷ قانون اساسی وظایف هیأت دولت در سوریه به شرح ذیل می‌باشد:

- ❖ آماده نمودن سیاستهای کلی نظام و اجرای آن با مشارکت رئیس‌جمهور
- ❖ هماهنگی بین وزارتخانه‌ها، ادارات و ارگانهای دولتی
- ❖ تهیه لایحه بودجه
- ❖ تهیه لوایح دولت
- ❖ تهیه برنامه‌های توسعه و سرمایه‌گذاری
- ❖ اعطای وام
- ❖ امضای موافقت‌نامه‌ها و یادداشت‌های تفاهم
- ❖ صدور تصویب‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌های اجرایی قوانین

۱-۲-۳. قوه مقننه

سابقه مجلس در این کشور به سال ۱۹۱۹ یعنی قبل از استعمار فرانسه باز می‌گردد و سوریه اولین کشور عربی است که در آن مجلس تأسیس گردیده است. نام اولین مجلس این کشور (کنفرانس سوریه بزرگ) بود که اعضای از دیگر کشورها مانند لبنان، اردن و فلسطین نیز در آن حضور داشتند. در دوران استعمار فرانسه در سال ۱۹۲۳ دومین مجلس سوریه تشکیل شد که دارای ۳۰ عضو بود. پس از پایان دوره استعمار بار دیگر مجلس با ساختاری جدید شکل گرفت و از سال ۱۹۴۳ تا ۱۹۴۷ مجلس با ۱۲۴ عضو تشکیل گردید و پس از جنبش اصلاحی حافظ اسد^۱، قانون جدید مجلس نوشته شد. طبق قانون اساسی سوریه انتخابات مجلس می‌بایست در خلال ۹۰ روز پس از پایان کار دوره قبل تشکیل گردد. رئیس‌جمهوری دستور برگزاری انتخابات را صادر می‌نماید و رأی‌گیری باید با آزادی کامل انجام گیرد و کاندیداها می‌توانند نمایندگانی را جهت نظارت بر حسن برگزاری انتخابات در حوزه‌های انتخابی داشته باشند.

مجلس جدید پس از اعلام نتایج انتخابات طی ۱۵ روز بنا به دستور رئیس‌جمهور تشکیل می‌گردد. طبق ماده ۶۱ قانون اساسی این کشور مجلس در طول سال سه اجلاس خواهد داشت. مجلس خلق در طول سال برای تاریخ شش ماه متناوب تشکیل می‌گردد. اجلاس

1. Hafez-Al-Asad

اول و دوم ۴۵ روز و اجلاسیه سوم سه ماه خواهد بود که البته رئیس‌جمهور، رئیس مجلس و یا یک سوم نمایندگان می‌توانند اجلاسیه‌های فوق‌العاده درخواست کنند. نمایندگان مجلس خلق سوریه طبق ماده ۶۶ قانون اساسی دارای مصونیت می‌باشند. دوره مجلس در سوریه هر چهار سال یک‌بار می‌باشد و اعضای آن طی انتخابات عمومی برگزیده می‌شوند. طبق قانون اساسی این کشور مجلس این کشور دارای وظایف ذیل است:

- ❖ معرفی کاندیدای ریاست جمهوری
 - ❖ تصویب قوانین
 - ❖ بررسی سیاست کلی وزارتخانه‌ها و تصویب آن
 - ❖ تصویب برنامه‌های کلان ۵ ساله
 - ❖ تصویب برنامه‌های بودجه سالانه
 - ❖ تصویب موافقت‌نامه‌ها و قراردادهای بین‌المللی
 - ❖ تصویب عفو عمومی
 - ❖ ارائه طرح به مجلس
 - ❖ استیضاح هیأت وزیران و یا وزیر
 - ❖ قبول و یا رد استعفای هر یک از نمایندگان مجلس
 - ❖ رأی عدم اعتماد به هیأت دولت یا یکی از وزرا با درخواست حداقل پنج نفر از نمایندگان
 - ❖ تشکیل کمیسیون‌های مجلس
 - ❖ برگزاری رفراندوم ریاست جمهوری بنا به درخواست رئیس مجلس
 - ❖ قبول استعفای رئیس‌جمهور
 - ❖ موافقت با اعلام صلح
 - ❖ درخواست بازنگری در قانون اساسی با رأی یک سوم نمایندگان
- تعداد نمایندگان مجلس ۲۵۰ نفر می‌باشد که از این تعداد ۱۲۷ کرسی به کارگران، کارمندان دولت و کشاورزان اختصاص دارد و ۱۲۳ کرسی به باقی اقشار جامعه مانند صاحبان صنایع، تجار، پزشکان و وکلا اختصاص دارد.

از ۲۵۰ کرسی مجلس ۱۷۶ کرسی متعلق به جبهه ملی پیشرو به شرح ذیل می‌باشد:

❖ حزب بعث ۱۳۱ نفر (۵۲/۴ درصد)

❖ باقی احزاب جبهه ۳۲ نفر (۱۲/۸ درصد) شامل: جنبش سوسیالیستهای عرب (۶ کرسی)، حزب کمونیست سوریه (۸ کرسی)، اتحادیه سوسیالیستهای عرب (۷ کرسی)، حزب وحدت‌گرایان سوسیالیست (۷ کرسی)، حزب وحدت‌گرایان دموکرات (۴ کرسی) و نهایتاً ۸۳ کرسی نیز به افراد مستقل اختصاص دارد.

کاندیداهایی که در لیست جبهه ملی ترقی خواه می‌باشند نیاز به هزینه تبلیغاتی ندارند اما کاندیداهای مستقل به هزینه بسیاری نیاز دارند. طبق ماده ۱۰۷ قانون اساسی سوریه، رئیس‌جمهور می‌تواند مجلس را منحل کند.

زنان در این کشور برخلاف دیگر کشورهای عربی نقش نسبتاً فعالی در مجلس خلق این کشور ایفا کرده‌اند. برای اولین بار زنان در سال ۱۹۴۹ حق شرکت در انتخابات و رأی دادن را در کشور به دست آوردند و در سال ۱۹۶۱ به ایشان اجازه داده شد به عنوان داوطلب نمایندگی حضور پیدا کنند.

۱-۲-۴. قوه قضائیه

رئیس‌جمهور، رئیس شورای عالی قضایی نیز می‌باشد و وزیر دادگستری در حکم دادستان کل کشور است. پس از به قدرت رسیدن بشار اسد کمیته‌های تخصصی برای ارائه پیشنهادهایی در زمینه تغییر قوانین و انجام اصلاحاتی در دستگاه‌های حساس دولت به‌ویژه بخش قضایی تشکیل گردید. مهم‌ترین اقدامات برای اصلاح بخش قضایی در سوریه استقلال آن، بهبود وضعیت معیشتی قضات، بازنگری دادگاه‌های ویژه، قانون جدید دادگاه‌ها، تلاش برای راه‌اندازی مرکز دادگاه منطقه‌ای و کاهش محدوده فعالیت‌های دادگاه‌های سیاسی عنوان شده است.

دادگاه‌ها در این کشور عمدتاً به دو بخش تقسیم می‌گردند: دادگاه قضایی، و دادگاه اداری که هر یک زیرمجموعه‌های خود را دارا می‌باشند. از سال ۱۹۷۳ دادگاه عالی قانون اساسی به عنوان بدنه اصلی و ثابت ساختار سیستم قضایی کشور شناخته شد و در واقع این دادگاه عالی‌ترین دادگاه می‌باشد. این دادگاه مرکب از رئیس قوه قضاییه و چهار قاضی است که به وسیله حکم ریاست جمهوری برای یک دوره چهار ساله که قابل تمدید نیز هست انتخاب و تعیین می‌گردند. از صلاحیت‌های این دادگاه می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- ❖ بررسی حقوقی تبعیت قوانین از قانون اساسی و احکام قانونی
- ❖ رسیدگی راجع به صحت انتخابات نمایندگان مجلس مردمی سوریه
- ❖ محاکمه (احتمالی) رئیس‌جمهور به دلیل اعمال غیرقانونی
- ❖ رسیدگی به تضاد قوانین، دادگاه‌ها و تشخیص دادگاه صلاحیت‌دار در هنگام اختلاف بین سیستم قضایی دادگاه‌ها و دیگر دستگاه‌هایی که صلاحیت قضایی دارند. از دیگر دادگاه‌های سوریه می‌توان دادگاه عمومی قضایی، دادگاه اداری، دادگاه نظامی و نیز دادگاه‌های شرع را نام برد.

۳-۱. افراد و گروه‌های بانفوذ

به‌طور کلی هرگونه حضور و تحرک در اقتصاد این کشور (از پایین به بالا) منوط به رعایت ملاحظات و منافع صاحبان نفوذ و سرمایه و قدرت است.

واسطه‌های فراوانی در اقتصاد سوریه وجود دارند که تعامل با آنها باید با شناخت کامل از توانمندی‌ها و وابستگی واسطه باشد و در غیر این صورت منجر به افزایش هزینه‌ها و سردرگمی شرکتها می‌گردد.

۴-۱. وضعیت ریسک سیاسی

براساس گزارش اتحادیه اروپا در سال ۲۰۰۷ بالاترین میزان ریسک در این کشور مربوط به عدم ثبات سیاسی این کشور در منطقه می‌باشد که منجر به بروز اثرات منفی در سیاست و اقتصاد و روابط خارجی آن می‌گردد. از سوی دیگر این موضوع می‌تواند موجب تغییر اولویتها و برنامه‌های دولت سوریه و تحت‌الشعاع قرار دادن برنامه‌های اصلاحی و نیز بروز تأثیراتی در اقتصاد کلان این کشور گردد.

به‌طور کلی می‌توان گفت نوع و عمق ارتباطات سیاسی حاضر می‌تواند بر اندازه و دامنه برنامه‌های مورد نظر این کشور تأثیر بسزایی داشته باشد و هرگونه خللی در این ارتباطات می‌تواند منجر به کاهش همکاریهای دو و یا چندجانبه گردد. همچنین طبق ارزیابی‌های انجام شده توسط صندوق ضمانت صادرات ایران، این کشور در طبقه‌بندی ریسک رتبه ۵ را دارا است و سقف اعتبارات کوتاه‌مدت برای این کشور معادل ۵۰ میلیون دلار و برای اعتبارات میان مدت و بلندمدت معادل ۱۰۰ میلیون دلار است.

۲. محیط قانونی

بعد از بررسی وضعیت سیاسی کشور سوریه نوبت آن است که با زیرساختهای قانونی این کشور آشنا شویم. در این قسمت آن دسته از قوانینی را که برای برقراری ارتباطات و مناسبات تجاری و بازرگانی ضروری هستند، به طور خلاصه معرفی می‌کنیم. اطلاعات ارائه شده در این قسمت، نشانگر پتانسیلهای کمی موجود در قوانین سوریه برای برقراری روابط تجاری می‌باشند و بدیهی است که در مرحله عمل، بایستی به طور مستقیم به متن این قوانین مراجعه و با جزئی‌نگری بیشتری سنجیده شود.

۲-۱. قانون سرمایه‌گذاری خارجی

سوریه در سال ۱۹۹۱ به منظور افزایش درآمد ملی و فرصتهای شغلی و در راستای اهداف برنامه توسعه کشور «قانون سرمایه‌گذاری خارجی» را به تصویب رساند. این قانون در سالهای ۲۰۰۰ و ۲۰۰۲ مورد تجدیدنظر قرار گرفت و به موجب آن شرایط سرمایه‌گذاری آسان‌تر و جذاب‌تر گردید. کاهش سقف مالیاتها، رفع ممنوعیت واردات، بین ۵ تا ۱۰ سال معافیت مالیاتی، تسهیل تسعیر ارزهای خارجی و امکان افتتاح حساب ارزی در بانکهای داخلی، قابلیت انتقال کل سرمایه در صورت انصراف از ادامه کار، امکان اجاره و یا خرید ملک توسط سرمایه‌گذار، ۷ سال معافیت مالیاتی در صورتی که طرح در مناطق روستایی اجرا گردد و یا اشتغال قابل ملاحظه‌ای ایجاد نماید، تسریع در صدور مجوز برای سرمایه‌گذاری و نهایتاً استفاده از وام لیری از اموری بود که به منظور تشویق سرمایه‌گذاران به تصویب دولت سوریه رسید در این رابطه در سال ۲۰۰۳ تعداد زیادی پروژه پیشنهادی به شورای عالی سرمایه‌گذاری سوریه به تصویب رسید و اکنون تعدادی از آنها در دست اجرا می‌باشد. در این کشور شورایی تحت عنوان شورای عالی سرمایه‌گذاری به ریاست نخست‌وزیر و عضویت وزرای اقتصادی از جمله وزیر اقتصاد و بازرگانی، دارایی، کشاورزی و اصلاح نباتات، حمل و نقل و صنایع عهده‌دار امور سرمایه‌گذاری بوده و در خصوص طرحهای ارائه‌شده اظهارنظر می‌نماید.

شورای سرمایه‌گذاری حداکثر ۱۵ روز فرصت دارد تا نسبت به پروژه‌های ارائه شده اعلام نظر نماید. طرحهایی که از شورای سرمایه‌گذاری مجوز اقدام دریافت می‌کنند، امکان وارد کردن ماشین‌آلات و خودرو موردنیاز و مصالح و اقلام لازم برای راه‌اندازی طرح بدون پرداخت مالیات و عوارض گمرکی را نیز به دست می‌آورند. شایان ذکر است که از بدو تصویب

قانون سرمایه‌گذاری خارجی در سوریه جمعاً حدود ۱۰ میلیارد لیر سرمایه خارجی جذب بخشهای صنعتی و کشاورزی سوریه گردیده و بهبود شرایط اقتصادی کشور، افزایش بهای نفت، رشد محصولات کشاورزی به ویژه زیتون و مرکبات طی سالهای اخیر، افزایش میزان توریستهای کشورهای حوزه خلیج فارس در کنار اصلاح سیستم بانکی، اجرایی شدن موافقت‌نامه تجارت آزاد عربی متشکل از ۱۵ کشور تا سال ۲۰۰۷ و همچنین نهایی شدن مذاکرات اقتصادی شراکت سوریه با اتحادیه اروپایی و احتمال امضای نهایی آن در آینده نزدیک عواملی است که جاذبه سرمایه‌گذاری در سوریه را بیشتر کرده است.

۲-۲. قانون سرمایه‌گذاری

این قانون در خصوص سرمایه‌گذاری‌های شهروندان سوری مقیم و غیرمقیم و اتباع کشورهای عربی و خارجی در چارچوب طرحهای توسعه اقتصادی و اجتماعی و سیاسی کشور قابل اجرا می‌باشد. احکام این قانون در خصوص طرحهای توسعه اقتصادی و اجتماعی مورد تأیید شورای عالی سرمایه‌گذاری در زمینه‌های ذیل قابل اجرا می‌باشد:

- ❖ طرحهای کشاورزی (گیاهی یا دامی) از جمله طرحهای ساخت تولیدات کشاورزی
- ❖ طرحهای صنعتی بخشهای خصوصی و مشترک (اشتراک بخش خصوصی و دولتی)
- ❖ (ج) طرحهای حمل و نقل
- ❖ طرحهایی که با تصمیم شورا مشمول این قانون می‌گردد.
- جهت اعلام موافقت با طرحهای فوق‌الذکر موارد ذیل می‌بایست لحاظ گردد.
- ❖ طرح می‌بایست در راستای اهداف برنامه توسعه کشور باشد.
- ❖ طرح حتی‌الامکان از منابع داخلی قابل دسترس در اقتصاد ملی استفاده کند.
- ❖ در افزایش درآمد ملی و فرصتهای شغلی سهمیم باشد.
- ❖ موجب افزایش صادرات و سامان بخشیدن به واردات گردد.
- ❖ از ماشین‌آلات و فناوری نوین و تناسب با نیازهای اقتصاد ملی استفاده کند.
- ❖ ارزش اقلام ثابتی که قرار است در طرح مورد استفاده قرار گیرد (از قبیل ماشین‌آلات و ابزار تجهیزات و دستگاه‌ها و خودروهای ویژه طرح و سایر وسایل تولیدی که منحصرأ برای طرح از خارج خریداری شده است) نباید از ۱۰ میلیون لیر سوری کمتر باشد. این رقم توسط شورای وزیران قابل اصلاح است.

شورای عالی سرمایه‌گذاری متشکل از افراد ذیل است:

- ❖ رئیس شورای وزیران
- ❖ معاون رئیس شورای وزیران در امور اقتصادی
- ❖ معاون رئیس شورای وزیران در امور خدمات
- ❖ وزیر کشاورزی و اصلاح نباتات
- ❖ وزیر حمل و نقل
- ❖ وزیر خواروبار و بازرگانی داخلی
- ❖ وزیر اقتصاد و بازرگانی خارجی
- ❖ وزیر صنایع
- ❖ وزیر مشاور در امور برنامه
- ❖ وزیر دارایی
- ❖ مدیر دفتر سرمایه‌گذاری
- رئیس شورا
- نایب رئیس
- عضو شورا
- عضو شورا
- عضو شورا
- عضو شورا
- عضو شورا
- عضو شورا
- عضو شورا
- منشی

رئیس شورا می‌تواند طبق صلاحدید خود از کارشناسان و صاحب‌نظران در مسائل مورد بحث شورا دعوت به‌عمل آورد تا در جلسات شورا بدون داشتن حق رأی حضور به‌هم رسانند. شورا با فراخوانی رئیس آن، حداقل ماهی دو بار و نیز هر بار که ضرورت ایجاب کند تشکیل جلسه می‌دهد. به دستور رئیس شورای وزیران یک دفتر سرمایه‌گذاری وابسته به معاونت اقتصادی رئیس شورای وزیران ایجاد می‌گردد. مأموریت دفتر مذکور تهیه و ارائه طرحهای ارگانهای دست‌اندرکار به شورا و پیگیری اجرای مصوبات شورا و دریافت شکایت سرمایه‌گذاران و رسیدگی به آنها و انجام سایر مأموریت‌های محوله شورا می‌باشد.

طبق اصل ۹ این قانون گزارشها و اطلاعات ویژه‌ای که سرمایه‌گذاران در خصوص طرحهای خود ارائه می‌دهند نباید منتشر شود و یا در دسترس قرار گیرد. و طبق اصل ۱۰ قانون سرمایه‌گذاری طرحهای مصوب، طبق مفاد این قانون مشمول معافیتها و مزایا و تسهیلات و تضمینها خواهند شد.

همچنین طبق اصل ۱۱ این قانون طرحهایی که مجوز احداث دریافت می‌نمایند طبق مفاد این قانون حق وارد کردن اقلام ذیل را خواهند داشت:

الف) تمام نیازهای طرح به ماشین‌آلات و دستگاه‌ها و تجهیزات و خودروهای موردنیاز و اتوبوس و مینی‌بوس و سایر اقلام لازم برای اجرا یا توسعه یا مدرنیزه کردن طرح

ب) خودروهای سرویس‌دهی سیاحتی

ج) مصالح و اقلام لازم برای راه‌اندازی طرح

تشخیص تعداد و نوع وسایل نقلیه مذکور در بندهای الف) و ب) این اصل طبق اصول مصوب شورا بر عهده ارگان دست‌اندرکار خواهد بود. واردات اقلام مذکور در بندهای فوق بدون در نظر گرفتن ضوابط توقیف، ممنوعیت و محدودیت واردات و بدون توجه به نظام واردات مستقیم از کشور سازنده و مقررات ارزی قابل انجام است.

همچنین واردات مذکور در بند الف) اصل فوق با این شرط که منحصراً برای اهداف مورد نظر طرح استفاده گردد از تمامی مالیاتها و عوارض شهرداری، گمرکی و غیره معاف خواهد بود.

شرکتهای مشترکی که مطابق ضوابط این قانون مجاز شناخته شوند به همراه سهام و دارایی‌ها و سود سهام آنها از هرگونه مالیات بر درآمد و مالیات املاک و زمینهای مورد بهره‌برداری شرکت به مدت هفت سال از تاریخ شروع عملی تولید یا سرمایه‌گذاری بر حسب نوع طرح معاف خواهند شد.

طرحهای متعلق به اشخاص و یا شرکتهای غیرمشترکی که مطابق ضوابط این قانون مجاز شناخته شوند به همراه سود و سود سهام آنها از هرگونه مالیات بر درآمد و مالیات املاک و زمینهای مورد بهره‌برداری شرکت به مدت پنج سال از تاریخ شروع عملی تولید یا سرمایه‌گذاری بر حسب نوع طرح معاف خواهند بود. علاوه بر تسهیلات تصریح‌شده در مقررات و ضوابط ارزی معمول، سرمایه‌گذار می‌تواند برای طرح خود یک حساب ارزی در بانک تجارت سوریه افتتاح نماید.

همچنین سرمایه‌گذار می‌تواند برای طرح خود، مطابق مقررات معمول در بانکهای کشور از پول رایج محلی (با ضمانت سپرده‌های خصوصی خود) از بانک استقراض کند.

سرمایه‌گذاران سوریه مقیم خارج و سرمایه‌گذاران تبعه کشورهای عربی و خارجی مجازند پنج سال پس از پایان یافتن مدت سرمایه‌گذاری در طرح، ارزش خالص سهم خود را به

صورت ارز و براساس ارزش فعلی طرح در تاریخ انصراف و مطابق دستورالعملهای اجرایی شورا در این خصوص به خارج عودت دهند. چنانچه طرف سرمایه‌گذار در فعالیت خود با مانع یا با شرایطی مواجه شود که از نظر شورا خارج از اراده‌اش باشد می‌تواند سرمایه خود را شش ماه پس از تاریخ ورود و با همان ترتیبی که وارد کشور شد مجدداً به خارج عودت دهد. در موارد خاص شورا می‌تواند مجوز بازگرداندن سرمایه خارجی به خارج را بدون توجه به محدودیت زمانی مذکور صادر نماید.

سود و بهره‌ای که عاید سرمایه خارجی سرمایه‌گذار می‌گردد همه ساله طبق احکام این قانون قابل ارسال به خارج است. اجازه ارسال سرمایه خارجی سرمایه‌گذار همراه با سود و عایدات آن به خارج مطابق احکام اصل ۲۳ این قانون (با همان نوع ارز وارد شده یا با هر نوع ارز دیگر قابل معامله) بر عهده بانک مرکزی سوریه است.

چنانچه بین سرمایه‌گذاران اتباع کشورهای عربی و خارجی (که طرحهای آنان مشمول احکام این قانون می‌باشد) و دستگاه‌ها و مؤسسات دولتی سوریه اختلافاتی بروز کند و به طریق دوستانه فیصله نیابد، به نحو ذیل حل و فصل می‌گردد:

❖ رجوع به داوری

❖ رجوع به داوری قضات سوری

❖ رجوع به داوری دادگاه عربی سرمایه‌گذاری که به موجب موافقت‌نامه عربی یکسان‌سازی سرمایه‌گذاری در کشورهای عربی مصوب سال ۱۹۸۰ تشکیل گردیده است.

اختلافات طبق احکام موافقت‌نامه تضمین و حمایت از سرمایه‌گذاری که فی‌مابین جمهوری عربی سوریه و کشور سرمایه‌گذار به امضا رسیده است حل و فصل می‌گردد.

سرمایه‌گذاران اتباع کشورهای عربی یا خارجی می‌توانند دارایی‌های سرمایه‌گذاری شده خود در طرحهای تصویب شده را نزد مؤسسه عربی تضمین سرمایه‌گذاری یا هر مؤسسه دیگر با اخذ موافقت از ارگان دست‌اندرکار بیمه نماید.

کارشناسان و کارگران و تکنسین‌های تبعه کشورهای عربی و خارجی که در یکی از طرحهای مصوب به کار اشتغال دارند می‌توانند ۵۰ درصد از خالص دستمزد و حقوق و مزایای خود و ۱۰۰ درصد از پاداشهای دریافتی خود در پایان خدمت را به صورت ارزی به خارج انتقال دهند.

همچنین سرمایه‌گذاران می‌بایست برای اجرای طرح و استفاده از احکام این قانون تقاضای خود را (همراه با اسناد و مدارک معرف ساختار و شالوده و اهداف طرح و توجیه اقتصادی و شکل حقوقی آن در آینده) به وزارتخانه مربوطه جهت اخذ موافقت ارائه نمایند. و وزارتخانه مربوطه طی مدت سی روز از تاریخ ارائه تقاضا، طرح را مطالعه و نظر خود را اعلام و آن را به شورا ارجاع می‌دهد و شورا تصمیم خود را در مورد طرح طی مدت سی روز از تاریخ دریافت تقاضا از ارگان دست‌اندرکار اتخاذ می‌نماید.

چنانچه صاحب طرح اقدامات جدی برای شروع طرح طی مدت یک سال از تاریخ صدور مجوز به عمل نیاورد، شورا می‌تواند دستور موافقت خود را ملغی نماید مگر آن‌که دلایل موجه و مورد قبولی برای شورا جهت تمدید زمان اجرا وجود داشته باشد.

صاحب طرح تصویب شده می‌بایست از دفاتر رسمی بازرگانی مذکور در قانون تجارت استفاده نماید و بودجه سالانه و سود و زیان تأیید شده توسط یک حسابدار رسمی طی مدت چهارماه از پایان سال مالی طرح را ارائه نماید و از یک دفتر مخصوص جهت ثبت جزئیات مربوط به هزینه‌های طرح که براساس مفاد این قانون از معافیتها یا مزایا یا تسهیلاتی برخوردار است استفاده نماید و روند گردش هزینه‌ها و دخل و تصرفهای فوق‌العاده‌ای که روی آن انجام می‌گردد را ثبت کند.

همچنین در صورت درخواست اطلاعات و گزارشهای مربوط به طرح توسط شورا یا ارگان دست‌اندرکار صاحب طرح ملزم به ارائه آن می‌باشد و چنانچه صاحب طرح این موارد را رعایت ننماید شورا می‌تواند با صدور مصوبه‌ای کل یا بخشی از معافیتها و مزایا و تسهیلات ارائه شده برای طرح را تا زمان اجرای ضوابط مذکور به حالت تعلیق در آورد.

جهت کسب اطلاعات بیشتر، متن کامل قانون سرمایه‌گذاری سوریه در سایت وزارت صنایع این کشور به آدرس www.syrianindustry.org قابل دسترسی می‌باشد.

۳-۲. قانون مناطق آزاد تجاری و صنعتی

مناطق آزاد سوریه در سواحل مدیترانه و فرودگاه بین‌المللی دمشق و نیز در سایر مناطق مهم داخلی این کشور واقع شده‌اند تا از اهمیت ویژه استراتژیک برخوردار گردند. فعالیت‌های مجاز در مناطق آزاد سوریه شامل فعالیت‌های تجاری، صنعتی و بازار آزاد می‌باشد. از جمله مزایای سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد سوریه می‌توان به معافیت از مالیات و عوارض، آزادی

نقل و انتقال سرمایه و سود، آزادی در استخدام نیروی کار داخلی و خارجی در پروژه‌های مناطق مذکور، ارائه گواهی مبدأ سوریه یا منطقه آزاد برای محصولات تولید شده در این مناطق و فراهم آوردن تمامی زیرساختهای لازم برای پروژه‌های مناطق آزاد از قبیل آب، برق، تلفن، اتوبان، فاضلاب و ... اشاره نمود.

مناطق آزاد این کشور عبارت‌اند از منطقه لاتاکیا^۱، منطقه آزاد حلب^۲، بندر لاتاکیا، منطقه آزاد عدرا^۳، منطقه آزاد فرودگاه بین‌المللی دمشق، منطقه آزاد بندر طرطوس^۴ و منطقه آزاد دمشق.

۲-۴. قوانین گمرکی

دولت سوریه در موارد ذیل اجازه ورود موقت کالا و بدون پرداخت مالیات را به سایر کشورها اعطا می‌نماید:

- ❖ پروژه‌های خارجی: یک شرکت خارجی مجری پروژه در سوریه می‌تواند برای تکمیل پروژه‌های مورد نیاز سوریه اقدام به واردات تجهیزات یا کالای مورد نظر نماید مشروط بر اینکه پس از خاتمه کار آن تجهیزات یا کالا را مجدداً صادر نماید.
- ❖ سازمانهای بین‌المللی: این سازمانها می‌توانند اقدام به واردات تجهیزات یا وسایل مورد نظر نمایند مشروط بر آنکه آن تجهیزات یا وسایل مجدداً صادر گردد.
- ❖ توریست: افرادی که به عنوان توریست به سوریه سفر می‌نمایند می‌توانند برای تردد از وسایل نقلیه شخصی به مدت ۳ ماه و با قابلیت ۱ ماه تمدید استفاده نمایند.
- ❖ نمایشگاه‌های تجاری: شرکت‌کنندگان در این نمایشگاه می‌توانند کالاهای خود را برای بازدید بدون پرداخت مالیات به سوریه وارد نمایند مشروط بر آنکه در خاتمه تمامی کالاها مجدداً صادر گردند.
- ❖ کارخانه‌ها: کارخانه‌ها فعال در سوریه می‌توانند مواد خام مورد نیاز خود را بدون پرداخت مالیات وارد این کشور نمایند مشروط بر اینکه با هدف صادرات محصولات خود در این کشور فعالیت نمایند.

برخی کالاهایی که واردات آنها به این کشور ممنوع است:

1. Latakia
2. Aleppo
3. Adra
4. Tartus

- ❖ مواد مخدر
 - ❖ اسلحه
 - ❖ برخی مواد غذایی - فرآوری شده به جز کنسرو ماهی و آن دسته از مواد غذایی که مشمول پیمان گفتا هستند.
 - ❖ مواد خام برای تهیه لوازم آرایشی
 - ❖ مشروبات الکلی و تنباکو (تنها دولت سوریه می تواند مشروبات الکلی و تنباکو را برای فروش به بازارهای داخلی وارد نماید).
- لازم به ذکر است این کشور تعداد اقلام فهرست کالاهای ممنوعه را در مورد کشورهای عضو گفتا کاهش داده است.

۲-۵. قوانین بانکی

به طور کلی سیستم بانکی در سوریه تحت کنترل دولت این کشور می باشد و کلیه بانکهای این کشور زیر نظر وزارت اقتصاد و تجارت آن فعالیت می نمایند.

یکی از برنامه های اصلاح نظام اقتصادی دولت سوریه اجازه تأسیس و فعالیت بانکهای خصوصی در این کشور است که هم اکنون نیز تعدادی بانک خصوصی در این کشور فعالیت می نمایند.

طبق قانون بانکی سوریه کشورهای خارجی در حال حاضر اجازه تأسیس شعبه را در این کشور ندارند لیکن تأسیس بانک مشترک با رعایت میزان سهم ۵۱ درصد طرف سوری و ۴۹ درصد طرفهای خارجی بلامانع است. لازم به ذکر است که در سالهای اخیر تأسیس بانک مشترک ایران و سوریه از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری عربی سوریه مورد اهتمام ویژه قرار دارد.

قوانین بانکی و مالی کشور سوریه در وبسایت بانک مرکزی این کشور به آدرس <http://www.banquecentral.gov.sy> و نیز در وب سایت بانک تجاری سوریه^۱ به عنوان بزرگ‌ترین بانک دولتی این کشور به آدرس <http://www.cbs-bank.com> قابل دسترسی است.

۲-۶. قوانین مالکیت فکری

در زمینه قانون‌گذاری عربی و اسلامی بر حق مالکیت اندیشه در عرف و قوانین به صورت عبارتهای محکم و کیفی‌های بازدارنده توجه کامل شده است. البته این ملاحظات و قوانین در سطح نظری باقی مانده است و در حقیقت به مرحله اجرا و فعلیت نرسیده است. این عبارات و نصوص گاهی در حقوق عمومی مشخص شده و موارد خاص به آن اشاره گردیده است مانند آنچه که در قوانین جزایی و قوانین مطبوعات و نشر کشور سوریه وجود دارد.

گاهی نیز در حقوق خصوصی به آن اشاره شده است مانند آنچه که در قوانین حمایت از مؤلف وجود دارد. همراه با پیشرفتهای صنعتی و فناوری و شکل‌گیری نهادهای بسط اطلاعات و اخبار و تولیدات رایانه‌ای که اهمیت آن پس از کنفرانس پاریس در سال ۱۹۷۸ آشکار شد توافق بر تصویب یک پروتکل عربی جهت پشتیبانی حقوق مؤلف در نوامبر ۱۹۸۱ در بغداد انجام شد. البته این پروتکل تصنیفات مورد پشتیبانی را به کتاب محدود نکرد، بلکه فهرستی برای آن ارائه نمود که شامل کتاب، رساله، جزوه و دیگر نوشته‌ها می‌گردد. همچنین شامل مواردی مانند سخنرانی‌ها، درسها، مسایل دینی، کاستهای نمایشی و کاستهای موسیقی می‌شوند که به‌طور شفاهی دریافت می‌گردند. افزون بر این شامل موارد ذیل نیز می‌گردد:

نوشته‌هایی در زمینه برنامه‌های مختلف، نمایشها، بازیهای صامت، فیلمنامه‌های سینمایی، برنامه‌های پخش رادیویی - تلویزیونی (سمعی و بصری) کارهای تصویری با خطوط و رنگها، معماری، کنده‌کاری و مجسمه‌سازی، هنرهای آرایشی و تجملی، کتیبه‌سازی، عکاسی و تصویرهای گرفته شده با دوربین، کارهای هنری، تصویرهای تشریحی و توضیحی، نقشه‌ها و طرحهای جغرافیایی، طرحها و نقشه‌های مربوط به هنر عکاسی و هنر معماری و دیگر هنرها و سایر علوم.

کنفرانس ۲۵ آوریل سال ۲۰۰۰ با حضور مسئولان مراکز اطلاع رسانی و ارتباطات جمهوری عربی سوریه و لبنان پیرامون پیشرفت و توسعه اطلاعات نقطه عطف بود. در این کنفرانس علاوه بر طرح مباحث علمی که نقش مهمی را در جریان اطلاعات ایفا می‌کند، بر ضرورت احترام به حقوق مالکیت فکری در بخش اطلاعات و اخبار تأکید گردید و مقرر شد که این مهم از طریق سرعت بخشیدن به تصویب قوانین حمایت از مالکیت فکری و نیز ضرورت تمهید اجرای راه‌حلی برای استیفای منافع و مصالح تولید و مصرف‌کننده در دو کشور سوریه و لبنان مورد تأکید قرار گیرد. در پی این کنفرانسها و گردهمایی‌های منطقه‌ای، بین‌المللی و یا دو جانبه کشورهای عربی اقدام به صدور و تصویب قوانین ویژه‌ای نمودند که از مالکیت فکر و اندیشه حمایت کند. به عنوان نمونه قانون حمایت از حقوق مؤلف در این کشور را می‌توان نام برد که به عنوان بخشی از حقوق عمومی پیشین آن کشور تصویب گردید و می‌توان آن را نمونه‌ای در زمینه حمایت از حقوق مؤلف در زمینه‌ها و روشهای اختراع و ابداع به شمار آورد.

قوانین سوریه مالکیت فکری را در ماده ۶۴ قانون اساسی خود با این عبارت بیان نموده است که علم یا بحث علمی و هر آنچه که تکمیل‌کننده دستاوردهای علمی می‌باشد رکن اساسی در پیشرفت جامعه اشتراکی عربی به شمار می‌آید و برعهده دولت است که حمایت فراگیر خود را از حقوق مؤلفین و مخترعین که در خدمت مصالح و منافع مردم هستند تقدیم بدارد و از آنان حمایت کامل نماید.

ماده ۵۲ قانون مدنی سوریه تصریح می‌کند که همه شهروندان حق دارند با آزادی کامل و به‌طور آشکار در قالب گفتار یا نوشته یا دیگر وسایل، عقاید و نظرات خود را ابراز و اعلام نمایند. همچنین ماده ۸۹ قانون مدنی آن کشور بر مواردی تصریح می‌کند که شامل مالکیت ادبی، هنری، حقوق مؤلف می‌گردد. پیش از این نیز در زمان سلطه فرانسه بر سوریه و لبنان مصوبه شماره ۲۲۸ در تاریخ ۱۹۲۴/۱۱/۱۷ صادر شد که در ماده ۱۴۰ آن آمده است که آثار هنری و ادبی هرگونه محصول یا تولید فکری را صرف‌نظر از نوع و ارزش شامل می‌گردد و تفاوتی در این مورد نیست که تألیفات علمی، تاریخی و موسیقی باشد و یا همانند سخنرانی‌ها و دروس به صورت شفاهی باقی بمانند و یا مانند نمایشهای صامت و نیز اشیاء مصنوعی مانند طرح معماری، نقشه، سینما و عکس باشند.

پس از آن قانون کیفری سوریه به اجرا درآمد که بر مالکیت ادبی و هنری تصریح می‌کرد و در این قانون تصریح گردیده که اثر ادبی و هنری شامل هر محصول فکری (صرف نظر از قیمت و ارزش آن) می‌گردد و همان موارد و مصادیق مزبور در این قانون هم تکرار گردیده است.

قانون کیفری سوریه ترجمه، تطبیق، اصلاح و نقل را همانند اثر ادبی و هنری به شمار می‌آورد که باید مانند حقوق اصل اثر رعایت گردد. همچنین مجموعه‌های منتخب و نیز مجموعه آثاری که گردآوری آنها توسط یک مؤلف، شیوه و سبک ویژه‌ای به اثر می‌بخشد و نیز سخنرانی‌ها و دروس اساتید و نیز هرگونه تعبیر شفاهی از یک اندیشه چه اینکه مکتوب گردد یا به وسیله‌ای مانند کاست و مانند آن ارائه گردد و نیز نقل متون خطی و قدیمی و نشر آن همه دارای حقوق مخصوص و لازم‌الرعایت هستند.

قانون کیفری سوریه مقالات ادبی، سیاسی و علمی (غیر از داستانها و گزارشها) را تا زمانی که در روزنامه‌ها و مجلات منتشر نشده است متعلق به مؤلف آن می‌داند ولی آنچه را که انتشار یافته و از ترجمه آن منع نشده می‌توان استفاده نمود البته مشروط بر اینکه منبع و نام مؤلف آن ذکر گردد. ولیکن حوادث گوناگون و اخبار روزانه که هیچ ویژگی نداشته و عادی محسوب می‌گردد می‌توان بدون اجازه و بدون ذکر منبع آن، نقل و ترجمه نمود. این قانون اجازه می‌دهد که از یک اثر ادبی، هنری و علمی جهت تألیف کتابهای درسی و تحلیل اقتباس کرد و یا جهت نقد مقاله یا کتابی دیگر مورد استناد قرار داد و البته شرط آن ذکر منبع است.

قانون‌گذاری سوریه در قوانین کیفری خود سه ماه تا دو سال زندان و از صد تا پانصد لیره جریمه یا به یکی از این دو مجازات برای غاصب آثار ادبی و هنری اشاره نموده است. هر فردی که امضا مؤلفی را جعل کند و یا علامتی را به قصد فریب مشتری و یا به دست آوردن سود غیرمشروع مورد استفاده قرار دهد و یا اثری ادبی هنری را جعل نماید و یا به هر نحوی عملی را انجام دهد که به حقوق مالکیت ادبی و هنری لطمه وارد گردد به وسیله جریمه مذکور مجازات می‌گردد.

با این وجود قوانین و ملاحظات فوق در زمینه مالکیت فکری به مرحله عمل نزدیک نشده است و این گونه تعدیها همانند سنگی در راه اختراعات و ابداعات ایجاد مانع کرده است و

قانون‌گذار سوری جهت کاهش تبعات منفی این تجاوزات اقدام به صدور قانون حمایت از حقوق مؤلف (به شماره ۱۲ و به تاریخ ۲۷/۲/۲۰۰۱) نموده است. قانونی که بر گسترده‌گی این حمایت تصریح می‌نماید و مصنفاتی را که از این حمایت حقوقی برخوردارند را معین ساخته و خاطرنشان می‌سازد که تصنیفات مورد حمایت، تصنیفاتی هستند که شهروندان جمهوری عربی سوریه و کسانی که در حکم شهروند این کشور هستند آن را تولید و منتشر می‌سازند و نیز تصنیفاتی که مؤلفین آن در حال اقامت در کشور سوریه تولید و منتشر می‌نمایند و کتابها و تألیفاتی که منطبق بر قراردادهای فرهنگی و غیر فرهنگی و در التزام جمهوری عربی سوریه است. این قانون صراحتاً متذکر می‌گردد که همه آثار به ویژه تصنیفات هنری، هنرهای تجسمی، هنرهای تصویری، نقشها و برنامه‌های صوتی و تصویری از حمایت قانون برخوردارند و تنها استثنا مربوط به اسناد رسمی و اخبار روزانه انتشار یافته و یا پخش رادیو تلویزیونی است.

قانون حمایت از حقوق مؤلف حق او را در مورد میزان و شیوه نشر، شیوه بهره‌برداری از تصنیف توسط دیگری را از جهت مالی مورد بررسی قرار داده است و حق تغییر اصلاح و ویرایش را تنها به مؤلف اختصاص داده و از حقوق او می‌داند. این قانون ارتباط اثر با مؤلف را صرفاً با ذکر نام مؤلف روی اثر دانسته و برای او این حق را قرار داده است که هرگونه تعرض و تجاوز نسبت به تصنیف خود را مورد اعتراض قرار دهد. مؤلف می‌تواند اجازه اقتباس یا هر نوع برداشت دیگر از تصنیفش را پس از انتشار صادر کند.

قانون‌گذار در حمایت از حقوق مؤلف حقوق پرداخت حق‌التالیف را نیز کارشناسی و مورد توجه قرار داده است از زمان پرداخت تا یک سال پس از آن حقوق مربوط به انتشار به او واگذار می‌گردد. قانون مذکور زمان حمایت را پنج سال از تاریخ اولین پرداخت رسمی قرار داده است.

قانون‌گذار سوری احکام تصنیفات مشترک را نیز بررسی کرده و هر آنچه را که مربوط به آن می‌گردد توضیح داده است، افزون بر آن آزادی بهره‌برداری و استفاده از تصنیفات مورد حمایت را بررسی نموده است و در این زمینه به اقدامات و تدابیر حمایتی متوسل شده و تأسیس وزارت فرهنگ با مدیریت ویژه را تصویب نمود که از وظایف آن ثبت حقوق مؤلف و پیگیری حمایتی این حقوق می‌باشد که البته وظایف حوزه مدیریت و شیوه‌های

اجرائی آن و اقدامات و تدابیر آن به گونه‌ای که فراتر از احکام امانت‌سپاری قانونی نباشد با تصمیمات وزیر، معین و مشخص می‌گردد. سرانجام قانون‌گذار شرایط و حالات تعرض و تجاوز به حقوق مؤلف را با کیفرهای پیشگیرانه‌ای مانند زندان، جریمه و پرداخت خسارت بررسی نموده به گونه‌ای که به تحدید مجازات کسانی می‌پردازد که مخالف احکام این قانون رفتار نمایند و افزون بر این خاطرنشان می‌سازد که در تملک حق استفاده و بهره‌برداری، ضرورت دارد تا سند یا مدرکی را که حقوق نشر، توزیع و فروش آن را در داخل یا خارج کشور واگذار کرده است.

وضع و اجرای قانون حمایت از حقوق مؤلف از طریق ارتقا آگاهی و بینش قانونی مردم موجب پشتیبانی از این حقوق و عدم تعرض و تجاوز به حقوق دیگران می‌گردد.

۲-۷. بخشهایی از قوانین سوریه

در این قسمت فزازهایی را از قوانین مهم جاری در کشور سوریه بیان می‌کنیم:

- ❖ حمل و استفاده از مواد مخدر در این کشور مجازات سختی از جمله حبسهای طولانی و بعضاً اعدام را به دنبال خواهد داشت. بر این اساس دولت برای مهار و کنترل این جرایم اقدامات سختگیرانه‌ای را در مبادی ورودی اعمال می‌نماید.
- ❖ عکس‌برداری از مراکز نظامی و تأسیسات دولتی ممنوع و ترددها تحت کنترل قرار دارد همچنین در اماکن زیارتی فقط با هماهنگی و کسب اجازه از مأمورین دولت سوریه می‌توان اقدام به عکس‌برداری کرد.
- ❖ تبدیل دلار و ارز خارجی در خیابانها، مغازه‌ها و صرافیهای غیرقانونی، ممنوع و خلاف قانون محسوب شده و در این خصوص برای متخلفین مجازاتهایی مانند زندان یا جریمه‌های نقدی در نظر گرفته می‌شود.
- ❖ برای رانندگی در سوریه می‌بایست گواهی‌نامه ملی آن کشور یا یک گواهی‌نامه بین‌المللی در اختیار باشد.
- ❖ عموماً افرادی که به هر عنوان توسط مقامات قضایی این کشور به زندان محکوم می‌شوند می‌بایست دوران محکومیت خود را در زندانهای محلی سوریه سپری نمایند.

۳. عضویت در پیمانهای اقتصادی و نهادهای بین‌المللی

سوریه علاوه بر سازمان ملل متحد در بسیاری از آژانسها و نهادهای تخصصی این سازمان و همچنین برخی از سایر سازمانهای منطقه‌ای، بین‌المللی و جهانی عضویت دارد که برخی از آنها عبارت‌اند از:

سازمان کنفرانس اسلامی^۱، جنبش عدم تعهد^۲، کمیسیون سازمان ملل برای تجارت و توسعه^۳، سازمان اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ملل متحد^۴، کمیسیون اقتصادی و اجتماعی غرب آسیا^۵، صندوق بین‌المللی پول^۶، اتحادیه عرب^۷، بانک توسعه اقتصادی عرب^۸، صندوق توسعه اقتصادی و اجتماعی عرب^۹، صندوق پول اعراب^{۱۰}، سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد^{۱۱}، گروه ۲۴^{۱۲}، گروه ۷۷^{۱۳}، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی^{۱۴}، بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه وابسته به بانک جهانی^{۱۵}، اتاق بازرگانی اسلامی^{۱۶}، بانک توسعه اسلامی^{۱۷} و ...

1. OIC
2. NAM
3. UNCTAD
4. UNESCO
5. ESCWA
6. IMF
7. AL
8. ABEDA
9. AFESD
10. AMF
11. FAO
12. G-24
13. G-77
14. IAEA
15. IBRD
16. ICC
17. IDB

فصل دوم

محیط فرهنگی

در این فصل با محیط فرهنگی کشور سوریه آشنا خواهیم شد و به طور خلاصه به برخی از ویژگیهای اصلی فرهنگی این کشور از جمله دین، زبان، الگوی زندگی، نهادهای اجتماعی، عادات خرید و مصرف، تعطیلات، اعیاد، فرهنگ مذاکره و ارزشهای غالب اشاره خواهیم کرد.

۱. ارکان فرهنگی و اجتماعی

در این قسمت، نخست ارکان اصلی تشکیل دهنده فرهنگ کشور سوریه، نظیر مذهب و زبان را معرفی می‌کنیم و سپس با آداب و رسوم کلی این سرزمین آشنا خواهیم شد.

۱-۱. مذهب

۷۴ درصد جمعیت این کشور را مسلمانان سنی،
۱۶ درصد مسلمانان شیعه، اسماعیلی و دروزی و ۱۰
درصد را مسیحیان تشکیل می‌دهند.

مسیحیان حدود ۱۰ فرقه مذهبی دارند که عبارت‌اند از:
ارتدوکس یونانی، ارتدوکس ارمنی، ارتدوکس سوری، تسطوریان، لاتین، کاتولیک ارمنی،
کاتولیک یونانی، کاتولیک سوری، مارونیت و پروتستان.

۱-۲. زبان

عربی زبان اصلی و رسمی است که ۹۰ درصد مردم به آن تکلم می‌کنند. ۶ درصد مردم
به زبان کردی و مابقی به سایر زبانها سخن می‌گویند.

۳-۱. الگوی زندگی

بسیاری از رفتارها و اعمال مردم سوریه از نقطه نظر فرهنگی و مذهبی با مردم کشورمان تشابه دارد. به عنوان مثال سوریها نسبت به امر ازدواج همانند ایرانیان اهمیت بسیاری قائل می‌باشند و در مورد موضوعاتی مانند هدایا، میهمانی‌ها، مراسم بزرگداشت، مراسم ازدواج با ایرانیان سلاقی نسبتاً مشترکی دارند.

در بعد پوشش نیز به ویژه پوشش سنتی بین مردم کشورمان و مردم کشور سوریه مشترکاتی وجود دارد. هنر در بین سوریها جایگاه رفیع و کهنی دارد و آنان به صنایع دستی خود بسیار اهمیت می‌دهند و این موضوع به خوبی در شهری تاریخی مانند دمشق آشکار است.

مهارت سوریها در قلابدوزی، سفالگری و تزئینات از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌گردد. همچنین بانوان سوری به جواهرات و زیورآلات علاقمندند.

طعم خوش غذاها و پیش‌غذاهای سوری تنها به دلیل نوع پخت آنها نیست، استفاده از مواد غذایی متنوع و ادویه‌های مخصوص در تهیه آنها، این غذاها را بیشتر مورد توجه جهانگردان قرار می‌دهد.

مردم کشور سوریه به آرامش و آسایش در زندگی بسیار اهمیت می‌دهند و می‌توان گفت بیش از اینکه در فکر فردای خود باشند سعی می‌کنند تا امروزشان را بهتر بگذرانند و از آن لذت ببرند.

۴-۱. نهادهای اجتماعی و دینی

ساختار اجتماعی سوریه از چهار نهاد عرب، کرد، ارامنه و چرکسها تشکیل شده است که نسبت به مذهب طایفه‌های مهم سوریه خود به سه بخش تقسیم‌بندی می‌شوند:

❖ الف) مسلمانان: شامل سنیها، علویها، شیعیان، دروزیها و اسماعیلی‌ها می‌باشند.

سنیهای سوریه در شهرهای درعا^۱، حومه دمشق، دمشق، حمص^۲ و حومه آن، حلب^۳ و حومه آن زندگی می‌کنند. کردها حدود ۱۵ درصد از مجموع سنیها را تشکیل می‌دهند و در مناطق دمشق، حلب، مرز ترکیه، ادلب^۴، ترمه^۵ و حسکه^۶ تمرکز دارند. علویها در شهرهای دمشق، حلب، لاذقیه، طرطوس، حمص و حما^۷ مستقر هستند و شیعیان در دمشق و حومه درعا، حمص، حلب، حما و ادلب سکونت دارند و دروزیها در شهرهای سویدا و حومه دمشق زندگی می‌کنند. اسماعیلی‌ها نیز اکثراً در مناطق سلمیه^۸ و مصیاف^۹ تمرکز دارند.

❖ (ب) مسیحیان: به دو گروه عمده روم ارتدوکس وابسته به کلیسای مشرق زمین و روم کاتولیک وابسته به کلیسای غرب واتیکان تقسیم می‌گردند.

❖ (ج) یهودیان: تعداد اندکی از یهودیان در سوریه زندگی می‌کنند و این تعداد نیز در شهرهای دمشق و حلب تمرکز دارند.

۵-۱. رسانه‌ها

بیشتر مؤسسات انتشاراتی در سوریه توسط سازمانهای سیاسی، مذهبی و یا انجمنهای حرفه‌ای اداره می‌شوند. چندین رسانه مطبوعاتی نیز توسط وزرای دولت منتشر می‌شوند و هر فردی که خواهان انتشار یک جریده جدید باشد می‌بایست از دولت مجوز مخصوص دریافت نماید. یکی از مشخصه‌های اصلی مطبوعات سوری انعکاس مواضع آشکار دولت است. به عبارتی روزنامه‌های دولت ایده‌ها و افکار دولت را در این کشور نشان می‌دهد و سیاستمداران خارجی نیز به منظور آشنایی با مواضع دولت سوریه با مراجعه به جراید دولتی از موضوع مورد نظر مطلع می‌گردند. آژانس اطلاعاتی سوریه «سانا»^{۱۰} نام دارد و برای آژانسهای خبری خارجی بولتنهای خبری تهیه می‌کند. به طور کلی مطبوعات سوریه اعم از روزنامه، هفته‌نامه، ماهنامه، فصل‌نامه و ... به دو بخش دولتی و خصوصی تقسیم می‌شوند که البته تعداد مطبوعات منتشره توسط بخش خصوصی اندک می‌باشد.

1. Daraa
2. Homs
3. Aleppo
4. Idlib
5. Al-Raqqah
6. Al-Hasakah
7. Hama
8. Salmiyah
9. Musyaf
10. Sana

۱-۶. ارزشهای غالب، آداب و رسوم خاص

طبق اعلام، فرهنگ این کشور فرهنگی سوری، عربی، اسلامی و انسانی است که از ترکیب آداب و رسوم و مفاهیم ارزشمند قدیمی و مفاهیم مفید امروزی ترکیب یافته است.

این کشور دارای فرهنگی باز و آزاد و نه انزواطلب و بسته می‌باشد که مفهوم انسان در محور قرار داشته و افراط‌گرایی و هرگونه خشونت فکری، قلبی، زبانی و عملی را مردود نموده است.

از جمله ارزشهای مهم فرهنگی در کشور سوریه می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- ❖ اعتقاد به خدا، یکپارچگی، روحیه جمعی و مشارکت و یکسانی طبقات مختلف
- ❖ برقراری دموکراسی و آزادی بیان، مساوات، عدالت، تعهد به حقوق بشر
- ❖ عدم خشونت جسمانی و فکری (روحی) و توجه به قدرت بحث و گفتگو و عقاید دینی
- ❖ عشق به کار، اشتیاق به زندگی، ایثار
- ❖ اعتماد، محبت، صمیمیت
- ❖ پرهیزکاری، اخلاق خوب، احساسات متعادل و بخشندگی

مردم سوریه آداب و رسوم ملت‌های دیگر از جمله کردها، ترکها، فارسها و ترکمنها را در خود ذوب کرده‌اند، تا جایی که این آداب و رسوم در خوراک، پوشاک و مسکن آنان نیز تأثیرگذار بوده است. مردم سوریه برای ایام خاص خود در طول سال آداب و رسوم ویژه‌ای دارند.

به عنوان مثال با حلول ماه مبارک رمضان برخی مردم برای تهنیت فانوسهایی را در کوچه‌ها، بازارها و سردرخانه‌ها می‌آویزند و دو ماه رجب و شعبان را به شب‌زنده‌داری می‌پردازند.

در ماه رمضان برخی از مردم سوریه پس از ادای فریضه نماز صبح، کارهای روزمره و عادی

خود را آغاز می‌نمایند و عده‌ای دیگر تا نماز ظهر قرآن تلاوت می‌کنند.

در این ماه انس و الفت میان مردم سوریه بیشتر از سایر ایام سال دیده می‌شود و کمک به نیازمندان و دادن زکات، صدقه، کفاره از اعمال ارزشمندی است که طی این ماه صورت می‌گیرد.

مردان سوری در مراسم نماز عید فطر با لباس سنتی عربی که «جلابیه»^۱ یا «دشداشه»^۲ نام دارد شرکت می‌کنند. سوریها پس از پایان نماز عید و پیش از انجام هر کاری به زیارت اهل قبور می‌روند و برای درگذشتگان خود فاتحه و قرآن می‌خوانند. آنان پیش از غروب آخرین روز ماه رمضان قبور اموات خود را به آب می‌شویند و روز عید شاخه‌های نوعی گیاه به نام «اس» یا شاخه‌های نخل و گاهی دسته‌ای از گل را روی قبور قرار می‌دهند.

در سوریه مسلمانان و مسیحیان از رابطه بسیار خوبی برخوردارند و طبق یک رسم قدیمی در صورت تقارن زمانی عید قربان و کریسمس هر دو عید را با هم جشن می‌گیرند و این اعیاد را فرصتی مناسب برای ایجاد همبستگی و مستحکم شدن هر چه بیشتر روابط و تحکیم وحدت ملی می‌دانند. در این ایام رادیو و تلویزیون در طول روز به پخش موسیقی عربی و غربی و شعارهایی دینی می‌پردازند و در شب عید کریسمس مردم به دور درخت کریسمس حلقه می‌زنند و هزاران سوری بدون تعصب دینی در این کشور جشن می‌گیرند و در این میان در حالی که صدای زنگ کلیسا نواخته می‌شود، مؤذن نیز اذان می‌گوید.

۷-۱. تعطیلات رسمی

مهم‌ترین تعطیلات در سوریه عبارت است از: عیدالعهدها (ضیافت قربان)، عید فطر، میلاد حضرت رسول، روز انقلاب، روز استقلال، روز کارگر، روز شهدا و آغاز سال نو (اول ژانویه).

مسلمانان این کشور مانند مسلمانان سایر کشورهای جهان آداب و رسوم خاصی برای اعیاد و جشنهای خود دارند و رفتارهای مصرفی آنان طی روزهای خاصی دارای تفاوتی با سایر ایام سال می‌باشد. به عنوان مثال مردم در ماه رمضان هر روز صبح با آواز سحر که به آن «طبل‌زنی» می‌گویند از خواب برمی‌خیزند و برای اقامه نماز و تهیه غذای سحری آماده

1. Jalabia
2. Dashdasha

می‌شوند. آنان دور سفره‌های سحری جمع می‌شوند و غذاهایی شامل سبزی، گوشت، ماهی، چای، مربا، زیتون، تخم‌مرغ، پنیر، کباب و سالاد را به عنوان مهم‌ترین غذاهای این ماه تناول می‌کنند. هنگام افطار مردم ساکن در کنار سواحل دریا، برنج، ماهی، گوشت و سبزی مصرف می‌کنند و در مناطق شمال شرقی غذاهایی از جمله برنج، گوشت و ماهی عربی همراه با ماست بیشتر استفاده می‌گردد. در این ماه بازارها به فروش انواع حلوهای معروف مانند نهش^۱ که از شکر، پسته و کره تهیه شده است می‌پردازند.

همچنین در اعیاد دیگر مانند عید فطر، عید قربان و ... بانوان سوری شیرینی‌های سنتی تهیه می‌کنند که از جمله آنها «معمول»^۲ نام دارد. این نوع شیرینی کلوچه‌های کوچک پر شده با مغز گردو، مغز پسته، خرما، کنجد و پودر نارگیل می‌باشد. در آستانه اعیاد و جشنها بهای شکر و پسته به عنوان دو ماده اصلی شیرینی‌های عربی افزایشی غیرمعقول می‌یابد که این موضوع منجر به افزایش بهای شیرینی‌جات حتی تا دو برابر قیمت آن در مقایسه با دیگر اوقات سال می‌گردد.

مردم سوریه به منظور استقبال از اعیاد خود به نظافت خانه و خرید پوشاک و حتی نو کردن برخی از وسایل منزل با توجه به قدرت خریدشان می‌پردازند. پذیرایی با شکلات، انواع شیرینی و آجیل از اعمالی است که سوریها در اعیاد و جشنهای خود انجام می‌دهند.

۲. فرهنگ مذاکره

بعد از آشنایی با فرهنگ عمومی و عاداتها و رفتارهای معمول شهروندان و مردم سوریه، زمان آن فرا رسیده است تا کمی هم با آداب و رفتارهای ایشان در مناسبات تجاری و مذاکرات مربوطه آشنا شویم.

۲-۱. دیدگاه کلی نسبت به ایران

به‌طور کلی میان مردم سوریه و مردم کشورمان ارتباطات مذهبی و قرابت فرهنگی بسیاری وجود دارد. بیش از ۵۰۰ هزار زائر ایرانی سالیانه از اماکن متبرکه و تاریخی سوریه دیدن می‌نمایند و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده توسط ایرانیان در بسیاری از

1. Nahesh
2. Mamool

اماکن متبرکه سوریه نشان از پیوند عمیق مذهبی مردم کشورمان با این سرزمین دارد. مردم سوریه از کالاهای ایرانی استقبال می‌کنند و گاهی چنانچه موضوع قیمت رقابتی از سوی سایر کشورها با کالاهای ایرانی در میان نباشد، بعضاً خرید کالاهای ایرانی را ترجیح نیز می‌دهند. هر چند در برخی ابعاد فرهنگی و اجتماعی اختلافاتی وجود دارد.

۲-۲. آداب مذاکره

در کشور سوریه استفاده از لباسهای رسمی در رنگهای تیره در جلسات مذاکرات بسیار دیده می‌شود. افراد مذاکره‌کننده عموماً با زبان انگلیسی آشنایی دارند. تعیین وقت ملاقات قبلی الزامی و استفاده از کارتهای ویزیت نیز رایج است. سوریها اغلب در مورد مسائل بازرگانی در مدت زمان کوتاهی با بیش از یک نفر مذاکره می‌نمایند. همچنین برای ملاقاتهای بسیار رسمی و مهم از سالنهای کنفرانس موجود در هتلها استفاده می‌نمایند. باتوجه به مسلمان بودن اکثر سوریها و نفوذ اسلام در بخشهای مختلف، در جلسات مذاکره عموماً از نوشیدنی‌های الکلی استفاده نمی‌گردد.

احوالپرسی و خوشامدگویی در سوریه به صورت در آغوش گرفتن و یا نکه داشتن دست طرف مقابل با دو دست می‌باشد.

جلسات مذاکره در سوریه می‌تواند طولانی، پرهرج و مرج و گاهاً بدون نتیجه باشد. این جلسات ممکن است حتی با تأخیر آغاز گردد. تصمیمات و نتایج مورد نظر ممکن است در زمان مورد انتظار اتخاذ نگردد و گاهاً حصول به نتیجه در برخی مذاکرات به زمان طولانی تری نیاز داشته باشد.

۲-۳. تحلیل حرکات بدنی

در طول مذاکرات، بسیاری از رفتارهای حرکتی طرف مقابل که برخاسته از مسائل فرهنگی است، گویای عقیده و نقطه‌نظرات وی از مذاکرات در حال انجام است و یا بر آن تأثیر می‌گذارد. در این قسمت برخی از حرکات سوریها را در طول مذاکرات، روانشناسی و تحلیل می‌کنیم؛ خواهیم دید که بسیاری رفتارهای حرکتی، سوریها مشابه رفتارهای ماست.

- ❖ تکان دادن سر به سمت جلو و عقب به معنی گوش دادن است.
- ❖ خیره شدن به چشمها به مدت طولانی نوعی گستاخی است.
- ❖ دمیدن در بینی به معنی انزجار است.
- ❖ باز بودن دهان نشان دهنده گستاخی است.
- ❖ دست به سینه بودن گاهی به معنای مخالفت است.
- ❖ دست به کمر زدن به معنای مقاومت و خشم است.
- ❖ خواباندن یک زانو بر روی زانوی دیگر و قرار گرفتن انتهای کفش به سمت شخص دیگر بی ادبی محسوب می شود.

فصل سوم

محیط اقتصادی

در این فصل به بررسی محیط اقتصادی کشور جمهوری عربی سوریه خواهیم پرداخت و مروری بر سیستم اقتصادی این کشور و مؤلفه‌های اصلی آن خواهیم داشت.

۱. سیستم اقتصادی و نقش دولت

اقتصاد سوریه ظرفیت نسبتاً کوچکی داشته که با اتکای بر استخراج نفت تا اندازه‌ای تحرک یافته است. این کشور همواره نیازمند کمک‌های خارجی به‌ویژه از سوی کشورهای نفتی و ثروتمند عرب می‌باشد. در حقیقت تحولات سیاسی سوریه که از سه دهه گذشته شروع شده است عمیقاً بر روی اقتصاد این کشور دارای تأثیر بوده است و می‌توان گفت سیستم اقتصادی سوریه را می‌بایست با توجه به وضعیت ژئوپلیتیکی منطقه‌ای سوریه و تحولات سیاسی داخلی که از زمان به قدرت رسیدن حزب بعث در ۱۹۶۳ آغاز گردید بررسی نمود. تغییرات سیاسی سوریه در دهه ۱۹۶۰-۱۹۵۰ منجر به کاهش فعالیت اقتصادی بخش خصوصی و رونق فعالیت‌های اقتصادی بخش دولتی گردید. در دهه ۱۹۷۰-۱۹۶۰ قدرت اقتصادی کشور با ایجاد دگرگونی تازه‌ای در اختیار زمین‌داران و تجار قرار گرفت و پس از آن در ۱۹۷۰ پس از به قدرت رسیدن حافظ اسد مجدداً قدرت اقتصادی سوریه به دست بخش عمومی افتاد. در اواخر دهه ۱۹۸۰ اقتصاد این کشور دچار بحران تازه‌ای شد و فساد و سوء مدیریت در بخش دولتی اثرات منفی بر اقتصاد این کشور بر جای گذاشت. از اولین کودتای حزب بعث تا چندین سال گذشته، اساس ساختار اقتصادی این کشور بر پایه اصول سوسیالیستی و یا اقتصاد دولتی برنامه‌ریزی شده بود که با توجه به تحولات سیاسی منطقه، سیاست اقتصادی سوریه که برنامه‌های همگرایی منطقه‌ای و جهانی را دنبال می‌کند، به تدریج تغییر یافت و به سوی اقتصاد آزاد و به عبارت دیگر تقویت بخش خصوصی و جذب سرمایه‌گذاران خارجی پیش رفت. در حال حاضر نیز

سیاست‌های اخیر اصلاح نظام اقتصادی و حفظ وضع موجود سیاسی به عنوان دو ایده مهم در سطح سران این کشور منجر به ارتقای نقش بخش خصوصی در اقتصاد سوریه گردیده است.

علی‌رغم اینکه دولت سوریه در سال‌های اخیر گام‌های مؤثری در زمینه انجام اصلاحات و بهبود زیر ساخت‌های اقتصادی خود برداشته است که از مهم‌ترین آنها می‌توان به آزادسازی نظام ارزی، صدور مجوز برای فعالیتهای بانکه‌های خصوصی و تأسیس بازار بورس، کاهش مالیات بر درآمد از ۳۵ به ۲۸ درصد به منظور تشویق فعالیتهای اقتصادی و فراهم نمودن امکان خروج سود سرمایه‌گذاری از کشور اشاره نمود، لیکن نوع سیاست‌گذاری‌های دولت و فساد در بخش‌های اقتصادی، کمبود قوانین حقوقی و ساختار فنی ناکافی و نامتعادل از عوامل منفی تأثیرگذار بر نظام اقتصادی سوریه می‌باشند. با این وجود مقامات اقتصادی این کشور به منظور هماهنگ کردن کشور با روند جهانی شدن و جذب منابع مالی و انسانی بیشتر و بهتر، اقدامات گسترده‌ای را در زمینه اصلاح قوانین، تغییر نظام بانکی، تقویت بخش خصوصی، احداث شهرک‌های صنعتی و اقتصادی و توسعه مدیریت کارآمد آغاز نمودند که مهم‌ترین تأثیرات این اقدامات عبارت‌اند از:

بازنگری در قانون تجارت

- ❖ بازنگری در قوانین سرمایه‌گذاری خارجی
- ❖ صدور اجازه تأسیس بانکه‌های مشترک با طرف‌های خارجی
- ❖ صدور اجازه تأسیس شرکت‌های بیمه خصوصی
- ❖ حذف عوارض گمرکی بین سوریه و کشورهای هم‌پیمان GAFTA^۱
- ❖ حذف عوارض گمرکی بین سوریه و ترکیه با امضا موافقت‌نامه تجارت آزاد^۲
- ❖ توسعه زیربنای صنعتی در بخش صنعت و انرژی
- ❖ تقویت بخش حمل و نقل و بهینه‌سازی تأسیسات بندری

به منظور پیشبرد اصلاحات اقتصادی در کشور سوریه، برنامه ۵ ساله جدیدی برای سال‌های ۲۰۱۰ - ۲۰۰۶ تهیه گردیده که مسیر حرکت این کشور به سوی اقتصاد آزاد

1. Greater Arab Free Trade Area
2. Free Trade Agreement

را هموار می‌نماید. در این برنامه مسئولیت دولت در تدوین سیاست‌های کلان اقتصادی و ترغیب بخش خصوصی به قوت خود باقی است، لیکن نقش جدید دولت با نقش آن در زمان اقتصاد برنامه‌ریزی شده متفاوت خواهد بود. به نظر می‌رسد اجرای این برنامه وضعیت بخش خصوصی سوریه را که بیش از ۴۰ سال زمینه چندان‌ی برای رشد نداشته دگرگون خواهد کرد و گره اقتصاد برنامه‌ریزی شده در سوریه را خواهد گشود.

محورهای اصلی برنامه جدید براساس تحقق رشد متعادل، گسترش خدمات به‌زیستی، ایجاد تناسب بین رشد اقتصادی و رشد جمعیت، فراهم نمودن طرح‌های اشتغال‌زا، توجه به بهبود وضعیت معیشتی شهروندان، گسترش عملکرد بخش‌های ملی و مؤسسات تولیدی، توجه به فناوری، اقتصاد و آموزش، گسترش نقش بخش خصوصی و مشارکت بیشتر آن در صحنه اقتصادی است.

۱-۱. بخش نفت

نفت برای کشور سوریه به عنوان ستون فقرات اقتصادی این کشور محسوب می‌گردد و طبق آخرین آمار، سوریه روزانه ۴۰۵ هزار بشکه نفت تولید می‌کند که از این میزان روزانه ۱۷۵ هزار بشکه صادرات به جهان دارد. همچنین میزان ذخایر نفتی سوریه ۲/۴ میلیارد بشکه برآورد شده است.

حوزه‌های نفتی سوریه عمدتاً در بخش‌های شرقی و شمالی در نزدیک مرزهای عراق و ترکیه قرار دارد و پایانه‌های صادراتی و تصفیه‌خانه‌ها در بخش غربی و در نزدیک دریای مدیترانه واقع است.

۱-۲. بخش گاز

سوریه به دنبال بهره‌گیری از گاز طبیعی و جایگزین نمودن آن برای مصرف سوخت و گسترش فرآورده‌های آن می‌باشد. میزان تولید گاز طبیعی در سوریه ۸/۵ میلیارد متر مکعب و میزان مصرف آن ۵/۱ میلیارد متر مکعب می‌باشد. همچنین میزان ذخایر گاز طبیعی سوریه ۲۴۰ میلیارد مترمکعب برآورد شده است.

۳-۱. بخش صنعت

بخش صنایع سوریه از جمله بخشهای توسعه نیافته این کشور محسوب می‌گردد و ۲۵/۱ درصد از سهم تولید ناخالص داخلی این کشور را تشکیل می‌دهد. البته دولت و محافل اقتصادی و بازرگانی سوریه به دنبال ایجاد تنوع در صنایع با هدف رسیدن به خودکفایی می‌باشند و در این راستا گرایش به ایجاد کارخانه‌های مونتاژسازی و صدور قوانین جدید سرمایه‌گذاری توسط دولت از

جمله اقدامات انجام شده در روند توسعه صنایع در این کشور می‌باشند. سوریه دارای فرصتهای سرمایه‌گذاری بسیاری در این بخش می‌باشد. از اولویتهای صنعتی سوریه کارخانه‌های تولید سیمان، شیشه، کودهای سوپر فسفات و آمونیاک و اوره، لاستیک، مصنوعات، وسایل نقلیه و پروژه‌های مختلف در زمینه خدمات فنی مهندسی، شیمیایی و صنایع غذایی و منسوجات می‌باشد.

۴-۱. بخش کشاورزی

بخش کشاورزی سوریه به عنوان یکی از بخشهای مهم و حیاتی اقتصاد آن به شمار می‌رود. ۲۶ درصد نیروی کار سوریه در این بخش فعالیت می‌کنند و سهم این بخش در تولید ناخالص داخلی ۲۴/۸ درصد می‌باشد. بخش عمده زمینهای کشاورزی نوار باریکی در بخش غرب سوریه از لبنان تا ترکیه است که دارای آب و هوای

مدیترانه‌ای است و بسیار حاصلخیز می‌باشد و دارای محصولاتی از قبیل میوه‌جات، زیتون، تنباکو و پنبه می‌باشد. قسمت شرقی این بخش ادامه کوه‌های لبنان به سوی شمال است

که به شرق دره رودخانه «اورانتس»^۱ می‌رسد. مردابهای اطراف این رودخانه حاصلخیزترین زمینهای سوریه را تشکیل می‌دهند. یکی از مهم‌ترین مشکلات کشاورزی سوریه، نوسان سقف تولیدات سالانه کشاورزی سوریه به دلیل نداشتن سیستم آبیاری مناسب و کم‌آبی است. با این حال از اوایل دهه ۱۹۹۰ با اجرای برنامه‌های مدرن آبیاری و سرمایه‌گذاری در این بخش تولیدات سالانه کشاورزی افزایش یافته است. بخش کشاورزی سوریه به دلیل وجود آب و هوای نسبتاً مناسب و نیروی کار ارزان دارای مزیت نسبی بوده و می‌توان گفت سرمایه‌گذاری در صنایع تبدیلی و استفاده از سرمایه‌گذاری‌های خارجی در این بخش و صدور محصولات کشاورزی به سایر کشورها چشم‌انداز روشنی را داراست.

۵-۱. بخش خدمات

از مهم‌ترین بخشهای اقتصادی سوریه بخش خدمات این کشور است که معادل ۶۰ درصد نیروی کار را در خود جای داده است و ۵۰/۱ درصد از سهم تولید ناخالص داخلی را از آن خود کرده است. بخش حمل و نقل و بخش توریسم این کشور دو زیرگروه مهم این بخش در سوریه می‌باشند.

دولت سوریه به منظور توسعه و تسهیل روابط اقتصادی با کشورهای همسایه تلاش نموده است تا شبکه‌های نسبتاً وسیعی از جاده و راه‌آهن ایجاد نماید. این کشور غالباً مرکز عبور ترانزیت کالاهای صادراتی ترکیه و لبنان به کشورهای حوزه خلیج فارس بوده است. و در جهت توسعه صنعت حمل و نقل خود اهداف ویژه‌ای را دنبال می‌کند. همچنین صنعت توریسم نیز به عنوان یکی از بخشهای عمده و مهم اقتصادی این کشور به شمار می‌رود. دولت سوریه به منظور دستیابی به ارزش خارجی و درآمد حاصل از این بخش تلاشهای فراوانی را انجام داده است و اقدامات نسبتاً وسیعی را در مناطق سیاحتی کنار دریا و مناطق باستانی برنامه‌ریزی نموده است. موقعیت جغرافیایی و سیاحتی ویژه این کشور، همچنین تمدن کهن و فرهنگ غنی آن موجب گردیده تا دارای آثار باستانی، مساجد، کلیساها، مقبره‌ها و اماکن مذهبی و زیارتی بسیاری باشد. از جمله مراکز توریستی سوریه، مناطق مذهبی (بارگاه حضرت زینب^(س)^۱ و حضرت رقیه^(س)^۲) مکانهای تاریخی (بازار قدیمی دمشق) و تفریح‌گاه‌های ساحلی در غرب سوریه می‌باشد.

1. Orantes River

1. Sayedah Zeinab Shrine

2. Sayedah Raghaye Shrine

۲. جمعیت

کشور سوریه پنجاه و ششمین کشور پرجمعیت دنیا به شمار می‌رود. طبق آمار سال ۲۰۰۷، جمعیت این کشور ۱۹/۳۱ میلیون نفر گزارش شده است و براساس پیش‌بینی‌های انجام شده، تعداد نفوس در سال ۲۰۱۵ به ۲۲/۲۹ میلیون نفر خواهد رسید. در ادامه برخی از ویژگیها و شاخصهای جمعیتی این کشور را مطابق با برآوردهای سال ۲۰۰۷ میلادی مرور می‌کنیم.

❖ **نرخ رشد جمعیت:** نرخ رشد جمعیت در کشور سوریه ۲/۲ درصد می‌باشد.

❖ **هرم سنی:** جمعیت ۱۴-۰ سال در کشور سوریه، نزدیک به ۳۶/۵ درصد از جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهد، این امر نشان از این دارد که جمعیت کشور سوریه بسیار جوان است. جمعیت ۶۴-۱۵ سال، حدود ۶۰ درصد کل جمعیت را تشکیل می‌دهد و نزدیک به ۳ درصد جمعیت، ۶۵ ساله و بالاتر هستند.

❖ **میانگین سنی:** متوسط سن در سوریه ۲۱/۱ سال است که این شاخص برای مردان ۲۰/۹ و برای زنان ۲۱/۲ است.

❖ **درصد باسوادی:** نرخ باسوادی در کشور سوریه نزدیک به ۸۰ درصد است که این شاخص برای مردان ۸۶ درصد و برای زنان نزدیک به ۷۴ درصد است.

❖ **جمعیت زیر خط فقر:** نزدیک به ۱۲ درصد از جمعیت کشور سوریه، زیر خط فقر زندگی می‌کنند.

❖ **نرخ باروری:** نرخ باروری در سال ۲۰۰۷، به ازای هر زن، ۳/۳ بوده است.

❖ **میزان موالید خام:** ۲۷ تولد به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت.

❖ **امید به زندگی:** ۷۱ سال.

۳. تولید ناخالص داخلی^۱

تولید ناخالص داخلی این کشور در سال ۲۰۰۷ بالغ بر ۷۸ میلیارد دلار بوده است. تولید ناخالص داخلی به تفکیک سهم بخشهای عمده اقتصادی همراه با درآمد سرانه در جدول شماره ۱ ارائه شده است.

جدول ۱: میزان تولید ناخالص سوریه به تفکیک بخشهای مختلف اقتصادی

ردیف	شاخص	میزان
۱	GDP براساس شاخص برابری قدرت خرید	۷۸/۰۴ میلیارد دلار
۲	GDP براساس نرخ مبادله رسمی	۲۴/۲۶ میلیارد دلار
۳	سهم بخش کشاورزی در GDP	۲۴/۸ درصد
۴	سهم بخش صنعت در GDP	۲۵/۱ درصد
۵	سهم بخش خدمات در GDP	۵۰/۱ درصد
	درآمد سرانه براساس شاخص برابری قدرت خرید	۴۱۰۰ دلار

۴. شاخصهای مهم اقتصادی

در این قسمت برخی از شاخصهای مهم اقتصادی سوریه را معرفی و تحلیل می‌کنیم.

۴-۱. درآمد سرانه

میزان درآمد سرانه مردم سوریه براساس شاخص برابری قدرت خرید در سال ۲۰۰۷، ۴۱۰۰ دلار بوده است.

۴-۲. نرخ تورم^۲

همان‌گونه که در جدول شماره ۲ مشاهده می‌شود، نرخ تورم در کشور سوریه، طی سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷، بین ۴/۵ تا ۱۰ درصد در نوسان بوده است.

1. Gross Domestic Product
2. Inflation Rate

جدول ۲: نرخ تورم محاسبه شده در سوریه طی سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷

سال	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷
نرخ تورم (درصد)	۵/۸	۴/۴	۷/۲	۱۰/۰	۷/۰

Trade EURSTAT2007

۳-۴. نرخ بیکاری

براساس آمار سال ۲۰۰۷ میلادی نرخ بیکاری در این کشور حدود ۱۲/۵ درصد بوده است.

۴-۴. دستمزد نیروی کار

میانگین متوسط دریافتی در سوریه به ازای هر نفر ۱۸۰-۱۴۰ دلار در ماه می‌باشد.

۵-۴. میزان ذخایر ارزی

طبق آخرین آمار موجود، میزان ذخایر ارزی و طلا در سوریه در سال ۲۰۰۷ میلادی ۵/۷ میلیارد دلار می‌باشد.

۵. ترازها

در این قسمت ترازهای تجاری مهم کشور سوریه را بررسی می‌کنیم:

۱-۵. تراز تجاری^۱

در سال ۲۰۰۶، ارزش صادرات سوریه به جهان ۱۰/۹ میلیارد دلار، ارزش واردات از جهان ۱۱/۴ میلیارد دلار و تراز تجاری ۵۶۸- میلیون دلار می‌باشد.

۲-۵. تراز تجاری با ایران

براساس اطلاعات به دست آمده از آمار گمرک ایران، تراز تجاری ایران با سوریه طی

1. Trade Balance

سالهای ۲۰۰۴ الی ۲۰۰۷ مطابق با جدول شماره ۳ بوده است:

جدول ۳: تراز تجاری ایران و سوریه طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۷ (هزار دلار)

سال	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷
تراز تجاری ایران با سوریه	+۱۰۹۰۰۰	+۱۵۶۰۰۰	+۱۵۵۰۰۰	+۲۸۲۰۰۰

سالنامه آماری گمرک ایران

همان گونه که مشاهده می شود، طی این سالها، تراز تجاری میان دو کشور، همواره به سود ایران مثبت بوده است.

۶. منابع طبیعی

یکی از مهم ترین فراورده های معدنی سوریه فسفات می باشد. اولین کارخانه فسفات در سال ۱۹۷۱ در نزدیکی شهر حمص تأسیس و دو کارخانه دیگر نیز تا سال ۱۹۷۴ افتتاح گردید و با طرح های توسعه ای میزان بهره برداری به ۲/۳ میلیون تن رسید. از دیگر منابع معدنی سوریه کروم، منگنز، آهن، سنگ نمک و سنگ مرمر و سنگ گچ را می توان نام برد.

همچنین سوریه یکی از عمده ترین تولیدکنندگان روغن زیتون در جهان می باشد. این کشور از نظر وسعت باغات و شمار درختان زیتون نیز در بین کشورهای جهان جایگاه مخصوص به خود را داراست. گفته می شود سوریه زیستگاه اولیه درخت زیتون است و از این سرزمین زیتون به دیگر مناطق حوزه دریای مدیترانه و سپس به آمریکا، آفریقا و دیگر نقاط جهان برده و در آنها کشت شده است.

در سال ۲۰۰۶ شمار درختان زیتون در سوریه ۷۴ میلیون اصله و مساحت زیر کشت این محصول ۵۱۷ هزار هکتار بوده است.

فصل چهارم

زیرساختها

در این فصل زیرساختهای موجود در کشور سوریه را معرفی می‌کنیم که برای برقراری مناسبات تجاری و مبادله کالا و ارائه خدمات، نقش کلیدی دارند.

۱. حمل و نقل

برخی از اهداف و برنامه‌های پنج ساله سوریه در بخش حمل و نقل عبارت‌اند از:

- ❖ افزایش سهم بخش حمل و نقل در تولید ناخالص سوریه تا میزان ۱۶ درصد
- ❖ رساندن حجم حمل و نقل دریایی به ۲۵ میلیون تن و افزایش میزان حمل و نقل کانتینرها به یک میلیون کانتینر در سال
- ❖ رساندن حجم حمل و نقل از طریق خطوط راه‌آهن به ۱۰/۵ میلیون تن
- ❖ ترمیم و تعمیرات راه‌ها و پلها با اولویت پروژه‌های مناطق شمالی و شرقی
- ❖ انجام مطالعات اقتصادی و فنی برای خصوصی‌سازی تدریجی بخش حمل و نقل
- ❖ گسترش تأسیسات زیربنایی بخش حمل و نقل طی سالهای ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰
- ❖ توسعه کمی و کیفی امکانات بندری، احداث بنادر جدید و گسترش ناوگان دریایی
- ❖ افزایش تعداد فرودگاه‌ها و افزایش تسهیلات مربوطه

سوریه برای دستیابی به اهداف خود در زمینه حمل و نقل و افزایش سهم این بخش در تولید ناخالص داخلی تا میزان ۱۶ درصد در پایان برنامه ۵ ساله فعلی (۲۰۱۰) نیازمند جلب ۳ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی و ادامه روند اصلاحات اقتصادی و اداری است. در ادامه امکانات و زیرساختهای حمل و نقل در سوریه را معرفی می‌کنیم.

۱-۱. دریایی

موقعیت جغرافیایی سوریه به عنوان یک کشور خاورمیانه‌ای در حاشیه دریای مدیترانه و در همسایگی کشورهای ترکیه، عراق، اردن و لبنان و قرار داشتن این کشور در مسیر کریدورهای شمال - جنوب و شرق - غرب فرصت مناسبی را برای تبدیل شدن این کشور به یک گذرگاه منطقه‌ای فراهم نموده است. بندر لاذقیه، طرطوس و بانیا^۱ از بندر مهم سوریه می‌باشند.

بندر سوریه در کنار دریای مدیترانه و در رابطه با راه‌اندازی کریدور شرق - غرب از طریق ایران، عراق و سوریه به اروپا بسیار مهم هستند. بندر لاذقیه دارای دو اسکله به طول ۸۲۴ متر و آب‌خور ۳/۵ و ۳/۳ متر است.

از تسهیلات ویژه این بندر می‌توان به اسکله کشتیهای رورو، سیلوی غلات با حجم ۳۵,۰۰۰ تن، انبار سردخانه با حجم ۱,۵۰۰ تن، ایستگاه مسافری و درمانگاه نام برد. تسهیلات در دست ساخت این بندر نیز موج‌شکن ۱۶۶ متر و محل ساخت کشتی به مساحت ۱۳۵ هکتار می‌باشد. پهنای کانال ورودی مورد استفاده در بندر طرطوس ۲۰۰ متر و عمق آن ۱۴/۵ متر می‌باشد. موج‌شکن اصلی آن ۲,۶۵۰ متر و موج‌شکن فرعی ۱,۶۲۰ متر طول دارد. طول اسکله این بندر ۶,۴۰۰ متر و همچنین دارای سه اسکله برای حمل فسفات و یک اسکله برای حمل سولفور می‌باشد.

بندر بانیا در ۵۵ کیلومتری جنوب بندر لاذقیه و ۴۰ کیلومتری شمال بندر طرطوس واقع است. این بندر پس از اینکه شرکت نفت عراق خطوط لوله خود را از کرکوک تا بانیا امتداد داد اهمیت پیدا کرد. مهم‌ترین پایانه‌های نفتی سوریه در بندر بانیا و طرطوس در کنار دریای مدیترانه قرار دارند و یک پایانه کوچک تانکری هم در بندر لاذقیه واقع است.

۲-۱. هوایی

سوریه دارای پنج فرودگاه اصلی در شهرهای دمشق، حلب، قامشلی، لاذقیه و دیرالزور بوده و در حمص، پالمیرا، رقه و حسکه نیز فرودگاه‌های جدیدی در دست ساخت می‌باشد.

1. Banyas

۱-۳. ریلی

بین شهرهای اصلی و بنادر سوریه ارتباط ریلی وجود دارد و طول خطوط راه آهن این کشور ۲,۷۱۱ کیلومتر است که البته پروژه‌های جدیدی در منطقه دیرالزور - طالبیه، ابوکمال (مرز عراق) و دمشق - درعا (مرز اردن) در دست مطالعه و اقدام است. هم‌اکنون راه آهن سوریه به ترکیه و شمال عراق متصل است. ارتباط با ایران نیز از طریق همین خط برقرار می‌گردد.

۱-۴. زمینی

طول خطوط جاده‌ای سوریه ۹۱,۷۹۵ کیلومتر بوده و به‌طور کلی وضعیت جاده‌های سوریه از وضعیت راه آهن آن مطلوب‌تر می‌باشد.

۲. نظام بانکی

سیستم بانکی در سوریه تحت کنترل و اختیار دولت قرار دارد. بانکهای سوریه زیر نظر وزارت اقتصاد و تجارت این کشور فعالیت می‌نمایند. سوریه گامهای مهمی را در راه اصلاح نظام بانکی کشور برداشته و مسیر را برای فعالیتهای بانکهای خصوصی از جمله بانکهای اسلامی هموار کرده است. نخستین بانک خارجی به نام بانک لبنان و اروپا در سال ۲۰۰۰ میلادی شعبه خود را در منطقه آزاد این کشور تأسیس نمود که این امر تا حدودی به کاهش تورم و نقدینگی در بانکهای سوری انجامید و انگیزه رقابت مالی را در این کشور فراهم نمود. بشار اسد رئیس‌جمهور این کشور در سال ۲۰۰۳ میلادی با صدور قانون آزادی فعالیت بانکهای خصوصی، به یک دوره ۴۰ ساله ممنوعیت فعالیت بانکها در این کشور پایان داد. براساس این قانون، بانکهای خصوصی و بانکهای خارجی اجازه ندارند شعبه‌ای برای بانک مادر در سوریه راه‌اندازی کنند و تنها می‌توانند بانک مستقلی با مشارکت طرف سوری تأسیس نمایند. بانک «سوریه و المهجر» نخستین بانک خصوصی در این کشور می‌باشد که در سال ۲۰۰۴ میلادی تأسیس شد. بانکهای خصوصی بیلوس^۱، عوده^۲، سوریه و المهجر، سوریه و الخلیج، التحویل، العربی، بیمو، بانک اسلامی الشام الاسلامی و بانک بین‌المللی اسلامی سوریه هم‌اکنون در این کشور فعالیت دارند. بانکهای

1. Byblos

2. Audi

سوریه به شش دسته اصلی تقسیم می‌گردند:

- ❖ بانک تجاری سوریه: که یکی از فعال‌ترین بانکهای این کشور می‌باشد و در پرداخت وام به تجارت خارجی و داخلی و نیز نظارت بر فعالیتهای مالی بخشهای مختلف دولتی و خصوصی تخصص دارد. این بانک با دیگر بانکهای جهانی نیز در ارتباط است. این بانک در دمشق، آلیو، لاتاکیا، حمص، حما، طرطوس، درعا، سویدا، دیرالزور، الحسکه، ایدلب، الرغا، قامشلی، و المایادین دارای شعباتی می‌باشد.
 - ❖ بانک مرکزی سوریه: بزرگ‌ترین بانک از لحاظ معاملات ارزی دولتی است که بر فعالیت سایر بانکهای کشور نظارت دارد.
 - ❖ بانک صنایع: این بانک به صنایع نوپا و تازه تأسیس وامهای بلندمدت اعطا می‌کند.
 - ❖ بانک کشاورزی: این بانک به کشاورزان با توجه به سیاست دولت برای توسعه بخش کشاورزی وامهای بلندمدت و با بهره‌ای مناسب اعطا می‌کند.
 - ❖ بانک اعتبارات ملکی: جهت پرداخت وام مسکن و توسعه پروژههای جهانگردی داخلی تخصص دارد.
 - ❖ بانک وامهای ملی: این بانک به بازرگانان، صنعتگران حرفه‌ای که دارای درآمدهای محدودی می‌باشند وام اعطا می‌کند.
- در کنار این بانکها یک صندوق پول مالی به نام صندوق پست که کارهای مربوط به پس‌انداز و پرداخت بهره‌های مالی به مشتریان بانکی را انجام می‌دهد وجود دارد.
- در جدول شماره ۳ فهرست برخی از بانکهای مهم این کشور، سرمایه پرداخت شده و تعداد شعب این بانکها ملاحظه می‌گردد.

جدول ۳: فهرست برخی از بانکهای مهم سوریه

نام بانک	سرمایه پرداخت شده (میلیون دلار)
Agricultural Bank	۲۰,۰۰
Commercial Bank	۸۶,۵۰
Industrial Bank	۲۱,۶۰

۳,۰۰	Real State Bank
۳۰,۸۰	Saving Bank
۳۰,۰۰	International Bank for Trade & Finance
۱۶,۵۰	Popular Credit Bank
--	Syria International Islamic Bank
۱۰,۰۰	Cham Bank
۴۰,۰۰	Byblos Bank
۳۲,۴۵	Bank of Syria and Overseas
--	Bank of Syria-Audi Saradar Group

سایت اتحادیه بانکهای عرب

در جدول شماره ۴ مشخصات بانکهای مهم دولتی سوریه ملاحظه می‌گردد.

جدول ۴: بانکهای دولتی سوریه

نام رئیس بانک	سرمایه (میلیارد پوند سوریه)	تاریخ تأسیس	نام بانک
Dureid Dargham	۷۰	۱۹۶۷	Commercial Bank
Fayssal Kassem	۱۰	۱۸۸۸	Agricultural Bank
Abdel Razak Hassani	۱/۵	۱۹۶۶	Popular Credit Bank
Anis Al-Maaraoui	۱/۵	۱۹۵۸	Industrial Bank
Mulham Dibo	۱/۵	۱۹۶۶	Real State Bank
Haifaa Younes	۱/۵	۱۹۶۳	Saving Bank

Syria-Report.com

در جدول شماره ۵ مشخصات مهم‌ترین بانکهای خصوصی سوریه ملاحظه می‌گردد.

جدول ۵: برخی از بانکهای خصوصی سوریه

Arab Bank Syria	
۲۰۰۵	تاریخ تأسیس
۱/۵	سرمایه (میلیارد پوند سوریه)
۳ (دمشق ۲، آلیو ۱)	تعداد شعب در مناطق مختلف
Arab Bank (49%) Mr. Sabbagh Shaabati(5%), Mr. Haykal (1%)	سهامداران اصلی
Khaled Al-Wazani	نام رئیس بانک
Ali Zatar	نام مدیرعامل

Bank Audi Syria	
۲۰۰۵	تاریخ تأسیس
۲/۵	سرمایه (میلیارد پوند سوریه)
۵ (دمشق ۳، آلیو لاتاکیا هر کدام یک شعبه)	تعداد شعب در مناطق مختلف
Banque Audi Lebanon (41%), Audi Saradar Investment Bank Lebanon (3%) Lebanon Invest Lebanon (3%)	سهامداران اصلی
George Ashi	نام رئیس بانک
Bassel Hamwi	نام مدیرعامل

Banque BEMO Saudi Fransi	
۲۰۰۳	تاریخ تأسیس
۱/۷۵	سرمایه (میلیارد پوند سوریه)
۱۳ (دمشق ۳، آلیو ۲، لاتاکیا ۲، حمص، حماه، طرطوس، درعا، حسکه و نصار هر کدام ۱ شعبه)	تعداد شعب در مناطق مختلف

Banque Saudi Fransi, Saudi Arabia (27%) Banque BEMO Sal, Lebanon(21.9%)	سهامداران اصلی
Abdulrahman Jawa	نام رئیس بانک
Nabil Hchaime & Pierre Ducos	نام مدیرعامل

Bank of Syria and Overseas

۲۰۰۳	تاریخ تأسیس
۳	سرمایه (میلیارد پوند سوریه)
۹ (دمشق ۴، آلبو، لاتاکیا، حمص، حما و طرطوس هر کدام ۱ شعبه)	تعداد شعب در مناطق مختلف
Blom Bank SAL, Lebanon (39%) IFC (10%)	سهامداران اصلی
Rateb Al-Shallah	نام رئیس بانک
George Sayegh	نام مدیرعامل

Byblos Bank

۲۰۰۶	تاریخ تأسیس
۲	سرمایه (میلیارد پوند سوریه)
۴ (۲ در دمشق، آلبو و حمص هر کدام یک شعبه)	تعداد شعب در مناطق مختلف
Byblos Bank Lebanon (415%/) OPEC Fund (7.5%)	سهامداران اصلی
Semaan Bassil	نام رئیس بانک
Walid Abdelnour	نام مدیرعامل

Cham Bank (اولین بانک اسلامی)

۲۰۰۵	تاریخ تأسیس
۵	سرمایه (میلیارد پوند سوریه)
—	تعداد شعب در مناطق مختلف

Investment Dar Company, Kuwait (12.5%), Commercial Bank of Kuwait (10%), Islamic Development Bank (9%)	سهامداران اصلی
Adnan Al-Mussa Ilam	نام رئیس بانک
-	نام مدیرعامل

International Bank for Trade and Finance

۲۰۰۴	تاریخ تأسیس
۳/۷۵	سرمایه (میلیارد پوند سوریه)
۱۰ (دمشق ۵، آلپو، حمص، حماه، لاتاکیا و طرطوس هر کدام ۱ شعبه)	تعداد شعب در مناطق مختلف
Housing Bank for Trade and Finance Jordan (49%)	سهامداران اصلی
Abdul-Latif Al-Kaib	نام رئیس بانک
Sultan, Al-Zubi	نام مدیرعامل

Syria Gulf Bank

۲۰۰۶	تاریخ تأسیس
۲	سرمایه (میلیارد پوند سوریه)
۴ (۲ در دمشق، آلپو و حمص هر کدام یک شعبه)	تعداد شعب در مناطق مختلف
United Gulf Bank, Bahrain (24%) Al-Fouttough Investment Company, Kuwait (11%), Global Investment House, Kuwait (7%) First National Bank, Lebanon (7%)	سهامداران اصلی
Massoud Hayat	نام رئیس بانک
Issam Nashwati	نام مدیرعامل

Syria-Report.com

۳. نظام بیمه‌ای

در حال حاضر ۱۲ شرکت بیمه خصوصی مجوز فعالیت در سوریه را دارند که اکثر آنها ترکیبی از سهامداران سوری با سهم بیش از ۵۰ درصد و سهامداران برخی کشورهای عربی می‌باشند. از میان ۱۲ شرکتی که مجوز دریافت کرده‌اند، پنج شرکت فعالیت خود را آغاز نموده‌اند، سه شرکت در شرف راه‌اندازی و چهار شرکت دیگر در حال طی مراحل مقدماتی و یا پایانی اخذ مجوز می‌باشند.

تقریباً تمامی این شرکتها سرمایه‌ای بین ۸۵۰ میلیون پوند سوریه (۱۶/۷ میلیون دلار) تا ۱/۰۵ میلیارد پوند سوریه (۱۹/۷ میلیون دلار) را دارا می‌باشند.

شرکتهای بیمه عربی سوریه^۱، یک سوریه امن^۲، بیمه ملی^۳، بیمه سوریه عربی^۴، بیمه ایالتی^۵، پنج شرکت بیمه‌ای هستند که در سوریه در حال فعالیت می‌باشند و سه شرکت کویت / سوریه^۶، بیمه تراست^۷ و بیمه عربی^۸، سه شرکتی هستند که در حال شروع فعالیت خود می‌باشند. اخیراً دولت سوریه با تأسیس شرکت خصوصی بیمه کفالت در چارچوب قوانین اسلامی و با سرمایه ۲۰ میلیون دلار موافقت نموده است. این شرکت در قالب شرکت سهامی و با مسئولیت محدود و تحت عنوان شرکت بیمه اسلامی سوریه تأسیس خواهد شد. سرمایه این شرکت که دفتر مرکزی آن در شهر دمشق خواهد بود یک میلیارد لیر (پوند) سوریه در نظر گرفته شده است که در قالب ۲۰۰ هزار سهم ۵۰۰ لیره‌ای پیش‌بینی گردیده است. سرمایه‌گذاران این شرکت مجموعه‌ای از شرکتهای مالی و بانکهای قطری و سوری و شخصیت‌های حقوقی خواهند بود.

دو شرکت دولتی بیمه در سوریه عبارت‌اند از: شرکت بیمه سوریه^۹ و شرکت بیمه اتکایی اتحادیه عرب^{۱۰}.

1. Arabia Insurance
2. A Rope Syria
3. National Insurance Company
4. Syrian Arab Insurance Company
5. United Insurance Company
6. Syrian Kuwaiti Insurance Company
7. Trust Insurance Company
8. Arab Orient Insurance Company Syria
9. Syrian Insurance Company
10. Arab Union Reinsurance Company

شرکتهای بیمه در سوریه ارائه‌دهنده خدمات بیمه‌ای از جمله بیمه سلامت، عمر، سفر، آتش‌سوزی، وسایل نقلیه، خانواده، هواپیما، حمل و نقل و ... می‌باشند. و در شهرهای دمشق، آلپو، لاتاکیا، حمص، حما، ایدلب، طرطوس، دیرالزور، حسکه، الرخا، درعا و سویدا دارای شعبه می‌باشد. برخی از انواع پوششهای بیمه‌ای در بخش حمل و نقل بسته به نوع تعهد عبارت‌اند از:

۳-۱. پوشش بار (نوع الف)

- ❖ این بیمه تمام خطرات، ضرر و یا آسیب وارد شده به مورد بیمه‌شده را تحت پوشش قرار می‌دهد.
- ❖ این بیمه تمامی هزینه‌هایی را که موجب جلوگیری از خطر می‌شوند، تحت پوشش قرار می‌دهد.
- ❖ این بیمه از زمان بارگیری کالا در کارخانه تا تحویل کامل بار اعتبار دارد (با در نظر گرفتن شرایط قرارداد بین دو طرف).

۳-۲. پوشش بار (نوع ب)

این بیمه خطرات ذیل را پوشش می‌دهد:

- ❖ ضرر و یا تخریب کالاهای بیمه‌شده که دچار حریق و یا انفجار شده باشند.
 - ❖ چنانچه کشتی یا وسیله حمل و نقل کالا به گل بنشیند و یا واژگون گردد.
 - ❖ تصادف کشتی یا وسیله حمل و نقل زمینی یا وسیله دیگر.
 - ❖ تخلیه بار در بندر دیگری بنا به اضطرار.
 - ❖ خسارت در اثر حوادث طبیعی مانند زمین‌لرزه، فعالیت آتشفشان و یا رعد و برق.
 - ❖ به دریا ریختن کالا یا شکستن عرشه کشتی بر اثر امواج.
 - ❖ ورود آب دریا به درون کشتی حامل کانتینر یا محل انبار کالا.
 - ❖ خسارت کلی هر بسته مفقود شده روی عرشه کشتی یا افتاده از روی آن حین عملیات بارگیری و تخلیه از کشتی یا وسیله دیگر حمل و نقل.
- همچنین این بیمه تمامی هزینه‌های کلی و نجات از خطر را مطابق با قرارداد بین دو طرف پوشش می‌دهد. این بیمه از زمانی که کالاها از در کارخانه یا انبار که در قرارداد ذکر

می‌گردد برای آغاز حمل و نقل بارگیری می‌شوند و تمام مدت معمول حمل و نقل و نیز خاتمه و تحویل آن طبق توافق دارای اعتبار می‌باشد.

اطلاعات کامل‌تر در مورد هر یک از خدمات بیمه‌ای ارائه شده توسط شرکت بیمه سوریه در وبسایت Syrian-Insurance.com قابل دسترسی می‌باشد.

۴. زیرساختهای ارتباطی

کشور سوریه دارای ۲/۹۰۳ میلیون خط تلفن (در حال استفاده) می‌باشد. تعداد خطوط تلفن همراه در این کشور ۳/۱۲۸ میلیون و تعداد کاربران اینترنت در حدود ۱/۱ میلیون نفر گزارش شده است. (کد اینترنت این کشور SY می‌باشد).

انتظار می‌رود میزان مشترکین اینترنت در سوریه با رشد ۲۵ درصدی به طور سالانه طی دوره زمانی ۲۰۰۹-۲۰۰۵ همراه باشد. در حال حاضر نیز می‌توان گفت دسترسی به شبکه جهانی اینترنت برای برخی از مردم و حتی بخش بازرگانی این کشور کم‌هزینه نیست.

در سالهای آتی تقریباً در تمامی بخشهای ارتباطی و مخابراتی سوریه برنامه‌هایی برای توسعه و مدرنیزاسیون وجود دارد. مناقصه GSM در جولای ۲۰۰۰ در قالب قرارداد BOT^۱ به دو شرکت اپراتوری فعال در سوریه به نامهای اسپیس تل و سیراتل واگذار گردید. به دلیل بالا بودن هزینه مکالمات، تقاضا برای تلفن همراه در سوریه کمتر از میزان مورد انتظار بود که این امر مسئولان سوری را بر آن داشت تا هزینه‌ها را کاهش دهند و سرویسهای SMS و انتظار مکالمه به صورت کم‌هزینه‌تر و تقریباً رایگان ارائه گردد.

همچنین این کشور در جهت ارتقای زیرساختهای بخش فناوری ارتباطات طرحی برای واردات یک میلیون کامپیوتر همگانی در برنامه خود دارد و قرار است یک میلیون کامپیوتر همگانی به همراه یک میلیون خط پرسرعت اینترنت به مشترکان سوری عرضه گردد. این اقدام در راستای پاسخ به تمایل روزافزون نسبت به شبکه اینترنت و تحقق بخشیدن دولت الکترونیک در سوریه و تشویق سوریها به سرمایه‌گذاری برای خرید کامپیوترهای همگانی صورت می‌گیرد. در حال حاضر تقاضای بسیار زیادی برای خطوط اینترنت وجود دارد و باتوجه به جوان بودن جمعیت و رشد جمعیت این کشور در چند سال آینده سوریه یکی از بهترین بازارهای منطقه‌ای برای سرمایه‌گذاری صنایع IT محسوب می‌گردد.

1. Build Operate Transfer

بخش دوم تجارت خارجی

فصل پنجم

اطلاعات کلی

در این فصل آخرین وضعیت صادرات و واردات کشور سوریه را بررسی کرده و کشورهای عمده طرف مبادلات تجاری با این کشور را معرفی می‌کنیم.

۱. تراز تجاری

در سال ۲۰۰۷ میلادی، ارزش واردات سوریه ۱۲,۸۰۲,۷۰۲ هزار دلار بوده است. این در حالی است که در همین سال این کشور ۶,۳۷۲,۹۷۵ هزار دلار کالا صادر نموده است. ارقام یاد شده نشان می‌دهد که در سال ۲۰۰۷ تراز تجاری سوریه ۶,۴۲۹,۷۲۷ هزار دلار منفی بوده است. در جدول شماره ۶، تراز تجاری سوریه طی سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ ارائه شده است.

جدول ۶: تراز تجاری سوریه در سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷

۲۰۰۷	۲۰۰۶	۲۰۰۵	۲۰۰۴	۲۰۰۳	شرح
۶,۳۷۲,۹۷۵	۱۰,۹۱۹,۳۷۱	۶,۴۴۹,۸۸۲	۵,۳۸۲,۵۶۷	۵,۷۳۰,۶۶۳	صادرات
۱۲,۸۰۲,۷۰۲	۱۱,۴۸۸,۲۷۹	۷,۸۹۷,۹۳۰	۷,۰۴۸,۸۳۷	۵,۱۱۰,۶۳۴	واردات
۱۹,۱۷۵,۶۷۷	۲۲,۴۰۷,۶۵۰	۱۴,۳۴۷,۸۱۲	۱۲,۴۳۱,۴۰۴	۱۰,۸۴۱,۲۹۷	حجم مبادلات تجاری
-۶,۴۲۹,۷۲۷	-۵۶۸,۹۰۸	-۱,۴۴۸,۰۴۸	-۱,۶۶۶,۲۷۰	۶۲۰,۰۲۹	تراز تجاری

www.itc.org

همان گونه از جدول فوق بر می آید، طی سالهای ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۷ نسبت واردات به صادرات در سوریه بیشتر بوده است. اختلاف میان میزان صادرات و واردات طی سالهای ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۶ در حال کاهش بوده و از سال ۲۰۰۶ این اختلاف رو به افزایش گذاشته و همان گونه که مشاهده می شود در سال ۲۰۰۷ به ۶,۴۲۹,۷۲۷ هزار دلار رسیده است.

تراز تجاری کشور سوریه همواره طی سالهای ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۷ منفی بوده است.

۲. صادرات

بر اساس اطلاعات مندرج در سایت ITC، ارزش کل صادرات سوریه در سال ۲۰۰۷، برابر با ۶,۳۷۲,۹۷۵ هزار دلار بوده که از این میزان، بیشترین سهم مرتبط با گروه کالایی شماره ۲۷ (سوخته‌های معدنی) برابر با ۴,۱۵۲,۵۳۵ هزار دلار و پس از آن گروه کالایی شماره ۱ (حیوانات زنده) برابر با ۲۳۴,۷۵۶ هزار دلار بوده است. جدول شماره ۷، ارزش صادرات سوریه را در سال ۲۰۰۷ به تفکیک گروه کالایی نشان می دهد.

جدول ۷: ارزش مهم ترین اقلام صادراتی سوریه در سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ (هزار دلار)

ردیف	کد تعرفه	نام محصول	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷
			۵,۷۳۰,۶۶۳	۵,۳۸۲,۵۶۷	۶,۴۴۹,۸۸۲	۱۰,۹۱۹,۳۷۱	۶,۳۷۲,۹۷۵
۱	۲۷	سوخته‌های معدنی	۴,۰۸۸,۶۰۸	۳,۶۴۰,۱۶۳	۴,۳۷۴,۷۳۳	۴,۴۰۵,۶۲۳	۴,۱۵۷,۵۳۵
۲	۱	حیوانات زنده	۲۲۲,۴۹۶	۲۶۶,۸۵۶	۲۲۴,۸۲۷	۲۶۷,۹۹۴	۲۳۴,۷۵۶
۳	۱۰	غلات	۱۶۵,۳۵۵	۱۵۲,۲۰۵	۹۲,۱۳۱	۱۹۵,۷۰۷	۱۹۳,۳۳۲
۴	۷	سبزیجات، نباتات و غده‌های زیرخاکی خوراکی	۱۲۳,۲۷۶	۹۹,۵۸۷	۱۳۵,۵۳۳	۳۸۷,۷۱۶	۱۱۱,۱۹۸
۵	۶۱	لباس و متفرعات لباس	۷۸,۴۰۷	۵۹,۵۵۲	۸۷,۷۴۱	۵۷۰,۹۸۷	۹۷,۳۱۴
۶	۶۲	لباس غیرکشباف	۴۱,۳۹۵	۳۰,۹۲۸	۴۸,۷۰۵	۲۷۹,۱۰۵	۹۶,۳۲۹
۷	۵۲	پنبه	۲۸۵,۲۵۰	۲۶۸,۰۵۵	۲۹۲,۸۶۲	۳۷۲,۷۱۳	۹۵,۷۳۴

۸۸,۴۵۸	۶۷,۲۹۴	۶۹,۳۶۶	۴۹,۴۷۷	۴۳,۰۴۹	نمک و گوگرد	۲۵	۸
۸۴,۸۲۴	۱۷۶,۸۱۵	۶۰,۰۰۷	۳۶,۴۴۷	۶۴,۷۹۲	میوه و میوه‌های سخت پوست خوراکی	۸	۹
۸۳,۲۹۲	۱۹۷,۹۷۸	۱۰۷,۹۰۲	۴۱,۳۷۸	۵۸,۳۳۵	چربی‌ها و روغن‌های حیوانی یا نباتی	۱۵	۱۰
۶۳,۴۸۸	۷۰,۲۵۳	۱۹,۳۷۲	۱۷,۳۴۰	۱۶,۵۳۳	پوست (غیر از پوستهای نرم) و چرم	۴۱	۱۱
۶۰,۸۵۰	۲۲۶,۶۳۰	۱۱,۷۰۶	۷,۸۷۳	۷,۲۸۹	ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی	۸۵	۱۲
۶۰,۳۵۳	۲۲۲,۴۵۱	۷۰,۲۱۲	۳۲,۶۴۳	۲۶,۴۱۷	مواد پلاستیکی	۳۹	۱۳
۵۳,۹۴۸	۱۸۴,۴۵۶	۴۹,۱۴۳	۲۹,۶۸۲	۵۱,۹۵۱	قهوه	۹	۱۴
۴۱,۴۲۳	۲۷۷,۷۱۸	۵۲,۱۰۶	۲۹,۸۵۶	۲۲,۳۷۹	رآکتورهای هسته‌ای	۸۴	۱۵
۳۸,۸۲۵	۳۴۳,۰۹۶	۶۰,۱۹۳	۳۸,۴۷۴	۳۹,۱۷۱	رشته‌های سنتتیک یا مصنوعی	۵۴	۱۶
۳۸,۶۲۴	۴۷,۳۴۵	۱۱,۳۰۳	۵,۴۷۲	۴,۴۳۶	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۷۶	۱۷
۲۴,۰۰۹	۶۲,۰۹۰	۲۹,۵۳۵	۱۲,۸۱۱	۶,۹۷۴	محصولات دارویی	۳۰	۱۸
۲۱,۲۵۸	۹۲,۳۷۸	۱۵,۶۰۵	۱۵,۶۱۹	۱۷,۲۸۰	پارچه‌های تار و پود باف مخصوص	۵۸	۱۹
۱۷,۶۶۹	۲۰,۴۱۵	۱۶,۷۲۸	۱۰,۵۱۵	۷,۶۹۰	مصنوعات از سنگ	۶۸	۲۰

www.itc.org

جدول شماره ۸ نیز کشورهای عمده واردکننده کالا از سوریه را در سال ۲۰۰۶ نشان می‌دهد.

جدول ۸: مهم‌ترین واردکنندگان کالا از سوریه در سال ۲۰۰۶

ردیف	نام کشور	ارزش (میلیارد دلار)	سهم از کل صادرات (درصد)
۱	ایتالیا	۲,۱۳۹,۸۴۴	۱۹.۶
۲	سایر نواحی	۱,۱۸۳,۳۷۷	۱۰.۸
۳	فرانسه	۹۶۱,۷۸۹	۸.۸
۴	عربستان سعودی	۹۵۴,۹۵۸	۸.۷
۵	عراق	۶۹۸,۷۳۷	۶.۴
۶	انگلیس	۴۷۳,۸۴۵	۴.۳
۷	اردن	۴۳۱,۱۳۲	۳.۹
۸	مصر	۴۱۵,۱۰۷	۳.۸
۹	لبنان	۴۱۰,۷۴۷	۳.۸
۱۰	اسپانیا	۳۵۵,۱۲۰	۳.۳

www.itc.org

به طوری که مشاهده می‌شود، ایران جزو ۱۰ کشور عمده مقصد صادرات سوریه نیست. ارزش صادرات سوریه به ایران در سال ۲۰۰۶، حدود ۱۹,۲۵۳ هزار دلار بوده است که ۰/۲ درصد ارزش کل صادرات سوریه را در این سال تشکیل داده است.

۳. واردات

جدول شماره ۹، ارزش واردات سوریه را در سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ به تفکیک گروه کالایی نشان می‌دهد. همان‌گونه که مشاهده می‌گردد، سوریه در سال ۲۰۰۷، برابر با ۱۲,۸۰۲,۷۰۲ هزار دلار واردات داشته که از این میزان، بیشترین سهم مرتبط با کالای شماره ۲۷ (سوختهای معدنی، روغنهای معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها؛ مواد قیری وموم های معدنی) و بعد از آن کالای شماره ۸۷ (وسایط نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و اجزاء و قطعات و متفرعات آنها) بوده است.

جدول ۹: ارزش مهم ترین اقلام وارداتی سوریه در سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ (هزار دلار)

ردیف	کد تعرفه	نام محصول	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷
		کل محصولات	۵,۱۱۰,۶۳۴	۷,۰۴۸,۸۳۷	۷,۸۹۷,۹۳۰	۱۱,۴۸۸,۳۷۹	۱۲,۸۰۲,۷۰۲
۱	۲۷	سوخته های معدنی	۱۸۶,۱۴۵	۵۱۶,۳۷۵	۱۵۲,۰۴۰	۳,۱۱۶,۸۱۱	۲,۰۹۷,۸۱۵
۲	۸۷	وسایط نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای	۴۰۲,۸۰۹	۶۰۶,۶۱۵	۸۰۰,۷۵۲	۱,۰۱۸,۵۹۵	۱,۵۲۹,۲۴۱
۳	۸۴	راکتور های هسته ای	۵۶۰,۷۸۳	۶۵۹,۱۱۲	۷۸۳,۸۸۰	۸۵۹,۵۳۳	۱,۲۱۷,۵۰۰
۴	۸۵	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزاء و قطعات آنها	۳۲۲,۵۶۴	۳۸۷,۷۲۰	۴۹۱,۴۰۱	۵۰۹,۴۰۷	۷۸۸,۰۹۲
۵	۳۹	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از آنها	۳۴۷,۷۵۸	۴۴۷,۴۱۷	۶۰۱,۶۸۷	۶۵۸,۷۳۲	۷۱۳,۱۱۳
۶	۷۲	چدن، آهن و فولاد	۴۱۵,۷۶۵	۷۰۲,۵۵۸	۹۸۲,۰۸۶	۸۶۵,۶۹۰	۶۰۶,۸۵۴
۷	۷۳	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۱۸۵,۸۹۰	۲۰۸,۱۲۱	۱۵۸,۲۵۸	۱۷۳,۰۳۱	۳۴۶,۳۱۳
۸	۱۰	غلات	۲۵۸,۳۲۵	۲۹۱,۷۸۹	۴۳۳,۰۰۶	۳۷۴,۲۸۶	۳۱۱,۷۳۸

۲۴۵,۵۳۱	۱۷۴,۸۲۶	۲۱۵,۵۵۲	۲۰۳,۴۱۹	۱۷۲,۹۴۶	رشته‌های سنتتیک یا مصنوعی	۵۴	۹
۲۳۱,۲۰۷	۱۰۰,۵۰۳	۷۷,۸۶۹	۷۴,۵۴۶	۶۰,۷۳۴	آلات و دستگاه‌های اپتیک	۹۰	۱۰
۲۲۷,۶۸۶	۱۶۷,۳۶۱	۲۰۸,۱۰۴	۱۶۵,۲۳۱	۱۴۴,۲۰۵	چوب و اشیاء چوبی	۴۴	۱۱
۲۱۸,۱۸۶	۲۰۴,۸۷۹	۱۸۴,۴۷۸	۱۴۴,۴۹۱	۱۴۳,۸۵۴	کاغذ و مقوا	۴۸	۱۲
۲۰۹,۵۷۸	۱۵۸,۸۱۷	۱۸۱,۱۲۲	۳۸۰,۱۸۷	۰	مواردی که بیشتر ذکر نگردیده‌اند	۹۹	۱۳
۱۸۸,۴۱۰	۱۶۰,۰۴۳	۱۶۰,۲۸۹	۱۲۴,۰۹۶	۱۲۱,۰۵۵	محصولات شیمیایی آلی	۲۹	۱۴
۱۸۷,۶۱۱	۲۶۸,۹۲۴	۲۱۰,۳۶۴	۲۱۲,۰۹۱	۱۶۷,۶۹۳	قند و شیرینی	۱۷	۱۵
۱۷۰,۴۹۵	۱۳۶,۹۹۶	۱۲۴,۶۹۶	۱۰۱,۴۷۱	۹۰,۵۵۱	دانه و میوه‌های روغن دار	۱۲	۱۶
۱۵۹,۴۵۴	۸۶,۰۴۰	۷۸,۳۱۹	۷۹,۷۴۶	۷۶,۹۰۲	کائوچو و اشیاء ساخته شده از آن	۴۰	۱۷
۱۵۸,۸۱۱	۱۶۳,۰۲۴	۱۷۴,۱۷۴	۱۷۰,۶۰۱	۱۴۰,۹۶۲	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیر یکسره	۵۵	۱۸
۱۵۰,۹۹۲	۳۷,۶۵۳	۴۲,۵۶۰	۳۷,۱۴۲	۱۰,۴۷۶	محصولات داروئی	۳۰	۱۹
۱۴۰,۷۱۶	۳۴,۳۳۶	۲۳,۶۲۳	۲۲,۶۷۱	۱۶,۴۵۹	سبزیجات	۷	۲۰
۱۳۹,۵۳۴	۱۳۵,۱۹۲	۱۱۲,۹۱۱	۱۰۹,۷۷۵	۹۱,۵۱۸	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	۳۸	۲۱

۱۲۹,۶۲۷	۱۱۶,۷۲۴	۹۴,۳۷۱	۶۲,۱۷۸	۵۱,۶۸۲	محصولات لبنی	۴	۲۲
۱۱۷,۸۱۴	۱۶۲,۱۴۲	۱۰۱,۶۵۱	۹۷,۷۰۶	۷۱,۵۱۲	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۷۶	۲۳
۱۱۰,۸۳۰	۲۶۱,۴۹۷	۱۷۰,۹۱۷	۱۰۳,۲۷۴	۸۶,۶۴۹	نمک و گوگرد	۲۵	۲۴
۹۵,۴۲۱	۸۱,۱۷۸	۶۷,۳۱۳	۵۷,۸۹۱	۵۱,۴۹۸	عصاره‌های دباغی یا رنگرزی	۳۲	۲۵
۸۸,۷۷۸	۹۶,۷۶۲	۱۱۲,۳۳۰	۱۰۴,۹۷۵	۸۴,۶۴۵	قهوه	۹	۲۶
۸۸,۴۹۲	۱۵۷,۷۲۶	۶۴,۲۰۴	۵۹,۴۱۸	۴۲,۹۱۰	مس و مصنوعات از مس	۷۴	۲۷
۸۶,۵۸۴	۱۰۷,۱۸۹	۱۰۷,۳۶۸	۸۸,۱۲۹	۸۰,۴۷۳	چربی‌ها و روغن‌های حیوانی یا نباتی	۱۵	۲۸
۸۴,۳۶۱	۵۵,۷۳۸	۹۵,۲۹۰	۱۰۷,۲۸۴	۶۴,۹۹۸	آخال و تفاله صنایع خوراک‌سازی	۲۳	۲۹
۷۹,۱۱۳	۸۵,۳۴۵	۴۵,۰۶۳	۵۹,۶۲۹	۳۹,۱۸۰	توتون و تنباکو و بدل توتون و تنباکوی ساخته شده	۲۴	۳۰
۷۵,۶۸۸	۴۰,۱۵۸	۳۲,۵۲۴	۲۷,۲۸۴	۲۱,۶۰۳	آخال و تفاله صنایع خوراک سازی	۳۳	۳۱
۷۱,۳۳۷	۸۴,۴۲۸	۷۵,۰۴۰	۵۵,۷۰۵	۵۶,۵۳۶	محصولات شیمیایی غیرآلی	۲۸	۳۲

۶۱,۶۴۰	۲۶,۹۷۰	۲۰,۳۸۳	۱۸,۱۹۸	۵,۸۵۹	لکوموتیو های راه آهن یا تراموای	۸۶	۳۳
۶۰,۱۹۶	۲۶,۸۷۶	۲۶,۰۲۶	۲۲,۴۷۷	۱۸,۷۷۶	مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی	۸۳	۳۴
۵۹,۸۲۲	۵۸,۸۲۳	۵۹,۶۸۷	۳۰,۷۸۰	۳۳,۳۶۳	شیشه و محصولات شیشه‌ای	۷۰	۳۵
۵۰,۲۷۷	۱۶,۳۷۸	۱۵,۶۶۳	۷,۴۹۲	۸,۶۴۳	پنبه	۵۲	۳۶
۴۸,۶۷۶	۸۱,۲۷۰	۱۲۰,۶۰۷	۹۵,۴۶۶	۴۵,۹۲۲	کودها	۳۱	۳۷
۴۸,۶۵۷	۲۲,۳۱۴	۱۹,۸۴۷	۱۲,۷۱۱	۱۸,۳۴۳	ابزارها, ابزار آلات	۸۲	۳۸
۴۴,۳۵۶	۱۶,۲۱۳	۱۶,۴۷۵	۱۲,۴۵۴	۱۳,۴۸۸	پارچه‌های نسجی آغشته	۵۹	۳۹
۴۴,۰۶۳	۴,۵۸۹	۶,۹۶۴	۷,۴۴۷	۷,۳۰۹	اشیا صنعت ساعت‌سازی	۹۱	۴۰
۴۰,۲۸۱	۳۴,۹۷۹	۲۸,۸۷۱	۲۲,۵۹۳	۲۱,۸۰۷	صابون	۳۴	۴۱
۴۰,۱۸۱	۳۴,۶۳۰	۲۴,۶۷۸	۲۵,۵۰۱	۲۱,۶۹۲	فرآورده‌های گوشت	۱۶	۴۲
۳۹,۳۹۶	۲۹,۳۸۰	۲۳,۶۶۰	۲۳,۳۶۲	۱۲,۹۰۸	خمیر چوب یا سایر مواد الیافی و سلولوزی	۴۷	۴۳
۳۷,۳۰۴	۱۵,۵۰۰	۱۴,۷۹۲	۱۱,۲۵۸	۱۰,۶۱۶	فرآورده‌های غلات	۱۹	۴۴
۳۶,۷۸۶	۷۴,۸۵۲	۵۱,۵۹۹	۴۶,۰۱۶	۴۲,۴۰۱	میوه و میوه‌های سخت پوست خوراکی	۸	۴۵

۳۴,۳۹۳	۴۰,۳۸۸	۲۹,۸۳۱	۲۱,۷۰۲	۱۸,۸۴۲	فرآورده‌های خوراکی گوناگون	۲۱	۴۶
۳۴,۰۵۴	۵,۶۱۸	۸۸۳	۲۵۱	۴۹۵	لباس و متفرعات لباس، غیر کشیاف یا غیر قلاب باف	۶۲	۴۷
۳۲,۶۳۵	۱۴,۱۰۲	۱۳,۳۲۲	۱۰,۴۴۰	۱۱,۲۰۹	مصنوعات گوناگون	۹۶	۴۸
۲۸,۰۹۰	۱۴,۲۴۰	۱۵,۱۷۳	۱۳,۱۷۵	۸,۳۶۱	مبل	۹۴	۴۹
۲۷,۹۱۰	۴,۱۰۲	۲,۵۷۶	۸۹۲	۲,۲۰۶	پارچه‌های تار و پود باف مخصوص	۵۸	۵۰
۲۷,۰۸۹	۱۹,۳۷۷	۱۱,۹۴۲	۸,۷۲۷	۱۱,۲۶۲	اوات، نمد و پارچه‌های نبافته	۵۶	۵۱
۲۳,۹۳۸	۳۳,۴۰۰	۱۲,۶۰۶	۲۰,۱۳۳	۱۸,۶۵۴	حیوانات زنده	۱	۵۲
۲۳,۲۳۵	۱۶,۲۸۱	۱۳,۷۲۹	۴,۴۵۶	۲,۴۱۶	نوشابه‌ها	۲۲	۵۳
۲۳,۲۲۱	۳۸,۱۰۷	۲۸,۹۸۸	۱۵,۲۸۴	۱۲,۴۰۵	محصولات سرامیکی	۶۹	۵۴
۲۱,۷۰۳	۱۲,۴۷۳	۱۲,۹۸۸	۷,۱۱۷	۸,۴۶۴	مواد آلومینوئید	۳۵	۵۵
۲۱,۲۴۹	۲,۱۰۷	۴۲۱	۰	۴۶۱	لباس و متفرعات لباس	۶۱	۵۶
۱۸,۷۹۸	۱۴,۵۷۵	۱۴,۴۵۹	۱۰,۱۰۵	۹,۵۲۱	بازیچه، اسباب بازی و لوازم ورزش	۹۵	۵۷
۱۸,۵۰۰	۵,۸۴۴	۷,۹۳۱	۱۰,۵۴۱	۱۰,۹۲۷	پارچه‌های کشیاف یا قلاب‌باف	۶۰	۵۸

۱۴,۳۰۰	۱۵,۴۲۵	۱۰,۶۹۸	۷,۸۴۵	۵,۹۴۰	کاکائو و فراآورده‌های آن	۱۸	۵۹
۱۳,۹۳۴	۱۰,۱۰۴	۹,۹۸۴	۸,۰۴۴	۱۰,۰۳۴	مصنوعات از سنگ	۶۸	۶۰

www.itc.org

جدول شماره ۱۰، ۳۰ کشور عمده صادرکننده به سوریه در سال ۲۰۰۶ را نمایش می‌دهد. همانگونه که مشاهده می‌گردد، کشور روسیه سهم عمده‌ای از بازار واردات سوریه را در اختیار داشته و ایران نیز از این لحاظ در مقام ۲۷ قرار گرفته است.

جدول ۱۰: کشورهای مهم صادرکننده به سوریه طی دوره زمانی ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۶ (هزار دلار)

ردیف	نام کشور	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶
	جهان	۴,۴۸۷,۷۵۳	۵,۱۱۰,۶۳۴	۷,۰۴۸,۸۳۷	۷,۸۹۷,۹۳۰	۱۱,۴۸۸,۲۷۹
۱	روسیه	۱۲۲,۴۶۰	۱۳۰,۲۴۹	۳۴۳,۴۳۷	۲۹۷,۶۳۲	۱,۱۷۵,۴۵۴
۲	کشورهای اروپایی	۰	۰	۹۵۴,۷۱۷	۸۵۱,۳۲۳	۸۶۹,۱۵۸
۳	نامشخص	۵	۶۲۰,۰۱۸	۰	۰	۷۶۸,۶۰۰
۴	چین	۲۶۵,۶۸۴	۳۰۰,۸۰۵	۴۹۵,۳۳۷	۶۳۵,۹۹۸	۷۴۷,۴۱۰
۵	اوکراین	۲۵۶,۰۱۰	۲۹۵,۹۹۲	۵۵۷,۰۲۲	۸۲۲,۷۰۲	۶۰۵,۵۲۶
۶	مصر	۹۸,۲۰۹	۱۰۰,۱۰۸	۲۰۰,۷۵۱	۲۸۰,۳۹۸	۵۹۵,۱۲۴
۷	عربستان سعودی	۱۷۸,۹۲۸	۲۰۳,۱۶۸	۳۳۰,۳۰۴	۳۴۳,۸۷۶	۵۸۸,۵۱۲
۸	ایتالیا	۳۲۸,۲۴۰	۲۱۵,۷۴۵	۲۷۶,۵۱۸	۲۹۹,۹۰۳	۵۶۱,۵۵۷
۹	کره	۲۷۷,۰۳۹	۲۲۴,۰۴۴	۲۹۶,۱۸۷	۳۵۹,۸۶۳	۴۷۷,۶۹۵
۱۰	ترکیه	۲۰۲,۱۹۴	۲۹۱,۹۱۲	۳۰۱,۰۱۵	۳۳۶,۵۴۴	۴۶۱,۰۳۴
۱۱	فرانسه	۱۶۲,۰۵۲	۱۳۲,۶۰۷	۱۴۰,۲۱۸	۱۸۳,۷۳۲	۴۰۴,۳۵۶
۱۲	هند	۹۷,۲۶۲	۲۰۱,۶۸۴	۱۴۲,۷۷۱	۱۸۷,۹۱۰	۳۶۰,۸۵۱

۳۴۳,۱۰۴	۲۴۹,۸۳۹	۱۶۴,۶۰۳	۱۶۳,۳۰۱	۱۶۵,۳۳۴	ژاپن	۱۳
۳۳۳,۵۳۰	۲۳۵,۰۱۹	۲۰۹,۴۳۵	۱۸۴,۲۶۹	۲۵۶,۹۵۸	آلمان	۱۴
۲۶۲,۰۴۲	۲۵۵,۶۱۹	۲۹۹,۸۲۱	۲۵۵,۶۸۱	۳۱۰,۱۰۶	آمریکا	۱۵
۲۲۵,۹۳۳	۱۰۷	۰	۲۴	۰	جزیره مالت	۱۶
۲۲۰,۹۵۳	۱۸۳,۶۵۴	۱۶۲,۳۲۴	۷۲,۰۳۷	۸۴,۶۹۹	امارات متحده عربی	۱۷
۱۵۶,۲۷۲	۱۷۹,۲۸۹	۱۲۸,۲۹۷	۸۰,۸۷۴	۸۳,۴۶۶	لبنان	۱۸
۱۴۹,۵۹۶	۹۱,۶۰۷	۸۷,۲۷۰	۷۱,۳۸۳	۸۴,۷۱۶	تایوان	۱۹
۱۳۳,۴۶۱	۱۱۰,۳۱۰	۸۳,۹۸۷	۵۸,۵۸۱	۵۰,۸۵۴	اردن	۲۰
۱۲۸,۶۱۲	۱۲۸,۵۲۷	۱۳۰,۸۸۴	۱۱۳,۴۶۱	۶۹,۹۱۲	مالزی	۲۱
۱۰۹,۵۸۵	۵۰,۳۳۲	۳۸,۹۸۰	۲۶,۲۸۹	۲۵,۵۲۱	کویت	۲۲
۱۰۵,۳۱۹	۱۳۱,۴۰۲	۱۴۷,۹۹۸	۵۱,۱۴۳	۸۱,۰۳۹	برزیل	۲۳
۱۰۳,۹۸۲	۷۴,۰۹۸	۶۷,۲۶۸	۸۰,۷۸۶	۷۷,۲۷۲	هلند	۲۴
۸۷,۱۷۴	۸۴,۴۵۸	۵۵,۷۱۲	۷۵,۰۳۴	۱۰۰,۶۰۲	بلژیک	۲۵
۸۱,۴۷۹	۹۰,۹۴۷	۱۱۱,۳۱۰	۹۵,۸۳۴	۸۴,۹۸۲	رومانی	۲۶
۷۹,۸۴۲	۶۹,۵۴۶	۵۹,۸۷۵	۳۸,۴۷۱	۴۱,۹۸۱	ایران	۲۷
۷۸,۹۹۷	۸۲,۳۲۱	۵۶,۱۴۳	۷۰,۰۲۰	۶۷,۷۲۹	تایلند	۲۸
۷۸,۲۲۰	۱۵۶,۴۴۴	۱۴۵,۳۳۶	۱۳۷,۲۱۲	۱۰۶,۴۶۴	آرژانتین	۲۹
۷۶,۸۵۶	۴۳,۵۳۷	۳۵,۱۴۵	۳۴,۳۰۸	۳۸,۵۷۱	یونان	۳۰

www.itc.org

۴. کشورهای صادرکننده

در این قسمت، مهم‌ترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه را معرفی می‌کنیم. برای این منظور در هر گروه کالایی، مهم‌ترین کشورهای صادرکننده و سهم هر یک را ارائه خواهیم نمود. آگاهی از این اطلاعات برای حضور کالاهای ایرانی در بازار سوریه بسیار حائز اهمیت است. در حقیقت کشورهای معرفی شده در این قسمت، مهم‌ترین رقبای تجاری ایران، برای حضور در بازار سوریه به شمار می‌روند. جداول شماره ۱۱ تا ۳۰ مهم‌ترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه را به تفکیک ۲۰ گروه کالایی اول نشان می‌دهد.

جدول ۱۱: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه سوخته‌های معدنی، روغنهای معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها؛ مواد قیری وموم‌های معدنی در سال ۲۰۰۶ (کد ۲۷)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار (کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۳,۱۱۶,۸۱۱	۱۰۰
۱	روسیه	۹۷۸,۶۷۵	۳۱/۴
۲	سایر نواحی	۵۹۶,۹۴۱	۱۹/۲
۳	ایتالیا	۲۸۶,۲۰۹	۹/۲
۴	فرانسه	۲۳۱,۰۹۱	۷/۴
۵	جزیره مالت	۲۲۵,۹۳۳	۷/۲

www.itc.org

جدول ۱۲: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه وسایط نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و اجزاء و قطعات و متفرعات آنها در سال ۲۰۰۶ (کد ۸۷)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار (کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۱,۰۱۸,۵۹۵	۱۰۰
۱	کره	۲۹۰,۶۲۶	۲۸/۵
۲	ژاپن	۲۱۹,۴۹۶	۲۱/۵
۳	چین	۱۴۴,۴۶۹	۱۴/۲
۴	آلمان	۹۳,۷۳۴	۹/۲
۵	سایر کشورهای اروپایی	۳۰,۹۵۷	۳

www.itc.org

جدول ۱۳: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه راکتورهای هسته‌ای، دیگ بخار و آبگرم، ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی؛ اجزاء و قطعات آنها در سال ۲۰۰۶ (کد ۸۴)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۸۵۹,۵۳۳	۱۰۰
۱	سایر کشورهای اروپایی	۲۰۵,۱۶۷	۲۳/۹
۲	چین	۱۳۰,۲۴۷	۱۵/۲
۳	ایتالیا	۱۰۸,۸۰۴	۱۲/۷
۴	آلمان	۷۱,۸۶۱	۸/۴
۵	ژاپن	۴۹,۷۹۳	۵/۸

www.itc.org

جدول ۱۴: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزاء و قطعات آنها؛ دستگاه‌های ضبط و پخش صوت، دستگاه‌های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی، اجزاء و قطعات و متفرعات این دستگاه‌ها در سال ۲۰۰۶ (کد ۸۵)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۵۰۹,۴۰۷	۱۰۰
۱	سایر کشورهای اروپایی	۱۱۸,۰۶۴	۲۳/۲
۲	چین	۵۴,۵۰۰	۱۰/۷
۳	کره	۴۵,۴۸۱	۸/۹
۴	آلمان	۴۰,۶۰۷	۸/۰
۵	ایتالیا	۳۰,۹۳۰	۶/۱

www.itc.org

جدول ۱۵: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از آنها در سال ۲۰۰۶ (کد ۳۹)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۶۵۸,۷۳۲	۱۰۰
۱	عربستان سعودی	۲۲۴,۴۶۷	۳۴/۱
۲	کره	۶۳,۲۰۰	۹/۶
۳	سایر کشورهای اروپایی	۴۷,۵۸۲	۷/۲
۴	کویت	۴۶,۶۲۱	۷/۱
۵	تایوان	۳۸,۲۷۸	۵/۸

www.itc.org

جدول ۱۶: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه چدن، آهن و فولاد در سال ۲۰۰۶ (کد ۷۲)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۸۶۵,۶۹۰	۱۰۰
۱	اوکراین	۴۵۷,۳۷۲	۵۲/۸
۲	سایر کشورهای اروپایی	۸۴,۲۰۱	۹/۷
۳	مصر	۷۲,۷۷۷	۸/۴
۴	روسیه	۶۵,۶۰۶	۷/۶
۵	چین	۳۸,۴۵۷	۴/۴

www.itc.org

جدول ۱۷: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد در سال ۲۰۰۶ (کد ۷۳)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۱۷۳,۰۳۱	۱۰۰
۱	چین	۵۴,۲۳۷	۳۱/۳
۲	ترکیه	۱۸,۹۹۶	۱۱
۳	ایتالیا	۱۴,۱۰۷	۸/۲
۴	سایر کشورهای اروپایی	۱۲,۱۱۳	۷
۵	مصر	۶,۶۹۱	۳/۹

www.itc.org

جدول ۱۸: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه غلات در سال ۲۰۰۶ (کد ۱۰)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۳۷۴,۲۸۶	۱۰۰
۱	آمریکا	۱۴۲,۵۳۵	۳۸/۱
۲	مصر	۹۲,۳۳۰	۲۴/۷
۳	اوکراین	۵۲,۶۲۰	۱۴/۱
۴	ترکیه	۳۴,۴۸۸	۹/۲
۵	روسیه	۱۱,۰۳۵	۲/۹

www.itc.org

جدول ۱۹: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه رشته‌های سنتتیک یا مصنوعی در سال ۲۰۰۶ (کد ۵۴)

سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)	ارزش صادرات (هزار دلار)	صادرکنندگان	ردیف
۱۰۰	۱۷۴,۸۲۶	جهان	
۳۲/۴	۵۶,۶۳۳	مالزی	۱
۱۴/۹	۲۶,۰۲۳	هند	۲
۱۳/۴	۲۳,۳۵۱	چین	۳
۷/۳	۱۲,۷۹۸	تایوان	۴
۶/۶	۱۱,۵۷۲	سایر کشورهای اروپایی	۵

www.itc.org

جدول ۲۰: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی، سنجش، کنترل، دقت سنجی، آلات و دستگاه‌های طبی - جراحی؛ اشیاء صنعت ساعت‌سازی؛ آلات موسیقی؛ اجزاء و قطعات و متفرعات آنها در سال ۲۰۰۶ (کد ۹۰)

سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)	ارزش صادرات (هزار دلار)	صادرکنندگان	ردیف
۱۰۰	۱۰۰,۵۰۳	جهان	
۲۰/۲	۲۰,۳۱۳	ژاپن	۱
۱۹	۱۹,۱۳۵	سایر کشورهای اروپایی	۲
۱۳/۹	۱۳,۹۸۸	چین	۳
۱۰/۴	۱۰,۴۱۸	آلمان	۴
۶/۸	۶,۸۱۹	فرانسه	۵

www.itc.org

جدول ۲۱: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه چوب و اشیاء چوبی؛ ذغال چوب در سال ۲۰۰۶ (کد ۴۴)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۱۶۷,۳۶۱	۱۰۰
۱	روسیه	۵۳,۲۱۹	۳۱/۸
۲	رومانی	۴۹,۱۰۴	۲۹/۳
۳	چین	۲۰,۸۱۴	۱۲/۴
۴	مالزی	۶,۳۵۴	۳/۸
۵	اندونزی	۵,۳۹۸	۳/۲

www.itc.org

جدول ۲۲: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه نوشابه‌ها، آبگون‌های الکلی و سرکه در سال ۲۰۰۶ (کد ۴۸)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۲۰۴,۸۷۹	۱۰۰
۱	سایر کشورهای اروپایی	۳۴,۴۲۸	۱۶/۸
۲	فنلاند	۲۴,۸۲۸	۱۲/۱
۳	عربستان سعودی	۲۱,۵۷۱	۱۰/۵
۴	چین	۱۵,۷۰۴	۷/۷
۵	لبنان	۱۴,۷۹۲	۷/۲

www.itc.org

جدول ۲۳: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه مواردی که بیشتر ذکر نگردیده‌اند در سال ۲۰۰۶ (کد ۹۹)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۲۰۴,۸۷۹	۱۰۰
۱	سایر کشورهای اروپایی	۳۴,۴۲۸	۱۰۰
۲	فنلاند	۲۴,۸۲۸	۰
۳	عربستان سعودی	۲۱,۵۷۱	۰
۴	چین	۱۵,۷۰۴	۰
۵	لبنان	۱۴,۷۹۲	۰

www.itc.org

جدول ۲۴: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه محصولات شیمیایی آلی در سال ۲۰۰۶ (کد ۲۹)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۱۶۰,۰۴۳	۱۰۰
۱	سایر کشورهای اروپایی	۳۲,۲۶۴	۲۰/۲
۲	چین	۲۱,۰۶۳	۱۳/۲
۳	هند	۱۵,۰۰۸	۹/۴
۴	عربستان سعودی	۱۳,۲۳۵	۸/۳
۵	فرانسه	۹,۷۶۵	۶/۱

www.itc.org

جدول ۲۵: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه قند و شیرینی در سال ۲۰۰۶ (کد ۱۷)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۲۶۸,۹۲۴	۱۰۰
۱	سایر کشورهای اروپایی	۱۱۶,۹۶۶	۴۳/۵
۲	برزیل	۵۰,۰۱۰	۱۸/۶
۳	یونان	۱۵,۰۷۲	۵/۶
۴	امارات متحده عربی	۱۴,۴۴۰	۵/۴
۵	کلمبیا	۱۴,۲۸۵	۵/۳

www.itc.org

جدول ۲۶: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه دانه و میوه‌های روغن‌دار؛ دانه و بذر میوه‌های گوناگون؛ نباتات صنعتی یا دارویی؛ کاه و نواله در سال ۲۰۰۶ (کد ۱۲)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۱۳۶,۹۹۶	۱۰۰
۱	آمریکا	۶۷,۸۶۲	۴۹/۵
۲	نیاگارا	۱۷,۰۴۳	۱۲/۴
۳	سودان	۱۲,۷۸۷	۹/۳
۴	چین	۱۰,۶۲۲	۷/۸
۵	مصر	۴,۵۳۸	۳/۳

www.itc.org

جدول ۲۷: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه کائوچو و اشیاء ساخته شده از آن در سال ۲۰۰۶ (کد ۴۰)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۸۶,۰۴۰	۱۰۰
۱	ژاپن	۲۴,۱۸۵	۲۸/۱
۲	چین	۱۹,۲۵۴	۲۲/۴
۳	کره	۵,۹۶۸	۶/۹
۴	هند	۵,۸۷۷	۶/۸
۵	ترکیه	۴,۵۰۹	۵/۲

www.itc.org

جدول ۲۸: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیر یکسره در سال ۲۰۰۶ (کد ۵۵)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۱۶۳,۰۲۴	۱۰۰
۱	ترکیه	۳۶,۲۱۵	۲۲/۲
۲	آلمان	۲۴,۸۸۰	۱۵/۳
۳	هند	۲۲,۹۴۱	۱۴/۱
۴	تایلند	۱۷,۸۴۹	۱۰/۹
۵	چین	۱۴,۵۷۸	۸/۹

www.itc.org

جدول ۲۹: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه محصولات داروئی در سال ۲۰۰۶ (کد ۳۰)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۳۷,۶۵۳	۱۰۰
۱	آلمان	۳,۹۲۸	۱۰/۴
۲	ایتالیا	۳,۶۰۳	۹/۶
۳	سوئیس	۳,۲۹۳	۸/۷
۴	کره	۲,۷۸۳	۷/۴
۵	هلند	۲,۴۷۵	۶/۶

www.itc.org

جدول ۳۰: مهمترین کشورهای صادرکننده کالا به سوریه در گروه سبزیجات، نباتات و غده های زیرخاکی خوراکی در سال ۲۰۰۶ (کد ۷)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش صادرات (هزار دلار)	سهم کشور از کل بازار کالاهای سوریه (درصد)
	جهان	۳۴,۳۳۶	۱۰۰
۱	اردن	۱۳,۶۷۱	۳۹/۸
۲	هلند	۶,۸۰۷	۱۹/۸
۳	مصر	۶,۷۵۱	۱۹/۷
۴	چین	۲,۲۴۷	۶/۵
۵	لبنان	۱,۷۱۲	۵/۰

www.itc.org

۵. ساختار تعرفه‌ای و موانع غیر تعرفه‌ای

صادرات نفت و مشتقات نفتی^۲ صادرات سوریه را تشکیل می‌دهد. در حالی که صادرات غیرنفتی تنها حدود ۱۵ درصد^۳ از GDP این کشور را تشکیل می‌دهد. به‌طور کلی کمبود تنوع و رقابت‌پذیری در صدور محصولات صنعتی سوریه، افزایش میزان واردات ناشی از فرآیند آزادسازی تجاری و نیز کاهش تدریجی صدور سوخت و محصولات نفتی که خود ناشی از کاهش تدریجی ذخایر نفتی این کشور می‌باشد در روند تغییرات تراز تجاری این کشور تأثیرگذار بوده است.

از سوی دیگر امضا موافقت‌نامه GAFTA^۱ با کشورهای بحرین، مصر، عراق، کویت، لبنان، لیبی، مغرب، عمان، قطر، عربستان سعودی، فلسطین، سودان، تونس، امارات متحده عربی و یمن و نیز امضا موافقت‌نامه تجارت آزاد^۲ با کشور ترکیه به عنوان یک کشور هم‌مرز، احتمال امضای نهایی موافقت‌نامه همکاری با اتحادیه اروپا و توسعه روابط اقتصادی - تجاری با کشورهای عضو اتحادیه اروپا و نیز رشد سرمایه‌گذاری‌های خارجی در این کشور، بر افزایش مبادلات خارجی و گسترش همکاری‌های دو و چند جانبه مؤثر بوده است.

۶. سرمایه‌گذاری‌های عمده

آخرین گزارش میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در جهان در سال ۲۰۰۷ که توسط آنکتاب منتشر گردیده است حکایت از روند صعودی سرمایه‌گذاری‌های خارجی در کشورهای توسعه یافته، در حال توسعه و اقتصادهای در حال گذار اروپای جنوب شرقی و منطقه CIS دارد. بنابر همین گزارش سرمایه‌گذاری خارجی در جهان چرخه رونق خود را از سال ۲۰۰۳ آغاز نمود و جریانات ورودی نیز در کل جهان با حجم ۱۳۰۵/۹ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در سال ۲۰۰۶ روند رو به رشدی را نشان می‌دهد.

همچنین بنابر گزارش‌های مرکز تجارت بین‌الملل در سال ۲۰۰۶ کشورهای برزیل، چین، مکزیک، آرژانتین، تایوان و مالزی به عنوان جذاب‌ترین مناطق جهان در جذب سرمایه‌گذاری خارجی معرفی گردیده‌اند. بنابر آخرین آمارهای منتشره، کشور سوریه در سال ۲۰۰۶ در میان ۲۱۸ کشور جهان، رتبه ۱۱۶ را به لحاظ میزان جذب سرمایه‌گذاری

1. Greater Arab Free Trade Area (GAFTA)

2. Free Trade Agreement (FTA)

مستقیم خارجی کسب نموده است. همچنین میزان سرمایه‌گذاری خارجی در این کشور با رشد ۵/۷ درصد نسبت به سال ۲۰۰۳، به میزان ۶۰۰ میلیون دلار در سال ۲۰۰۶ رسیده است. در میان بخشهای مختلف جذاب جهت سرمایه‌گذاری در این کشور، بخش گردشگری از اهمیت بسزایی برخوردار می‌باشد. دولت سوریه اهتمام ویژه‌ای به گسترش صنعت گردشگری در این کشور دارد و آن را به عنوان یکی از بسترهای اصلی رشد و توسعه اقتصادی در این کشور محسوب می‌نماید. پیش‌بینی کارشناسان حاکی از آن است که ذخایر نفتی این کشور تا سال ۲۰۲۰ میلادی به پایان خواهد رسید. لذا دولت سوریه با اختصاص بودجه پنج میلیون و پانصد هزار دلاری سعی در جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی جهت رونق این بخش دارد. در چند سال اخیر شرکت‌های مختلفی از شیخ‌نشینهای خلیج فارس به طور گسترده‌ای اقدام به سرمایه‌گذاری در بخش املاک و مستغلات این کشور نموده‌اند که البته عوارضی چون افزایش بهای زمین و مسکن را نیز در پی داشته است. در حال حاضر شرکت «عمار» امارات در حال اجرای یک طرح عظیم مسکونی به ارزش چهار میلیارد دلار و شرکت کویتی «عارف» نیز درصدد سرمایه‌گذاری دو میلیارد دلاری در بخش مسکن و ساختمان‌سازی در سوریه است. از دیگر طرح‌های در دست اجرا، می‌توان به راه‌اندازی یک پروژه بزرگ تفریحی با سرمایه‌گذاری ۴۵ میلیون دلار در منطقه ییلاقی «زیدانی» در حومه شهر دمشق از سوی یک شرکت سعودی اشاره نمود.

دولت سوریه درصدد است با تصویب قوانین جدید در زمینه سرمایه‌گذاری مسکن، شرکت‌های خارجی را به بهره‌گیری از مزایا و مشوق‌های سرمایه‌گذاری در سوریه ترغیب نماید. «حافظ اسد» رئیس‌جمهوری سوریه در سال ۱۹۹۰ میلادی برای ایجاد گشایش در نظام متمرکز اقتصادی این کشور که از اقتصاد سوسیالیستی بلوک شرق (سابق) الگو گرفته بود قانون ویژه‌ای را صادر کرد. در چارچوب این قانون، سرمایه‌گذاران خارجی برای فعالیت اقتصادی در سوریه از آزادی قابل توجهی بهره‌مند می‌گردند و می‌توانند تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز طرح‌های اقتصادی را بدون پرداخت گمرک وارد سوریه نمایند. بر مبنای قانون شماره ۱۰ سرمایه‌گذاری خارجی یا سرمایه‌گذاری مشترک با طرف‌های خارجی برای مدت هفت سال از پرداخت هرگونه عوارض و مالیات معاف خواهند بود. دولت سوریه امیدوار است تا آمار گردشگران خارجی تا سال ۲۰۱۰ میلادی از مرز ۷ میلیون نفر فراتر رود. در این صورت درآمد سوریه از محل گردشگری، سالانه به بیش از پنج میلیارد دلار خواهد رسید و حدود یکصد و پنجاه هزار فرصت شغلی در این کشور ایجاد خواهد شد.

۷. سرمایه‌گذاری جمهوری اسلامی ایران در سوریه

در سالهای اخیر ایران بعد از عربستان سعودی و ترکیه سرمایه‌گذاری‌های بزرگی را در این کشور انجام داده است و به عنوان سومین کشور سرمایه‌گذار در سوریه محسوب می‌گردد. از جمله سرمایه‌گذاری‌های انجام شده توسط ایران در این کشور می‌توان به راه‌اندازی دو کارخانه تولید خودرو و راه‌اندازی کارخانه سیمان‌سازی اشاره نمود. همچنین توافقاتی میان مقامات ایرانی و سوری جهت احداث کارخانجات تولید نوشابه، رنگ، ترانسهای توزیع برق، لاستیک‌سازی و قطعات خودرو، احداث و بازسازی کارخانجات اوره و آمونیاک و احداث مجموعه صنعتی کشت و صنعت در سوریه صورت گرفته است. ارزش پروژه‌های خدمات فنی و مهندسی ایران در سوریه بالغ بر ۱/۵ میلیارد دلار می‌باشد.

فصل ششم

وضعیت مبادلات بازرگانی با ایران

در این فصل، مبادلات تجاری سوریه با ایران بررسی و تجزیه و تحلیل می‌شود، تا تولیدکنندگان صنعتی و تجار ایرانی بتوانند شناخت کافی از فضای کسب و کار را به دست آورند.

۱. تراز تجاری

علی‌رغم وجود ارتباطات سیاسی، اجتماعی و مذهبی مستحکم میان دولت‌ها و ملت‌های ایران و سوریه، حجم و ارزش مبادلات تجاری میان آنها، در حد مورد انتظار نمی‌باشد. در سال ۲۰۰۷، مطابق اطلاعات سایت تجارت جهانی، ارزش واردات سوریه از ایران ۸۰ میلیون دلار بوده است. این در حالی است که سوریه در این سال تنها ۱۹ میلیون دلار کالا به ایران صادر کرده است. این امر حکایت از تراز منفی ۷۱ میلیون دلاری سوریه در تجارت با ایران است.

جدول شماره ۳۱، ارزش مبادلات تجاری بین دو کشور را طی سالهای ۱۳۷۶ الی ۱۳۸۶ نشان می‌دهد. اطلاعات این جدول از سالنامه آماری گمرک جمهوری اسلامی ایران استخراج شده است.

جدول ۳۱: وضعیت صادرات و واردات و تراز بازرگانی ایران و سوریه از سال ۱۳۷۶ الی ۱۳۸۶ (هزار دلار - درصد)

تراز تجاری	واردات	صادرات	شرح
۱۲۸۴۱	۴۲۶	۱۳۲۶۵	۱۳۷۶
۲۹۳۳۲	۳۷۶	۲۹۷۰۸	۱۳۷۷
۲۵۵۷۵	۱۵۶۲	۲۷۱۳۷	۱۳۷۸
۳۷۱۲۷	۱۳۹۶	۳۸۵۲۳	۱۳۷۹
۵۱۱۵۰	۱۳۲۵	۵۲۴۷۵	۱۳۸۰
۲۸۲۲۱	۳۴۷۱۷	۶۲۹۳۸	۱۳۸۱
۶۷۴۳۵	۳۳۵۶	۷۰۷۹۱	۱۳۸۲
۱۱۵۱۰۲	۴۶۴۸	۱۱۹۷۵۰	۱۳۸۳
۱۷۹۶۶۰	۶۶۷۶	۱۸۶۳۳۶	۱۳۸۴
۱۶۰۳۳۴	۱۰۴۰۰	۱۷۰۷۳۵	۱۳۸۵
۳۱۳۴۴۴	۱۴۲۵۵	۳۲۷۶۹۹	۱۳۸۶*

آمار بازرگانی خارجی، گمرک جمهوری اسلامی ایران
* آمار کارشناسی نشده گمرک جمهوری اسلامی ایران

همان گونه که مشاهده می‌شود در سال ۱۳۷۶ حجم مبادلات دو کشور حدود ۱۴ میلیون دلار، در سال ۷۷ حدود ۳۰ میلیون دلار، در سال ۷۸ حدود ۲۹ میلیون دلار و در سال ۷۹ حدود ۴۰ میلیون دلار بوده است.

طی سالهای اخیر روند تجارت بین دو کشور دارای افزایش بوده است به نحوی که در سال ۸۰ به دلیل افزایش حجم صادرات میزان مبادلات فی‌مابین به حدود ۵۴ میلیون دلار و در سال ۸۱ با یک رشد ۸۱ درصدی به حدود ۹۷ میلیون دلار رسید. پس از آن در سال ۸۲ به دلیل کاهش شدید حجم واردات با یک نرخ رشد، منفی (۲۴- درصد) این میزان به حدود ۷۴ میلیون دلار رسید و طی سالهای ۸۳ و ۸۴ نیز با توجه به افزایش حجم صادرات، میزان مبادلات دو کشور به ترتیب با ۶۷ و ۵۵ درصد رشد بالغ بر ۱۲۴ و ۱۹۳ میلیون

دلار گردید. در سال ۱۳۸۵ این میزان بیش از ۱۸۱ میلیون دلار و در سال ۱۳۸۶ بالغ بر ۳۴۱ میلیون دلار گزارش شده است.

طی مدت یاد شده تراز تجاری جمهوری اسلامی ایران با جمهوری عربی سوریه همواره به سود کشورمان مثبت بوده است. تراز تجاری ایران با کشور مذکور در سال ۸۰، ۵۱ میلیون دلار بوده است و در سال ۸۱ به دلیل افزایش حجم واردات به ۲۸ میلیون دلار رسید. پس از آن در سالهای ۸۲ و ۸۳ به دلیل افزایش حجم صادرات و کاهش حجم واردات با رشد سریع همراه بوده و به ترتیب به ۶۷ و ۱۱۵ میلیون دلار رسیده است. در سال ۸۴ نیز به دلیل جهش ناشی از افزایش حجم صادرات تراز تجاری به ۱۷۹ میلیون دلار رسید. در سال ۸۵ نیز تراز تجاری ایران با سوریه ۱۶۰ میلیون دلار و در سال ۱۳۸۶، ۳۱۳ میلیون دلار بوده است.

لازم به ذکر است در جدول مورد اشاره صرفاً آمار تجارت کالا بین دو کشور مورد بحث قرار گرفته است، لیکن اشاره می‌گردد که آمار تجارت خدمات (به ویژه مسافرت زائرین ایرانی به اماکن متبرکه آن کشور و نیز سرمایه‌گذاری شرکتهای ایرانی در سوریه و نیز انجام تعدادی مناقصه در آن کشور) نیز رقم قابل توجهی می‌باشد که در سالهای اخیر به ارزش و اهمیت آن افزوده شده است.

۲. واردات سوریه از ایران

در این قسمت به بررسی وضعیت واردات سوریه از ایران می‌پردازیم. برای این منظور وضعیت واردات سوریه را در سطح گروه کالایی بررسی می‌نماییم.

۱-۲. گروه کالایی

در سال ۲۰۰۷ میلادی، مطابق اطلاعات سایت ITC، ارزش واردات سوریه از ایران ۷۹،۸۴۲ هزار دلار بوده است. مطابق اطلاعات جدول شماره ۳۲، ارزش کل واردات سوریه در این سال، ۱۱،۴۸۸،۲۷۹ هزار دلار بوده است که نشانگر سهم بسیار ناچیز ایران در بازار سوریه است. در این سال، ایران ۰/۷ درصد از سهم واردات کل سوریه را دارا بوده است. بیشترین ارزش صادرات ایران مربوط به گروه کالایی ۸۷ (وسایط نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و اجزاء و قطعات و متفرعات آنها) می‌باشد که برابر

۲۵,۴۱۷ هزار دلار بوده است. این در حالی است که در این گروه کالایی در همین سال، سوریه نزدیک به ۱,۰۱۸,۵۹۵ هزار دلار کالا از سراسر جهان وارد نموده است. همین وضعیت در سایر گروه‌های کالایی نیز به چشم می‌خورد که نشانگر سهم اندک ایران در تسخیر بازار سوریه است.

جدول ۳۲: ارزش واردات سوریه از ایران در سال ۲۰۰۷ به تفکیک گروه‌های کالایی (هزار دلار)

ردیف	کد تعرفه	نوع کالا	واردات از ایران		واردات از جهان	
			ارزش	ارزش	ارزش	ارزش
		کل محصولات	۷۹,۸۴۲	۱۱,۴۸۸,۲۷۹		
۱	۸۷	وسایط نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن	۲۵,۴۱۷	۱,۰۱۸,۵۹۵		
۲	۸۵	ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی	۲۰,۵۷۷	۵۰۹,۴۰۷		
۳	۸۴	رآکتورهای هسته‌ای	۱۰,۷۸۵	۸۵۹,۵۳۳		
۴	۸	میوه	۷,۰۰۱	۷۴,۸۵۲		
۵	۳۹	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از آنها	۵,۳۳۴	۶۵۸,۷۳۲		
۶	۹۰	آلات و دستگاه‌های اپتیک	۲,۱۹۹	۱۰۰,۵۰۳		
۷	۷۳	مصنوعات از چدن	۱,۸۵۰	۱۷۳,۰۳۱		
۸	۵۴	رشته‌های سنتتیک یا مصنوعی	۱,۰۶۱	۱۷۴,۸۲۶		
۹	۷۰	شیشه و محصولات شیشه‌ای	۸۴۲	۵۸,۸۲۳		
۱۰	۳۲	عصاره‌های دباغی یا رنگریزی	۶۲۳	۸۱,۱۷۸		

۱۵۷,۷۲۶	۵۸۹	مس و مصنوعات از مس	۷۴	۱۱
۳,۱۱۶,۸۱۱	۵۶۰	سوخته‌های معدنی	۲۷	۱۲
۸۴,۴۲۸	۴۵۴	محصولات شیمیایی غیر آلی	۲۸	۱۳
۱۶۰,۰۴۳	۴۴۴	محصولات شیمیایی آلی	۲۹	۱۴
۱۳۶,۹۹۶	۳۶۲	دانه و میوه‌های روغن‌دار	۱۲	۱۵
۱۳۵,۱۹۲	۲۵۸	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	۳۸	۱۶
۸۶,۰۴۰	۲۴۶	کائوچو و اشیای ساخته شده از آن	۴۰	۱۷
۱۵,۴۲۵	۱۲۵	کاکائو و فراورده‌های آن	۱۸	۱۸
۲۶۱,۴۹۷	۱۰۷	نمک و گوگرد	۲۵	۱۹
۱۹,۳۷۷	۱۰۴	اوات، نمد و پارچه‌های نیافته	۵۶	۲۰

www.itc.org

۲-۲. اقلام وارداتی

جدول شماره ۳۳، ارزش واردات سوریه از ایران را در سال ۲۰۰۶ به تفکیک اقلام وارداتی و با کد تعرفه ۶ رقمی نشان می‌دهد. اطلاعات این جدول از سایت itc.org به دست آمده است.

جدول ۳۳: اقلام عمده وارداتی سوریه از جمهوری اسلامی ایران در سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)

سال	کد تعرفه	شرح کالا	ارزش (هزار دلار)	درصد
۱	۸۷۰۳۲۲	اتومبیل‌های سواری با حجم موتور ۱۰۰۰ تا ۱۵۰۰ سی‌سی	۱۴۴۹۶	۱۸/۱۶
۲	۸۵۰۴۲۳	ترانسفورماتورهای برقی با قدرت بیش از ۱۰۰۰۰ کیلوولت آمپر	۹۰۳۶	۱۱/۳۲
۳	۸۷۰۳۲۳	اتومبیل‌های سواری با حجم موتور ۱۵۰۰ تا ۳۰۰۰ سی‌سی	۸۵۰۰	۱۰/۶۵

۸/۵	۶۷۸۵	پسته	۰۸۰۲۵۰	۴
۶/۴۱	۵۱۲۰	سایر ماشین آلات و دستگاه‌های بلند کردن از نوع نواری یا تسمه‌ای	۸۴۲۸۳۳	۵
۲/۱۹	۱۷۵۲	سایر ماشین‌الات تقویت‌کننده غیرمذکور در جای دیگر	۸۵۴۳۱۹	۶
۱/۹۷	۱۵۷۱	پلی اتیلنهای دارای وزن مخصوص کمتر از ۰/۹۴	۳۹۰۱۱۰	۷
۱/۹۷	۱۵۷۰	ترانسفورماتورهای دی الکتریک مایع با قدرت حداکثر ۶۵۰ کیلوولت آمپر	۸۵۰۴۲۱	۸
۱/۸۶	۱۴۸۶	دستگاه‌های سنجش و کنترل جریان و یا سطح مایعات	۹۰۲۶۱۰	۹
۱/۷۸	۱۴۲۴	پلی پروپیلن	۳۹۰۲۱۰	۱۰
۱/۶۰	۱۲۷۵	قطعات ماشین آلات مربوط به ماشینهای ابزار	۸۴۶۶۹۳	۱۱
۱/۴۳	۱۱۳۸	قطعات ترانسفورماتورها	۸۵۰۴۹۰	۱۲
۱/۳۲	۱۰۵۱	دستگاه‌های کنترل برق برای ولتاژ بیش از ۱۰۰۰ ولت	۸۵۳۷۲۰	۱۳
۱/۱۹	۹۴۹	سایر نخهای رشته سنتتیک	۵۴۰۲۳۹	۱۴
۱/۱۱	۸۸۷	وسایل حمل و نقل کالا با وزن میان ۵ تا ۲۰ تن	۸۷۰۴۲۲	۱۵
۱/۱۰	۸۸۲	سایر وسایل دیگهای بخار	۸۴۸۱۸۰	۱۶
۱/۰۰	۸۰۰	ماشینهای مخلوط کردن مواد معدنی یا قیر	۸۴۷۴۳۲	۱۷
۰/۹۹	۷۸۹	دستگاه‌های کنترل برق برای ولتاژ کمتر از ۱۰۰۰ ولت	۸۵۳۷۱۰	۱۸
۰/۸۷	۷۷۷	کالای غیرمذکور در جای دیگر	۹۹۹۹۹۹	۱۹
۰/۹۷	۷۷۵	مولدهای دوار برق با قدرت حداکثر ۷۵ کیلوولت آمپر	۸۵۰۲۱۱	۲۰

۳-۲. پتانسیل صادراتی ایران به سوریه

مطابق با اطلاعات ارائه شده از سوی پایگاه اطلاعاتی ITC، فهرست برخی از انواع کالاهایی که دارای قابلیت صادراتی به سوریه می‌باشند، مطابق با جدول شماره ۳۴ است. اطلاعات این جدول برای صادرکنندگان ایرانی از اهمیت بالایی برخوردار است.

جدول ۳۴: پتانسیل صادراتی ایران به سوریه

عنوان	کد ۶ HS رقمی	سال
نفت و روغنهای حاصل از مواد معدنی قیری غیرخام	۲۷۱۰۰۰	۱
نفت خام	۲۷۰۹۰۰	۲
گاز بوتان	۲۷۱۱۱۳	۳
پلی اتیلنهای دارای وزن مخصوص کمتر از ۹۴ درصد	۳۹۰۱۱۰	۴
کالاهای غیرمذکور در جای دیگر	۹۹۹۹۹۹	۵
پلی اتیلنهای دارای وزن مخصوص بیش از ۹۴ درصد	۳۹۰۱۲۰	۶
آلومینیوم غیرممزوج	۷۶۰۱۱۰	۷
سایر میله‌های آهنی و فولادی دارای برآمدگی و گودی	۷۲۱۴۲۰	۸
اکلیل‌های بنزینهای مخلوط شده	۳۸۱۷۱۰	۹
سنگ مرمر و سنگ تراورتن به صورت خام و کار نشده	۲۵۱۵۱۱	۱۰
چای سیاه تخمیر شده	۰۹۰۲۴۰	۱۱
پلی اتیلن ترفنالات	۳۹۰۷۶۰	۱۲
پلی کلرورونیل مخلوط نشده با سایر مواد	۳۹۰۴۱۰	۱۳
گوسفند زنده	۰۱۰۱۴۰	۱۴
سیمان سفید	۲۵۲۳۲۱	۱۵

سایر کاشیهای سرامیکی	۶۹۰۸۹۰	۱۶
پلی پروپیلن	۳۹۰۳۱۰	۱۷
مس کاند و غیر کاند	۷۴۰۳۱۱	۱۸
وسایل نقلیه موتوری برای حمل و نقل کالا با وزن بیش از ۵ تن و کمتر از ۶۰ تن	۸۷۰۴۲۲	۱۹
سایر قطعات وسایل نقلیه	۸۷۰۸۹۹	۲۰

www.itc.org

۲-۴. پتانسیل وارداتی ایران از سوریه

مطابق با اطلاعات ارائه شده از سوی پایگاه اطلاعاتی itc.org، فهرست برخی از انواع کالاهایی که دارای قابلیت واردات از کشور سوریه می‌باشند، مطابق با جدول شماره ۳۵ است.

جدول ۳۵: پتانسیل وارداتی ایران از سوریه

ردیف	کد ۶ HS رقمی	عنوان
۱	۹۹۹۹۹۹	کالاهای غیرمذکور در جای دیگر
۲	۲۷۱۰۰۰	نفت و روغن حاصل از مواد معدنی قیری غیر خام
۳	۱۰۰۱۱۰	گندم سخت
۴	۳۰۰۴۹۰	دارو
۵	۳۵۱۰۲۰	فسفات کلسیم طبیعی آسیاب نشده
۶	۳۰۰۴۱۰	پنی سیلین
۷	۳۹۲۶۹۰	سایر مصنوعات پلاستیکی
۸	۰۷۱۳۴۰	عدس

فنر و منگنهای غنی شده توسط کربن	۷۲۰۲۱۱	۹
یخچال فریزر	۸۴۱۸۱۰	۱۰
ورقهای آلومینیومی	۷۶۰۶۹۲	۱۱
مبلمان چوبی	۹۴۰۳۶۰	۱۲
ورقه‌های باریکه‌های مواد پلاستیکی	۳۹۲۱۹۰	۱۳
آنتی‌بیوتیکها	۳۰۰۳۲۰	۱۴
سایر مصنوعات آهنی	۷۳۲۶۹۰	۱۵
کابل‌های برق، هم‌محور	۸۵۴۴۲۰	۱۶
لواستر	۹۴۰۵۱۰	۱۷
پنبه‌های خام	۵۲۰۱۰۰	۱۸
فراورده‌های لبنی	۰۴۰۲۱۰	۱۹
لوله‌های پروفیلها	۷۳۰۶۳۰	۲۰

www.itc.org

۳. صادرات سوریه به ایران

در این قسمت به بررسی وضعیت صادرات سوریه به ایران می‌پردازیم. برای این منظور وضعیت صادرات سوریه را در سطح گروه کالایی بررسی می‌نماییم.

۳-۱. گروه کالایی

در سال ۲۰۰۷ میلادی، مطابق اطلاعات سایت ITC، ارزش صادرات سوریه به ایران حدود ۱۹,۲۵۳ هزار دلار بوده است. مطابق اطلاعات جدول شماره ۳۳، بیشترین ارزش صادرات سوریه به ایران مربوط به گروه مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از آنها (کد ۳۹) به ارزش ۶,۱۱۹ هزار دلار و پس از آن مربوط به گروه چربی‌ها و روغن‌های حیوانی یا نباتی (کد ۱۵) بوده که ۵,۴۱۷ هزار دلار ارزش داشته است.

جدول ۳۶: ارزش صادرات سوریه به ایران در سال ۲۰۰۷ به تفکیک گروه کالایی (هزار دلار)

صادرات به جهان	صادرات به ایران	نوع کالا	تعرفه	ردیف
ارزش	ارزش			
۱۰,۹۱۹,۳۷۱	۱۹,۲۵۳	کل محصولات		
۲۲۲,۴۵۱	۶,۱۱۹	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از آنها	۳۹	۱
۱۹۷,۹۷۸	۵,۴۱۷	چربی ها و روغن های حیوانی یا نباتی	۱۵	۲
۲۷۱,۵۴۱	۳,۹۷۱	صابون، مواد آلی تانسئوآکتیف	۳۴	۳
۳۰,۷۳۶	۴۹۷	کتاب و روزنامه	۴۹	۴
۱۵۲,۸۱۱	۴۶۴	کفش، گتر و اشیاء همانند اجزاء این اشیاء	۶۴	۵
۹۲,۳۷۸	۳۷۷	پارچه های تار و پود باف مخصوص	۵۸	۶
۶۰,۰۰۱	۳۳۳	مبل	۹۴	۷
۳۴۳,۰۹۶	۲۴۱	رشته های سنتتیک یا مصنوعی	۵۴	۸
۲۷۷,۷۱۸	۲۳۱	رآکتور های هسته ای، دیگ بخار و آبگرم	۸۴	۹
۳,۳۸۳	۲۲۳	اوات، نمد و پارچه های نیافته	۵۶	۱۰
۶۲,۸۷۶	۱۸۱	پارچه های کشباف یا قلاب باف	۶۰	۱۱
۵۳,۳۷۶	۱۴۸	کاغذ و مقوا	۴۸	۱۲
۵۷۰,۹۸۷	۱۳۰	لباس و متفرعات لباس، کشباف یا قلاب	۶۱	۱۳
۹,۴۸۰	۱۱۱	مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی	۸۳	۱۴
۱۳۲,۵۰۴	۹۹	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۷۳	۱۵

۱,۵۲۷	۹۶	مروارید طبیعی یا پرورده	۷۱	۱۶
۳۷۲,۷۱۳	۷۱	پنبه	۵۲	۱۷
۹,۷۵۶	۵۹	وسایط نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن	۸۷	۱۸
۷۰,۲۵۳	۵۶	پوست (غیر از پوستهای نرم) و چرم	۴۱	۱۹
۲۴,۱۹۷	۵۰	عصاره های دباغی یا رنگرزی	۳۲	۲۰

www.itc.org

۲-۳. اقلام صادراتی

جدول شماره ۳۷، ارزش صادرات سوریه به ایران را در سال ۲۰۰۶ به تفکیک اقلام عمده صادراتی نشان می‌دهد. اطلاعات این جدول از سایت ITC استخراج شده است.

جدول ۳۷: اقلام عمده صادراتی سوریه به جمهوری اسلامی ایران در سال ۲۰۰۶ (هزار دلار)

سال	کد تعرفه	شرح کالا	ارزش (هزار دلار)	سهم (درصد)
۱	۱۵۰۹۱۰	روغن زیتون تصفیه نشده	۵۴۱۷	۲۸/۱۴
۲	۳۹۰۱۲۰	پلی اتیلنهای دارای وزن مخصوص بیش از ۰/۹۴	۵۲۸۹	۲۷/۴۷
۳	۳۴۰۲۹۰	سایر مواد آلی صابونی	۳۹۲۹	۲۰/۴۱
۴	۳۹۰۱۹۰	سایر پلی اتیلنها	۴۶۸	۲/۴۳
۵	۹۴۰۳۵۰	مبلهای چوبی اتاق خواب	۲۶۷	۱/۳۹
۶	۳۹۰۹۵۰	پلی اوراتونها	۲۶۶	۱/۳۸
۷	۵۶۰۱۲۹	سایر الیاف نساجی	۲۴۳	۱/۲۶

۱/۱۳	۲۱۸	سایر ماشین آلات و دستگاه‌های مکانیکی	۸۴۷۹۸۹	۸
۱/۰۳	۱۹۹	پارچه‌های چایی	۵۴۰۷۴۴	۹
۰/۹۵	۱۸۲	پارچه‌های کشف با پهنای حداکثر ۳۰ سانتی‌متر	۶۰۰۲۱۰	۱۰
۰/۹۴	۱۸۱	سایر ورقه‌های نازک پلاستیکی	۳۹۲۱۱۹	۱۱
۰/۸۲	۱۵۸	سایر اجزا و قطعات کفش	۶۴۰۶۹۹	۱۲
۰/۷۶	۱۴۷	توربافهای بافته شده از سایر مواد نساجی	۵۸۰۴۲۹	۱۳
۰/۶۶	۱۲۸	البسته بافته شده از سایر مواد نساجی	۶۱۰۶۹۰	۱۴
۰/۶۳	۱۲۲	رویه کفش	۶۴۰۶۱۰	۱۵
۰/۵۶	۱۰۷	چفت و بستها	۸۳۰۸۹۰	۱۶
۰/۵۳	۱۰۳	زیورآلات بدلی	۷۱۱۷۱۹	۱۷
۰/۵۰	۹۶	توربافهای از جنس دانتل	۵۸۰۴۱۰	۱۸
۰/۴۷	۹۳	پلی ایزوبوتیلن	۳۹۰۲۲۰	۱۹

www.itc.org

۴. روابط اقتصادی دو کشور

در پی اتخاذ سیاست گسترش روابط تجاری و سیاسی ایران با کشورهای منطقه، روابط سیاسی، ایران با کشور سوریه که همواره از استحکام مناسبی برخوردار بوده است، همچنان به قوت خود باقی مانده است. لیکن به نظر می‌رسد، روابط اقتصادی دوجانبه میان این دو کشور، نتوانسته است به گرمی روابط سیاسی‌شان باشد. در هر صورت جهت آگاهی از چگونگی روابط اقتصادی این دو کشور به صورت مختصر به بررسی این روابط در سالهای قبل و بعد از انقلاب اسلامی ایران پرداخته‌ایم:

۴-۱. روابط اقتصادی دو کشور پیش از انقلاب

اولین موافقت‌نامه بازرگانی میان دو کشور در تاریخ ۱۳۵۳/۵/۶ (۱۹۷۴ میلادی) به امضا نمایندگان آنها رسید و از تاریخ ۱۳۵۳/۱۰/۲۹ (۱۹۷۵ میلادی) به مرحله اجرا درآمد. اعتبار این موافقت‌نامه سه سال و پس از آن سال به سال قابل تمدید بود. این موافقت‌نامه شامل دو لیست الف و ب بود که فهرست (الف) شامل کالاهای صادراتی ایران به سوریه از جمله اتوبوس، دوچرخه، موتورسیکلت و غیره بود و فهرست (ب) شامل کالاهای صادراتی سوریه به ایران شامل فسفات، میوه، رنگ و غیره بود.

در تاریخ ۱۳۵۳/۷/۱۳ (۱۹۷۵ میلادی) نیز یک یادداشت تفاهم بین نمایندگان دو کشور (از جانب ایران وزیر امور اقتصاد و دارایی وقت و از جانب سوریه وزیر اقتصاد و بازرگانی خارجی) به امضا رسید.

۴-۲. روابط اقتصادی دو کشور پس از انقلاب

پس از پیروزی انقلاب و استحکام روابط سیاسی دو کشور، روابط اقتصادی فی‌مابین نیز از تحرک بالایی برخوردار گردید. در اواخر سال ۱۳۶۰ با سفر یک هیأت عالی‌رتبه سیاسی - اقتصادی به تهران روابط اقتصادی دو کشور وارد مرحله جدیدی گردید و در پایان مذاکرات انجام شده یک بیانیه مشترک سیاسی، یک پروتکل بازرگانی و یک قرارداد نفتی به امضا دو کشور رسید. پس از آن تا سال ۱۳۶۷ روابط بازرگانی دو کشور طی مذاکرات و نشستهای بازرگانی مقامات عالی‌رتبه، تنظیم تفاهم‌نامه‌ها و برگزاری کمیسیونهای مشترک فی‌مابین ادامه یافت. طی سالهای ۱۳۶۷ تا ۱۳۷۵ روابط دو کشور غالباً در بعد سیاسی و تشکیل اجلاسهای کمیسیون عالی ادامه یافت. در سال ۱۳۷۴ و در جریان برگزاری هشتمین اجلاس کمیسیونهای فی‌مابین، برگزاری اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی - بازرگانی مورد توافق طرفین قرار گرفت و در اردیبهشت ماه سال ۱۳۷۵ مناسبات بازرگانی و اقتصادی دو کشور با برگزاری اولین اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی - بازرگانی وارد مرحله جدیدی گردید.

امضا موافقت‌نامه بازرگانی بین دو کشور، تشکیل شورای مشترک بازرگانی و توسعه همکاری اتاقهای بازرگانی، تسهیل مشارکت در نمایشگاه‌های بازرگانی و بین‌المللی، تشویق بخشهای خصوصی به بهره‌گیری از تسهیلات مناطق آزاد تجاری، برپایی نمایشگاه‌های تخصصی و اختصاصی در هر یک از دو کشور، امضا موافقت‌نامه کشتیرانی تجاری و دریایی، انعقاد موافقت‌نامه همکاریهای گمرکی، برنامه اجرایی همکاریهای جهانگردی، تبادل هیأت‌های تجاری، امضا موافقت‌نامه‌های حمل و نقل، اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، حمایت و تشویق سرمایه‌گذاری، موافقت‌نامه ترجیحات تجاری و ... از موارد مورد توافق طرفین طی برگزاری اجلاسهای کمیسیون مشترک می‌باشد.

از سال ۱۳۷۵ لغایت ۱۳۸۷، ۱۱ اجلاس کمیته عالی همکاریهای اقتصادی با تولید وزارت مسکن و شهرسازی و به ریاست معاون اول محترم رئیس‌جمهور و نخست وزیر سوریه تشکیل شده است.

آخرین اجلاس کمیته عالی همکاریهای اقتصادی فی‌مابین نیز به طور هم‌زمان در اسفندماه ۱۳۸۷ در تهران برگزار گردید.

۴-۲-۱. موافقت‌نامه‌های مهم

مهم‌ترین موافقت‌نامه‌هایی که پس از انقلاب میان دو کشور منعقد گردیده است به شرح زیر است:

❖ موافقت‌نامه ترجیحات بین دو کشور

به منظور تسهیل و گسترش تجارت فی‌مابین این موافقت‌نامه به امضای مقامات دو کشور رسیده است. براساس این موافقت‌نامه جمعاً ۲۶۱ خط تعرفه از بخشهای صنعت، منسوجات و کشاورزی در مقابل ۲۹۶ خط تعرفه از بخشهای یاد شده کشور سوریه پس از تکمیل مراحل تقنینی موافقت‌نامه از ترجیحات اعطا شده از سوی کشور مقابل برخوردار خواهند شد. همچنین پس از اجرای موافقت‌نامه فهرست کالاهای طرفین با موافقت هر یک قابل افزایش خواهد بود.

حاشیه ترجیح اعطا شده توسط هریک از دو کشور در مورد کالاهای صنعتی به شرح ذیل اعلام می‌گردد:

❖ کالاهای دارای تعرفه ۵ تا ۲۰ درصد از ۱۵ درصد حاشیه ترجیح برخوردار خواهند شد.

❖ کالاهای دارای تعرفه ۲۱ تا ۳۰ درصد از ۲۰ درصد حاشیه ترجیح برخوردار خواهند شد.

❖ کالاهای دارای تعرفه ۳۱ تا ۵۰ درصد از ۲۵ درصد حاشیه ترجیح برخوردار خواهند شد.

❖ کالاهای دارای تعرفه ۵۱ درصد و بالاتر از ۳۰ درصد حاشیه ترجیح برخوردار خواهند شد.

❖ تعرفه اعمال شده در مورد منسوجات (فصول ۶۱ و ۶۲) ایران ۳۵ درصد و تعرفه اعمال شده در مورد منسوجات سوریه ۵۰ درصد تعیین گردیده است.

❖ تعرفه اعمال شده برای کالاهای کشاورزی کالا به کالا تعیین گردیده است.

لازم به ذکر است برنامه طرف ایرانی پس از لازم الاجرا شدن موافقت‌نامه مذکور گسترش فهرستهای کالایی و حرکت به سمت آزادسازی تجاری با کشور سوریه می‌باشد.

❖ تشکیل شورای مشترک بازرگانان ایرانی - سوری

طبق توافق اتاقهای بازرگانی دو کشور شورای مشترک بازرگانان ایرانی - سوری و با هدف گسترش همکاریها در زمینه سرمایه‌گذاریهای مشترک در سوریه، اجرای پروژههای مشترک در کشور ثالث، ایجاد ارتباط مستمر میان دو اتاق، مبادله اطلاعات خصوصاً مناقصه‌ها و تبادل هیئتهای دو اتاق و تشویق صاحبان صنایع برای همکاریهای صنعتی و اطلاع از نیازهای کارخانه‌های سوریه تأسیس گردید. در حال حاضر برنامه‌هایی جهت توسعه فعالیت این شورا در دست اقدام است.

❖ موافقت‌نامه حمل و نقل جاده‌ای

موافقت‌نامه حمل و نقل جاده‌ای در سال ۱۳۶۳ به امضای دو کشور رسیده و لازم‌الاجرا است و سالانه بیش از ۵ هزار دستگاه اتوبوس و کامیون ایرانی به سوریه تردد دارند.

❖ موافقت‌نامه حمل و نقل هوایی

موافقت‌نامه حمل و نقل هوایی بین دو کشور در سال ۱۳۷۶ به امضا رسیده و لازم‌الاجرا است. ایران و سوریه هر کدام - هر هفته، پروازهایی از تهران به دمشق و بالعکس دارند. علاوه بر پروازهای برنامه‌ای، پروازهای چارتر نیز بین دو کشور توسط شرکتهای ایرانی در تمامی ایام هفته انجام می‌شود.

❖ موافقت‌نامه حمل و نقل ریلی

براساس قرارداد سال ۱۳۷۹ قطار مسافری تهران - دمشق هفته‌ای یک بار در این مسیر مسافری را جا به جا می‌کند.

از جمله برنامه‌های راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران برای توسعه همکاریها با کشور سوریه اتصال ریلی جمهوری اسلامی ایران و سوریه از طریق عراق، تداوم مشارکت شرکتهای ایرانی در پروژه‌های سوریه و برگزاری دوره‌های آموزشی در این حوزه می‌باشد.

❖ موافقت‌نامه حمل و نقل دریایی

موافقت‌نامه کشتیرانی تجاری - دریایی در سال ۱۳۷۸ به امضا رسیده و لازم‌الاجرا است. سالانه چندین فروند کشتی شرکت ایرانی به بنادر سوریه عزیمت می‌نمایند. کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران دارای سرویس منظم در منطقه دریای مدیترانه و خاورمیانه می‌باشد. همچنین شرکت مذکور با توجه به آغاز فعالیت دفتر نمایندگی و ترمینال کانتینری خود در بندر مالتا، آمادگی خود جهت حمل محصولات کشور سوریه به بنادر ایران و سایر کشورها و بالعکس را با نرخهای رقابتی اعلام نموده است.

جدول شماره ۳۸ اهم موافقت‌نامه‌ها و تفاهم‌نامه‌های منعقد شده بین دو کشور را نشان می‌دهد.

جدول ۳۸: اهم موافقت‌نامه‌ها و تفاهم‌نامه‌های موجود بین دو کشور

ردیف	اهم موافقت‌نامه‌ها و تفاهم‌نامه‌های موجود بین دو کشور
۱	موافقت‌نامه حمایت و تشویق سرمایه‌گذاری
۲	موافقت‌نامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف
۳	تفاهم‌نامه همکاری مراکز نمایشگاهی دو کشور
۴	یادداشت تفاهم همکاری در زمینه استاندارد و حفظ کیفیت
۵	یادداشت تفاهم در زمینه گردشگری
۶	یادداشت تفاهم اتاق‌های بازرگانی
۷	موافقت‌نامه حمل و نقل هوایی
۸	موافقت‌نامه بازرگانی
۹	موافقت‌نامه ترجیحات تجاری
۱۰	موافقت‌نامه حمل و نقل دریایی
۱۱	موافقت‌نامه حمل و نقل جاده‌ای
۱۲	موافقت‌نامه حمل و نقل ریلی
۱۳	تشکیل کمیته سرمایه‌گذاری
۱۴	موافقت‌نامه تأسیس بانک مشترک در سوریه (در دست پیگیری)
۱۵	موافقت‌نامه همکاری‌های اداری گمرکی
۱۶	موافقت‌نامه شورای مشترک بازرگانان ایران و سوریه

۴-۲-۲. قراردادهای خدمات فنی و مهندسی

ارزش قراردادهای منعقد شده خدمات فنی و مهندسی جمهوری اسلامی ایران با کشور سوریه طی سالهای ۱۳۸۰ لغایت چهار ماهه اول سال ۱۳۸۷ بالغ بر یک و نیم میلیارد دلار می‌باشد.

به‌کارگیری ظرفیتهای خالی، توسعه بازار، محدودیت بازار داخلی، ارتقا دانش فنی و کسب تجربه بین‌المللی و تحکیم موقعیت سازمانی به جهت عدم وابستگی به بازار داخلی از دلایل روآوری شرکتها به خدمات فنی و مهندسی می‌باشد. در سالهای اخیر سرمایه‌گذاری و صدور خدمات فنی و مهندسی به کشور سوریه مورد توجه خاص قرار گرفته است و برخی از شرکت‌های ایرانی توانسته‌اند در این زمینه به موفقیت‌های قابل توجهی دست یابند.

فهرست پروژه‌های خدمات فنی و مهندسی ایران در کشور سوریه در پیوست گزارش آورده شده است.

۴-۲-۳. برقراری ترتیبات بانکی

در این قسمت فعالیتهایی که در حوزه بانکی بین دو کشور انجام شده است معرفی می‌گردد:

❖ بانک صادرات

بانک صادرات ایران در مورد تشکیل بانک مشترک با بانک تجاری سوریه در دمشق توافق نموده است. و موضوع تأسیس این بانک مشترک هم‌اکنون مجدداً در حال پیگیری می‌باشد.

❖ بانک توسعه صادرات

براساس توافقات به عمل آمده، به منظور توسعه صادرات غیرنفتی به سوریه بانک توسعه صادرات تسهیلاتی را اعطا می‌نماید و سقف پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران برای اعتبارات کوتاه مدت اعطایی به کشور سوریه، معادل ۵۰ میلیون دلار و برای اعتبارات میان و بلندمدت ۱۰۰ میلیون دلار تعیین گردیده است. طبقه‌بندی ریسک این کشور نیز پنج گزارش شده است. لازم به ذکر است بازپرداخت اعتبارات کوتاه و میان مدت قابل اعطا به

خریداران سوری مشروط به گشایش اعتبار اسنادی از Commercial Bank or Syria و اعتبارات بلندمدت در قبال تضمین دولت آن کشور می‌باشد.

۴-۲-۴. تشکیل انجمن دوستی ایران و سوریه

باتوجه به سوابق و پیشینه تاریخی، فرهنگی و روابط دیرینه دوستی میان دو کشور، انجمن دوستی ایران و سوریه در تاریخ ۱۳۸۱/۳/۲ تشکیل گردید و در اداره ثبت شرکتها به ثبت رسید.

این انجمن دارای چهار کمیته کاری اجرایی می‌باشد که برای تحقق اهداف انجمن، زیر نظر ریاست آن فعالیت می‌نماید. کمیته‌های یاد شده عبارت‌اند از:

❖ کمیته فرهنگی، تاریخی، هنری، ورزشی، گردشگری

❖ کمیته علمی، آموزشی و پژوهشی

❖ کمیته اجتماعی و ارتباطات

❖ کمیته اقتصادی (صنعتی، بازرگانی و تجاری)

اهداف و وظایف کمیته‌های فوق‌الذکر به شرح زیر می‌باشد:

❖ تشکیل گردهمایی و همایشهای توسعه روابط صنعتی، تجاری بین دو کشور

❖ مساعدت و تلاش در برگزاری نمایشگاه‌های صنعتی، تجاری بین دو کشور

❖ تلاش و کوشش در جهت تسهیل در توسعه روابط بازرگانی، صنعتی و تجاری دو کشور از طریق ایجاد ارتباط بین تجار، بازرگانان و صاحبان صنایع دو کشور

❖ فراهم نمودن اطلاعات مورد نیاز بازرگانان، تجار و صاحبان صنایع و اتاقهای صنایع و بازرگانی دو کشور

❖ تلاش و فعالیت در جهت توسعه مطلوب و متوازن روابط اقتصادی دو کشور

❖ برقراری روابط و همکاری با دستگاه‌ها و سازمانهای دولتی و غیردولتی ذی‌ربط دو کشور جهت تحقق اهداف فوق

۴-۲-۵. فعالیتهای نمایشگاهی و هیأت‌های تجاری

یکی از شیوه‌های تبلیغ و معرفی محصولات غیرنفتی صادراتی ایران و نفوذ به بازار سوریه،

برگزاری نمایشگاه‌های عمومی و اختصاصی در این کشور است. امروزه نمایشگاه‌ها از حالت سنتی خود خارج شده و نه تنها به عنوان محلی برای داد و ستد آنی کالاها یا خدمات تلقی نمی‌گردند بلکه تبدیل به محلی شده‌اند که خریداران بالقوه و فروشندگان بالفعل از نزدیک با یکدیگر ارتباط برقرار می‌نمایند و از ویژگی کالاهایی که قابلیت صدور دارند به نحو کامل مطلع می‌گردند و در خصوص امکان مبادله کالا با یکدیگر به گفتگو می‌نشینند. برگزاری و یا شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی فرصت مناسبی جهت توسعه صادرات به شمار می‌رود. اینگونه نمایشگاه‌ها با فروش کالاها به صورت خرده‌فروشی و یا عمده‌فروشی می‌تواند موجبات افزایش صادرات کالاهای غیرنفتی را فراهم آورده و با استفاده از این موضوع می‌توان شناختی از لحاظ بازاریابی، شناخت ذوق و سلیقه مشتریان، تشخیص میزان قدرت خرید آنان و تبلیغ برای معرفی کالا را به دست آورد. در حال حاضر همکاری نمایشگاهی بین دو کشور در سطح مطلوبی قرار دارد و طی دوازده سال گذشته (۱۳۸۷-۱۳۷۵) هر دو کشور همه ساله در نمایشگاه‌های بین‌المللی یکدیگر مشارکت نموده‌اند.

اولین نمایشگاه اختصاصی کالاهای ایرانی در سوریه با مشارکت بیش از ۱۵۰ شرکت ایرانی در بخشهای مختلف نفت، گاز، پتروشیمی، خودرو، قطعات یدکی، صنعت، مصالح ساختمانی، صنایع غذایی، صنایع پزشکی، کشاورزی، ارتباطات و ... از تاریخ چهار تا نه بهمن ماه سال ۱۳۸۶ در دمشق برگزار گردید. لازم به ذکر است آخرین تفاهم‌نامه همکاریهای متقابل نمایشگاهی بین شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ج.ا. ایران و سازمان نمایشگاه‌های بین‌المللی سوریه در مرداد ماه ۱۳۸۷ با اعتباری دوساله به امضا رسیده است که این تفاهم‌نامه به صورت دوسالانه بین دو کشور به امضا می‌رسد.

۵. تحلیل موقعیت (SWOT)

در این قسمت بعد از بررسی روابط تجاری ایران و سوریه سعی خواهیم کرد برای ایجاد چشم‌اندازی از وضعیت آتی روابط دو کشور، وضعیت موجود را ارزیابی و تحلیل کنیم. به این منظور از روش تحلیل موقعیت استفاده خواهیم کرد.

در این راه ابتدا نقاط ضعف و نقاط قوت روابط دو کشور را بررسی می‌کنیم و سپس عوامل خارجی تأثیرگذار بر این روابط شامل تهدیدها و فرصتهای موجود را معرفی می‌کنیم.

جدول شماره ۳۹، نقاط ضعف و قوت روابط دو کشور را معرفی می‌کند.

جدول ۳۹: نقاط ضعف و قوت روابط تجاری ایران و سوریه

<ul style="list-style-type: none">❖ غالب بودن تصمیمات سیاسی❖ قیمت تمام شده بالای کالای ایرانی❖ حمل و نقل نامطلوب❖ زیرساختهای صادراتی نامناسب در برخی موارد❖ رقابت ناسالم بین بنگاهی❖ دولتی بودن اقتصاد❖ اطلاع‌رسانی‌های ضعیف (ضعف در اطلاع‌رسانی)❖ قوانین ناپایدار❖ کمبود منابع مالی❖ ضعف در مهارت‌های مذاکره و بازاریابی❖ بالا بودن میانگین نرخ حقوق ورودی ایران	ضعفها
<ul style="list-style-type: none">❖ اهتمام جهت روانسازی قوانین و مقررات❖ ارائه سیاستهای حمایتی از صادرات❖ موقعیت برتر اقتصادی ایران نسبت به سوریه❖ سرمایه‌گذاریهای انجام شده قبلی❖ سوابق درخشان در بخش خدمات فنی و مهندسی❖ افزایش ظرفیت تولید در بخشهای صنعتی و معدنی❖ افزایش رقابت در سطح ملی❖ خصوصی‌سازی	قوتها

جدول شماره ۴۰، فرصتها و تهدیدهای موجود بر سر راه روابط تجاری دو کشور را نشان می‌دهد.

جدول ۴۰: فرصتها و تهدیدهای روابط تجاری دو کشور

<ul style="list-style-type: none"> ❖ کاهش سهم ایران از بازار سوریه به دلیل حضور رقبای قدرتمند ❖ رقابتی شدن بازارها و روند نزولی قیمت‌های جهانی ❖ نرخهای متنوع تعرفه‌ای و مالیاتی سوریه ❖ سیاسی بودن روابط دو کشور ❖ کمبود سیاست‌های شفاف در اقتصاد سوریه ❖ وجود فساد مالی ❖ بورکراسی شدید ❖ ناکافی بودن سیستم بانکی سوریه 	تهدیدها
<ul style="list-style-type: none"> ❖ احتمال تداوم رشد صادرات ایران به سوریه ❖ اقبال عمومی مردم سوریه به کالاهای ایرانی ❖ انطباق نیازمندی‌های سوریه با توان فنی و تجاری ایران ❖ نیروی انسانی و سرمایه ارزان قیمت در سوریه ❖ احتمال بهره‌مندی تعداد بیشتری کالا از ترجیحات تجاری ❖ امکان استفاده از حساب تسویه جهت اخذ بدهی‌های ایران از سوریه ❖ امکان انجام سرمایه‌گذاری‌های مشترک ❖ وجود اشتراکات فرهنگی مستحکم ❖ روابط سیاسی مستحکم 	فرصتها

جدول شماره ۴۱، تحلیل موقعیت را در رابطه با مناسبات تجاری دو کشور نشان می‌دهد.

جدول ۴۱: تحلیل موقعیت وضعیت تجاری دو کشور ایران و سوریه

مشتریان	
<ul style="list-style-type: none">❖ احتمال تداوم رشد واردات محصولات ایران توسط سوریه❖ اقبال عمومی مردم سوریه به کالاهای ایرانی❖ انطباق نیازمندی‌های سوریه با توان فنی فناورانه و تجاری ایران	فرصتها
<ul style="list-style-type: none">❖ احتمال کاهش واردات محصولات ایران به سوریه به دلیل حضور کشورهای رقیب در بازار این کشور	تهدیدها
نیروی انسانی	
<ul style="list-style-type: none">❖ نیروی انسانی ارزان قیمت و سرمایه ارزان در سوریه جهت سرمایه‌گذاری	فرصتها
—	تهدیدها
اقتصادی	
<ul style="list-style-type: none">❖ احتمال تداوم رشد ارزش صادراتی محصولات شیمیایی❖ احتمال بهره‌مندی تعداد بیشتری کالا از ترجیحات تجاری با توجه به نهایی شدن موافقت‌نامه ترجیحات تجاری بین دو کشور❖ استفاده از حساب تسویه جهت اخذ بدهیهای ایران از سوریه	فرصتها
<ul style="list-style-type: none">❖ رقابتی شدن بازارها و روند نزولی قیمت‌های بین‌المللی❖ نرخهای متنوع تعرفه‌ای و مالیاتی سوریه	تهدیدها

تولید

❖ مزیت نسبی ایران در تولید طیف گسترده‌ای از محصولات صنعتی و معدنی و کشاورزی و خدمات فنی و مهندسی	فرصتها
❖ امکان سرمایه‌گذاری مشترک	
❖ امکان توسعه فعالیتهای ITC محور و وجود بازار گسترده خدمات محور	
❖ امکان توسعه سرمایه‌گذاری در زمینه پتروشیمی	
—	تهدیدها

اجتماع

❖ قرابت فرهنگی و اجتماعی مردم سوریه با مردم کشورمان	فرصتها
—	تهدیدها

فناوری

❖ وجود زمینه فعالیت برای شرکتهای ایرانی در بخش نرم‌افزار با توجه به گسترش و شکل‌گیری این صنعت در سوریه	فرصتها
—	تهدیدها

رقبا

❖ روابط نزدیک و حسنه دو کشور و استقبال سوریه از توسعه همکاری‌ها با ایران در بخشهای مختلف	فرصتها
❖ ظهور رقبای قدرتمند مانند چین، ترکیه، آلمان و کره جنوبی	تهدیدها
❖ تمایل سوریه به برقراری روابط تجاری با کشورهای اروپایی	
❖ تمایل عربستان، کره جنوبی و فرانسه برای سرمایه‌گذاری در شهر حلب به عنوان یک شهر استراتژیک در سوریه	
❖ قیمت رقابتی سایر رقبای	

سازمانهای دولتی و بین‌المللی و خصوصی

—	فرصتها
❖ سیاستها و قوانین کهنه‌ای که همواره مانعی در جهت انجام فعالیتهای بازاریابی بین‌المللی به نحو مطلوب می‌باشند.	تهدیدها

سیاست و قوانین

❖ ارتباطات سیاسی مثبت با کشور سوریه	فرصتها
❖ کمبود توازن در روابط سیاسی و اقتصادی با سوریه	تهدیدها
❖ کمبود سیاستهای شفاف در قوانین و مقررات سیستم قضایی سوریه	
❖ وجود فساد مالی در بخشهای اقتصادی	
❖ ناکافی بودن خدمات سیستم بانکی	
❖ اخذ مبلغی به عنوان حق الزحمه توسط کارکنان بخشهای دولتی از شرکتهای که به نظر می‌رسد این امر به دلیل نازل بودن میزان دستمزد کارکنان می‌باشد.	
❖ حذف حقوق گمرکی کشورهای عربی براساس موافقت‌نامه GAFTA و مساعدتر شدن زمینه حضور این دسته از کشورها در بازارهای سوریه	
❖ برقراری موافقت‌نامه تجارت آزاد بین سوریه و ترکیه و فراهم شدن زمینه‌های مساعدتر جهت حضور این کشور در بازارهای سوریه.	
❖ بروکراسی شدید در سوریه	

مقررات

❖ بسترسازی‌های انجام‌شده در برنامه سوم شامل کاهش مقررات در بخش صادرات و روان‌سازی فرایندها	قوت‌ها
❖ ارائه سیاستهای حمایتی از صادرکنندگان از طریق پرداخت یارانه‌ها و جوایز صادراتی	
❖ تصمیم‌گیری سیاست‌گرایانه	ضعف‌ها

زیرساختها

<ul style="list-style-type: none"> ❖ سطح بالاتر کشور ایران نسبت به سوریه ❖ به ثمر رسیدن سرمایه‌گذاری‌های پیشین ❖ سوابق درخشان جمهوری اسلامی ایران در ارائه خدمات فنی و مهندسی با کیفیت مطلوب، قیمت مناسب و خدمات پس از فروش Maintenance. همچنین در بخش صنایع نیز جمهوری اسلامی ایران با احداث کارخانجات سیمان و ... و نیز در زمینه سرمایه‌گذاری‌های مشترک، مشاوره و اجرای پروژه‌های نفتی از مهم‌ترین کشورهای صادرکننده این گونه خدمات به سوریه می‌باشد. ❖ نیروی انسانی جوان و تحصیلکرده و فاقد بازار کار داخلی. ❖ افزایش ظرفیت تولید در برخی بخشهای صنعتی و معدنی و کشاورزی ایران طی برنامه‌های توسعه ❖ تشدید رقابت در سطح ملی ❖ تمایل بیشتر بخش خصوصی به تولیدات صادراتی 	<p>قوت‌ها</p>
<ul style="list-style-type: none"> ❖ قیمت تمام شده بالا ❖ حمل و نقل گران و نامطلوب ❖ کمبود تجهیزات نوین برای خدمات حمل و نقل تجاری ❖ نامناسب بودن زیرساختهای صادراتی ❖ رقابت ناسالم برخی شرکتهای ایرانی با یکدیگر 	<p>ضعف‌ها</p>

سیاستهای اقتصادی

<ul style="list-style-type: none"> ❖ تداوم سیاستهای برنامه سوم و چهارم به عنوان عوامل کلیدی در رشد صادرات ❖ مفید بودن مشوقها ❖ اجرای سیاستهای اصل ۴۴ 	<p>قوت‌ها</p>
---	---------------

❖ تصدی‌گری بیش از حد دولت ❖ ناکافی بودن مشارکت بخش خصوصی در تصمیمات ❖ کمبود هماهنگی داخلی	ضعف‌ها
---	--------

سازمان و مدیریت صادرات

- به ثمر رسیدن سرمایه‌گذاری‌های پیشین	قوت‌ها
❖ کمبود اطلاع‌رسانی به موقع از فرصت‌های مناقصات ❖ کمبود دسترسی به اطلاعات دقیق از بخش‌های اقتصادی سوریه ❖ ضعف بازاریابی به علت موانع و مشکلات تعرفه‌ای و بسته‌بندی نامناسب برخی محصولات تولیدی	ضعف‌ها

سازوکارهای بیمه‌ای و تجاری بانکی

—	قوت‌ها
❖ قوانین ناپایدار ❖ کمبود منابع مالی سهل و ارزان ❖ کندی روند صدور ضمانت‌نامه بانکی ❖ نبود رایزن بازرگانی جمهوری اسلامی ایران در سوریه ❖ زمان‌بر بودن اقدامات بانکی، گمرکی و ... ایران ❖ قوانین، مقررات و سایر موانع اداری	ضعف‌ها

سیاست‌های تجاری

—	قوت‌ها
❖ ضعف در مهارت‌های مذاکره و بازاریابی ❖ کمبود شرکت‌های تخصصی بازاریابی و مشاوره‌ای برای صادرکنندگان	ضعف‌ها

۶. نتیجه‌گیری و پیشنهاد

بازارهایی مانند سوریه به دلیل قرابت و هم‌سانی که با ظرفیتها، توان فنی و تولیدی کشورهای نظیر ایران دارند، راهبردی‌ترین عمل و ابزار در راستای اهداف توسعه بخش بازرگانی کشورمان محسوب می‌گردند. در حقیقت کشورهایمانند سوریه به دلیل نزدیکی سیاسی، فرهنگی و اجتماعی با ج.ا. ایران راهبردی‌ترین اهداف و فرصتهای اقتصادی به شمار می‌روند. سوریه از جمله کشورهایمانند است که در زمره بازارهای نوظهور قرار دارد و اساساً به دلیل تشابه تقاضا این دسته از کشورها مهم‌ترین عرصه فعالیت کشورهای در حال توسعه نظیر ایران محسوب می‌گردند.

در بخش زیرساختها با فعالیت در سه حوزه راهبردی بانکداری، بیمه و بورس به‌عنوان حلقه‌های متصل راهبردی می‌توان بر اقتصاد آن جامعه تأثیرگذار بود. از سویی دیگر صنعت پتروشیمی نیز با پوشش دادن به انواع کالاها و خدمات از بخشهای مهم فعالیت در این کشور محسوب می‌گردد و تجارب شرکتهای ایرانی در این عرصه بهترین بستر را برای ایجاد و گسترش این صنعت در سوریه پدید می‌آورد.

فعالیت و سرمایه‌گذاری در زمینه فناوری اطلاعات و اتوماسیون اداری، نیروگاه و انرژی نیز منجر به حضور مؤثر در این کشور می‌گردد. از طرفی حضور فعالانه شرکتهای ایرانی در بخشهای توریسم، سیمان، سیلو، خودرو، کشاورزی، صنایع تبدیلی کشاورزی، نساجی، نوسازی پالایشگاهها و نیروگاهها، آهن و فولاد، لوازم خانگی و ... در کشور سوریه با عنایت به وجود بسترهای مناسب در این بخشها قابل توجیه می‌باشد.

شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی و برپایی نمایشگاه‌های اختصاصی و تخصصی در این کشور به منظور فراهم آوردن امکان تبلیغ و معرفی محصولات غیرنفتی و شناخت ذوق، سلیقه و قدرت خرید مشتریان، شرکت در همایشهای تجاری که توسط دستگاه‌های ذی‌ربط دو کشور برگزار می‌گردد به منظور شناخت فرصتها و مزبتهای فراروی همکاریها در بخشهای مختلف، حضور در ترکیب هیأت‌های تجاری اعزامی به کشور سوریه به منظور بررسی زمینه‌های لازم جهت توسعه فعالیت‌های تجاری در بخشهای مختلف، پایش همه‌جانبه فعالیت رقبا در بازار این کشور و مهم‌تر از همه توجه به اصول بازاریابی نوین در صدور کالا و خدمات به سوریه، با در نظر گرفتن اینکه اصلی‌ترین کالاهای صادراتی ایران به سوریه شامل محصولات و صنایع کارخانه‌ای پایه می‌باشد که مطابق با نیازهای وارداتی

سوریه نیز شمار می‌رود، اهتمام جهت حضور فعال در بازارهای این کشور و افزایش صادرات این دسته از اقلام با در نظر گرفتن بسته‌بندی مناسب کالا، ارائه قیمت رقابتی، تحویل به موقع کالا و توجه به سلیق مشتریان، استفاده از نمایندگی بومی برای عرضه محصولات به‌طور کلی توجه دقیق به اصول بازاریابی می‌تواند عوامل مؤثری در گسترش و تسهیل فعالیت‌های تجاری شرکتهای ایرانی در سوریه محسوب گردند.

از نکات حائز اهمیت می‌توان به تدوین یک برنامه استراتژیک دقیق توسط شرکتهای ایرانی برای حضور در بازار سوریه اشاره نمود.

بسیاری از شرکتهای ایرانی فاقد یک برنامه‌ریزی راهبردی و مدون جهت دستیابی به اهداف موردنظرشان می‌باشند و بسیاری از آنها با اصول و مبانی بازاریابی آشنایی کافی ندارند و بازاریابی را تنها به معنای فروش بیشتر می‌دانند. لذا تدوین یک برنامه جامع و دقیق و جامع‌نگر، آشنایی با اصول بازاریابی و کسب آخرین اطلاعات در مورد رقبای بالفعل و بالقوه محصولات صادراتی موردنظر در بازار سوریه و پایش آنها، اطلاع از آخرین موافقت‌نامه‌های امضا شده بین رقبا و دولت سوریه و امتیازات متقابل اعطایی، آشنایی دقیق و ملموس از بازار سوریه و ویژگی‌های آن در موفقیت شرکتهای ایرانی در امر صادرات به سوریه بی‌شک نقش اساسی را داراست.

بخش سوم پیوستها

هتل‌های شهر دمشق

مشخصات	نام هتل
خیابان Maysaloun دارای ۴۰۰ اتاق و شامل ۷۲ سوئیت وب سایت: www.chamhotels.com	هتل شام (Cham Palace Hotel)
جاده فرودگاهی دارای ۵۰۰ اتاق وب سایت: www.chamhotels.com	هتل ابلا (Ebla Hotel)
خیابان Chookry Kouatly دارای ۳۵۰ اتاق وب سایت: www.damascuslemeridien.com	هتل Le Meridien
پل ویکتوریا دارای ۱۱۵ اتاق وب سایت: www.semiramis_hotel.com	هتل Semiramis
میدان Omayad دارای ۲۷۸ اتاق وب سایت: www.starwood.com/sheraton	هتل Sheraton Damascus
خیابان Nissan ۱۷ دارای ۱۰۰ اتاق وب سایت: www.carltonhotel_syra.com	هتل Carlton
خیابان Fardoss دارای ۱۰۰ اتاق وب سایت: www.fardosstower.com	هتل Fardoss

خیابان ۱ Brazil دارای ۷۰ اتاق وب سایت: www.omayad.com	هتل Omayad
شهر قدیمی Bab Touma دارای ۸ اتاق وب سایت: www.almamlouka.com	هتل Beit Al-Mamlouka
مکان: Jdeidat al-wadi دارای ۱۹ سوئیت وب سایت: www.attar-group.com	هتل Carlton Green Hill
مکان: Maaloula دارای ۳۵ اتاق و ۲ سوئیت پست الکترونیکی: maaloula@scs-net.org	هتل Safi Maaloula
دارای ۱۰۰ اتاق وب سایت: www.starwood.com/sheraton	هتل Sheraton Maaret Sednaya

هتل‌های شهر آپو

مشخصات	نام هتل
خیابان Chahba cham دارای ۲۵۰ اتاق وب سایت: www.Chamhotel.com	هتل Chahba
مکان: Al-Rais دارای ۱۳۱ اتاق پست الکترونیکی: mirage@mail.sg	هتل Mirage
مکان: Jdaida دارای ۵۰ اتاق پست الکترونیکی: razahtl@net.sy	هتل Dar Zamaria
مکان: University Road دارای ۱۰۰ اتاق وب سایت: www.pullman_syria.com	هتل Pullman Al-Shahba

هتل شهر حمص

مشخصات	نام هتل
خیابان Ragheb al-Jamali دارای ۱۹۲ اتاق پست الکترونیکی: safir@net.sy	هتل Safir Homs

هتل شهر پالمیرا

مشخصات	نام هتل
دارای ۲۵۰ اتاق وب سایت: www.Chamhotels.com	هتل Palmyra

هتل و اقامتگاه‌های شهر لاتاکیا

مشخصات	نام هتل
خیابان Coted Azur دارای ۱۰۰ سوئیت وب سایت: www.Chamhotels.com	اقامتگاه Coted Azur de cham
دارای ۲۷۴ اتاق وب سایت: www.lattakia.lemeridien.com	هتل Le Meridien

هتل‌های شهر دیرالزور

مشخصات	نام هتل
خیابان Aleppo دارای ۲۰۰ اتاق وب سایت: www.Chamhotels.com	هتل Fourat Cham
دارای ۸۰ اتاق وب سایت: www.Chamhotels.com	هتل Baida Cham

هتل‌های شهر بصره

مشخصات	نام هتل
دارای ۷۵ اتاق وب سایت: www.Chamhotels.com	هتل Bosra Cham
خیابان Safita Cham دارای ۴۸ اتاق وب سایت: www.Chamhotels.com	هتل Safita Cham

اقامتگاه شهر طرطوس

مشخصات	نام هتل
مکان: Mashta دارای ۳۲ اتاق	اقامتگاه Mashta Al-Helu

هتل شهر حما

مشخصات	نام هتل
خیابان Abi Nawas دارای ۱۶۰ اتاق وب سایت: www.Chamhotels.com	هتل Apamee Cham

هتل شهر ایوب

مشخصات	نام هتل
خیابان Al-Qasour دارای ۴۸ اتاق وب سایت: www.Carlton_syria.com	هتل Idleb Carlton

مؤسسات عمومی

(کد سوریه ۰۰۹۶۳)

(۰۱۱) ۲۲۳ ۳۰۷۴	شرکت نفت سوریه
(۰۱۱) ۴۴۱ ۰۴۴۸	اداره سرمایه‌گذاری
(۰۱۱) ۲۲۲ ۵۲۲۱	سازمان تبلیغات

اتحادیه‌ها

(۰۱۱) ۳۳۳۷۳۴۴ / ۳۳۱۱۵۰۴	فدراسیون اتاقهای بازرگانی سوریه
(۰۱۱) ۲۲۱۱۳۳۹	اتاق بازرگانی دمشق
(۰۱۱) ۳۰۵۹ / ۲۲۲۲۲۰۵	اتاق صنایع دمشق
(۰۲۱) ۲۲۳۸۲۳۶	اتاق بازرگانی آلپو
(۰۲۱) ۳۶۲۰۶۰۰	اتاق صنایع آلپو
(۰۳۱) ۴۷۱۰۰۰	اتاق بازرگانی صنایع حمص
(۰۳۳) ۵۱۷۷۰۰	اتاق بازرگانی حما
(۰۳۳) ۵۱۴۴۵۰	اتاق صنایع حما
(۰۴۱) ۴۷۹۵۳۰/۱	اتاق بازرگانی و صنایع لاتاکیا
(۰۴۳) ۳۲۹۸۵۱	اتاق بازرگانی و صنایع طرطوس
(۰۱۵) ۲۳۱۲۵۳	اتاق بازرگانی و صنایع درعا
(۰۲۲) ۲۳۴۱۱۰	اتاق بازرگانی و صنایع الرفا
(۰۱۶) ۲۳۲۵۱۲ / ۲۳۴۵۸۵	اتاق بازرگانی و صنایع السويدا
(۰۱۱) ۶۱۳۳۸۶۵	مرکز تجارت سوریه - اروپا

کارتهای اعتباری

(۰۱۱) ۲۲۱۷۸۱۳	American Empress
(۰۱۱) ۲۲۲۱۳۲۶	Visa, Master Card

اطلاعات

	* روزنامه‌های ملی
(۰۱۱) ۲۱۳۱۱۰۰	Syria Times
(۰۱۱) ۲۱۳۱۱۰۰	Tishreen
(۰۱۱) ۲۲۴۳۶۹ - (۰۱۱) ۲۲۲۲۳۹۹	Thawra
(۰۱۱) ۶۶۱۷۶۷۸	Al-Beath
	* روزنامه‌های خارجی
(۰۱۱) ۶۶۱۰۰۰۰	Al-Hayat
	* تلویزیون و رادیو
(۰۱۱) ۳۷۳۷۴۱۴ / ۲۲۱۱۲۰۰	تلویزیون سوریه
(۰۱۱) ۳۷۳۷۴۱۴ / ۲۲۱۱۲۰۰	رادیو سوریه
	* آژانسهای خبری
(۰۱۱) ۲۲۲۸۲۳۹	SANA
(۰۱۱) ۲۳۲۳۹۱۵	اداره حقوقی
	بهداشت

* تلفنهای ضروری: آمبولانس (۱۱۰)، پلیس (۱۱۲)، آتش‌نشانی (۱۱۳)، بخش آب (۱۱۴)، برق (۱۱۷).

بیمارستانهای خصوصی

(۰۱۱) ۳۳۱۰۶۰۰	Hisham
(۰۱۱) ۳۷۳۴۹۲۵ / ۳۷۳۵۰۹۰	Al-Chami
(۰۱۱) ۶۱۱۹۰۱۲	Al-Razi
(۰۱۱) ۴۴۴۰۴۶۰	French
(۰۱۱) ۳۳۲۶۰۳۰	Italian

اجاره ماشین	
(۰۱۱) ۲۲۱۶۶۰۵	Cham Car
(۰۱۱) ۲۱۲۰۶۲۴	Europ Car
(۰۱۱) ۶۱۱۳۴۶۶	Orient Tours
(۰۱۱) ۲۲۴۵۳۰۰	Trans Tours
(۰۱۱) ۴۴۵۰۰۰۵	Delta

برخی شرکتهای کشتیرانی (در لاتاکیا)	
(۰۱۱) ۴۷۹۴۵۰	CMA
(۰۱۱) ۴۷۲۶۴۱	Adriatic
(۰۱۱) ۴۷۳۷۷۸	شرکت کشتیرانی سوریه
(۰۱۱) ۴۷۲۲۸۶	MCL
(۰۱۱) ۴۷۱۱۱۸	George Abeide
(۰۱۱) ۴۷۸۰۵۶	Cosco

خطوط هوایی موجود در سوریه	
(۰۱۱) ۱۶۸ / ۱۶۷	Surian Air
(۰۱۱) ۲۳۱۷۹۵۶	Aeroflot
(۰۱۱) ۲۳۴۹۷۶۸۲	Air Arabia
(۰۱۱) ۲۲۱۲۲۶۸	Air Algeria
(۰۱۱) ۲۲۱۸۹۹۰	Air France
(۰۱۱) ۲۲۱۸۵۸۰	Air Talia
(۰۱۱) ۲۲۲۹۱۰۰ / ۲۲۲۲۶۶۲ (۰۱۱) ۲۲۲۰۴۹۸ / ۲۲۳۸۲۹۷	Austrian Airlines
(۰۱۱) ۳۳۱۰۰۰۰	British Airways
(۰۱۱) ۲۲۲۸۱۵۵	Cathay pacific

(۰۱۱) ۲۲۳۲۱۵۸ / ۲۲۴۰۱۶۴	Egypt Air
(۰۱۱) ۲۳۱۳۴۵۱	Emirates
(۰۱۱) ۳۳۴۴۲۳۵ / ۹	Etiihad Airways
(۰۱۱) ۲۲۴۳۰۹۴	Iran Air
(۰۱۱) ۲۲۲۱۲۰۹ / ۲۲۴۴۲۰۳	Gulf Air
(۰۱۱) ۲۲۱۳۳۹۵ / ۲۲۴۳۵۸۵	KLM
(۰۱۱) ۲۲۱۹۹۵۰	Kuwait Airways
(۰۱۱) ۲۲۲۷۳۶۶	Maleu Hungarian Airlines
(۰۱۱) ۲۳۱۴۹۹۸	Middle Eastern Airways
(۰۱۱) ۳۳۲۶۰۸۳	Qatar Airways
(۰۱۱) ۲۳۲۲۰۱۴ / ۱۵	Royal Jordanian
(۰۱۱) ۵۴۳۰۴۰۵ / ۹	Tunisair
(۰۱۱) ۲۴۵۷۲۷۷	Turkish Airlines
(۰۱۱) ۲۲۲۰۰۸۶ / ۳۶۸۱	Yemenia

پروژه های خدمات فنی و مهندسی جمهوری اسلامی ایران در کشور سوریه از سال ۱۳۷۳ تا چهار ماهه اول سال ۱۳۸۷ بر اساس اطلاعات گرد آوری شده

ردیف	نام پروژه	پیمانکار	کارفرما
۱	تصفیه خانه فاضلاب شهر طرطوس	تهران میراب	-
۲	تصفیه خانه فاضلاب شهر لاتاکیا	تهران میراب	-
۳	ساخت ، نصب و راه اندازی خطوط تولید نشاسته و گلوکز	فرآیند صنعت آروند	-
۴	مدرن سازی دو دستگاه برق ۲۳۰ kw	صفا نیکو	-
۵	صادرات ۱۰ دستگاه تراکتور کمرشکن ۹۳۰	تراکتورسازی ارومیه	Khallowf Trading Company

Kazwini of Trading	تراکتور سازی ارومیه	۲۰۰ دستگاه تراکتور ۹۳۸	۶
-	ایتوک	بازسازی برج تقطیر اتمسفریک و تحت خلا پالایشگاه حمص	۷
-	ایران بن	طراحی و اجرای ساختمان سفارت جمهوری اسلامی ایران در دمشق	۸
-	تام ایران خودرو	احداث کارخانه خودرو سازی سمند	۹
-	ایران خودرو سازه	ارایه خدمات مشاوره ، مهندسی طراحی و نظارت کارخانه خودروسازی سهند	۱۰
-	مپنا	نیروگاه سیکل ترکیبی MW ۴۵۰	۱۱
وزارت برق - شرکت توزیع و بهره برداری برق سوریه	پارسیان	پروژه طراحی و تأمین تجهیزات ۵ دستگاه پشت فشار قوی ۶۶/KV۲۰ در کشور سوریه	۱۲
شرکت توزیع برق سوریه (PEDEEE)	ایران ترانسفو	تأمین ۲ دستگاه ترانس قدرت ۳۰ MVA و دو دستگاه ترانس کمکی ۱۶۰ KVVA	۱۳
شرکت توزیع برق سوریه (PEDEEE)	ایران ترانسفو	تأمین ۲۰ دستگاه ترانس کمکی زمین ۱۶۰ KVA	۱۴
شرکت توزیع برق سوریه (PEDEEE)	ایران ترانسفو	تأمین ۱۰ دستگاه ترانس قدرت ۲۰ MVA و ده دستگاه ترانس کمکی ۱۵۰ KVA	۱۵
نحاس	سایپا دیزل	صدور ۵ دستگاه کمپرسی ولوو ۱۲ FM	۱۶
نحاس	سایپا دیزل	صدور ۲ دستگاه کشنده ۱۲ FH	۱۷
-	پارسیان	الحاقیه قرارداد ۸ دستگاه پست	۱۸
-	پارسیان	الحاقیه قرارداد یک پست	۱۹
-	پارسیان	۱۰ پست برق	۲۰
-	پارسیان	۵ پست	۲۱
شرکت تولید و انتقال برق سوریه PEEGT	صانیر	تعمیرات و ترانس ۳۰۰ مگا ولت آمپر	۲۲

PEDEEE	صانیر	تأمین ۳۰ دستگاه ترانس ولتاژ و ۲۲۵ دستگاه ترانس جریان	۲۳
وزارت برق - شرکت انتقال برق سوریه	پارسیان	پروژه طراحی و تأمین تجهیزات ۱۰ فیدر خط ۲۳۰ KV در کشور سوریه	۲۴
وزارت برق - شرکت توزیع و بهره برداری برق سوریه	پارسیان	پروژه طراحی و تأمین تجهیزات ۱۰ دستگاه پست فشار قوی ۲۰ KV/۶۶ در کشور سوریه	۲۵
موسسه استصلاح اراضی به نمایندگی از وزارت آبیاری	سابیر بین الملل	تونل آبرسانی به دشت ها و اراضی جنوبی شهر حلب	۲۶
Kazwini of Trading	تراکتور سازی ارومیه	صادرات ۱۰ دستگاه تراکتور کمر شکن ۹۳۰	۲۷
Khallouf Trading Company	تراکتور سازی ارومیه	صادرات ۱۰ دستگاه تراکتور کمر شکن ۹۳۰	۲۸
پالایشگاه حمص	صنایع آذراب	بویلر ۲۰۰ تن بخار حمص	۲۹
پالایشگاه حمص	صنایع آذراب	مخازن روغن حمص	۳۰
شرکت توزیع برق سوریه (PEDEEE)	ایران ترانسفو	طراحی ، تولید و تحویل ۴۰۰ دستگاه ترانس ۵۰ KVA به همراه لوازم یدکی	۳۱
شرکت توزیع برق سوریه (PEDEEE)	ایران ترانسفو	طراحی ، تولید و تحویل ۳۰۰ دستگاه ترانس ۱۰۰ KVA به همراه لوازم یدکی	۳۲
	شرکت سایپا	احداث کارخانه تولید خودرو	۳۳
شرکت مخابرات کشور سوریه	شرکت کابلهای شهید قندی	فروش کابلهای مخابراتی	۳۴
پالایشگاه حمص	شرکت ناموران	تهیه طرح جامع بهینه سازی پالایشگاه حمص سوریه و به روز رسانی اسناد مناقصه	۳۵
وزارت نفت	شرکت ناموران	مطالعات فنی - اقتصادی زئولیت کشور سوریه	۳۶
-	شرکت ناموران	طراحی بنیادی ایستگاه پمپاژ بین شهر بانپاس و تشریح	۳۷

PEDEEE	صانیر	تأمین ۱۵۲ دستگاه تابلوی ۲۰ کیلو ولت با لوازم یدکی	۳۸
PEDEEE	صانیر	آموزش کارشناسان اداره برق سوریه	۳۹
شرکت محروقات	شرکت نیرپارس	ساخت مرکز سوخت رسانی ، سوخت هوایی فرودگاه بین المللی حلب	۴۰
وزارت برق - شرکت توزیع و بهره برداری برق سوریه	پارسیان	پروژه ساخت ۳۰ دستگاه پست فشارقوی ۲۰ KV/۶۶ در کشور سوریه به صورت کلید در دست	۴۱
سیامکو	ایران خودرو	پروژه احداث کارخانه تولید سمند در سوریه	۴۲
شرکت الفرات	موتور سازان	فروش موتورهای ۴ سیلندر دیزلی برای تراکتور	۴۳
صنایع دفاع شهید کلاهدوز	شرکت یاسان	ساخت برجهای ۶۶ کیلو ولت کشور سوریه	۴۴
Khallouf Trading Company	تراکتورسازی ارومیه	صادرات ۱۰ دستگاه تراکتور کمر شکن ۹۳۰	۴۵
پالایشگاه حمص	شرکت ناموران	مطالعه بهینه سازی آب برای پالایشگاه حمص	۴۶
سازمان مخابرات سوریه	صانیر	افزایش ۲۵ درصد به قرارداد اصلی جهت تأمین ۳۷ دستگاه ترانس توزیع ۱۰۰ کیلوولت آمپر	۴۷
وزارت آبیاری حوزه ساحلی سوریه	صانیر	مطالعات تنظیم جریان آب رودخانه الکبیر شمالی	۴۸
وزارت برق - شرکت توزیع و بهره برداری برق سوریه	پارسیان	پروژه طراحی و تأمین تجهیزات ۳ دستگاه پست فشار قوی ۲۰ KV/۶۶ در کشور سوریه	۴۹
شرکت الفرات	موتورسازان	فروش موتورهای ۴ سیلندر دیزلی برای تراکتور	۵۰
شرکت برق انتقال سوریه (PEEGT)	ایران ترانسفو	طراحی - تولید و تحویل ۱۰ دستگاه ترانس ۳۰ MVA به همراه ۱۰ دستگاه ترانس کمکی و لوازم یدکی	۵۱

شرکت توزیع برق سوریه (PEDEEE)	ایران ترانسفو	تأمین ۶۱ دستگاه ترانسفورماتور ، ۳۰ Sec ، ۵۰۰ Amp ، ۱۶۰ KVA به همراه لوازم یدکی قراردادی	۵۲
السین و البیضا	شرکت برق سوریه	۲ پست سوریه	۵۳
اکومک	شرکت هیپکو	صدور لودر ، غلطک ، بیل مکانیکی ، گریدر	۵۴
پالایشگاه حمص	شرکت ناموران	نوسازی واحدهای تقطیر و خلاء اتمسفریک پالایشگاه حمص	۵۵
PEDEEE	صانیر	مشاوره ۲۵ پست کشور سوریه	۵۶
وزارت آبیاری سوریه - منطقه حماء	صانیر	مطالعات ایجاد مخازن ذخیره آب در قسمت غربی دشت الغاب	۵۷
شرکت نفت سوریه (SPC)	صانیر	تأمین ۱۵۰ دستگاه ترانس توزیع	۵۸
General FERTILIZER CO	صانیر	تعمیر و راه اندازی ترانسفورماتور قدرت ۱۴ مگاوات آمپر کود سازی حمص	۵۹
PEDEEE	صانیر	تأمین ۵۰۰۰۰ دستگاه کنتور تکفاز	۶۰
PEDEEE	صانیر	دستگاه کنتور ۱۲۵۰۰ برق سوریه	۶۱
کارخانه آهن و نورد جود	صانیر	ایستگاه پست کارخانه نورد و آهن جود	۶۲
سازمان توانیر - معاونت توسعه وامور اقتصادی	صانیر	پروژه مطالعاتی بازار برق کشور سوریه	۶۳
شرکت سهامی تولید و انتقال نیروی برق جمهوری عربی سوریه	شرکت گسترش صنایع انرژی آذراب	بازسازی نیروگاه ۳۴۰ مگاواتی بانیاس سوریه	۶۴
Gold	شیمبار	تلمبه خانه ها و پست های آبیاری الباب وتادف	۶۵
وزارت برق سوریه (PEDEEE)	شرکت صفا نیکو	احداث هشت پست ۶۶/۲۰ کیلوولت - کلید تحویل و افزایش قرارداد	۶۶
واگن پارس	راه آهن سوریه	ساخت ۸۰ دستگاه واگن حمل فسفات	۶۷

شرکت احداث صنعت	شرکت ساختمانی گسترش و نوسازی صنایع ایران (مانا)	اجرای کارهای ساختمانی (سازه و معماری) و محوطه کارخانه سیمان حما	۶۸
سرپرست مدارس جمهوری اسلامی ایران در کشور سوریه	شرکت ساختمانی گسترش و نوسازی صنایع ایران (مانا)	اجرای مجتمع آموزشی اداری	۶۹
حمیشو	سایپا دیزل	صدور تعداد ۲۵ دستگاه کشنده ولوو ۱۲FH	۷۰
حمیشو	سایپادیزل	صدور ۵ دستگاه کشنده ولوو ۱۲F	۷۱
حمیشو	سایپادیزل	صدور ۱۰ دستگاه کشنده ولوو ۱۲FH	۷۲
	شرکت برق سوریه	۱۵۲ سلول	۷۳
شرکت نفت	شرکت هپکو	صدور یکدستگاه بیل چرخ زنجیری ۱۰۰HEC	۷۴
وزارت آبیاری سوریه	صانیر	مطالعات زیست محیطی پروژه آبیاری حمص و حما	۷۵
سازمان آب و فاضلاب شهر حلب PEWSSA	صانیر	تأمین و نصب و راه اندازی تجهیزات مکانیکی و الکتریکی واحد شماره ۲ تصفیه خانه فرات - ایستگاه کلرزنی	۷۶
PEDEEE	صانیر	تعمیر قطعات یدکی داغ توربین مربوط به نیروگاه های تیم و سویدیه	۷۷
سازمان مخابرات سوریه	صانیر	تأمین ۱۵۰ دستگاه ترانس توزیع ۱۰۰ کیلوولت آمپر	۷۸
PEDEEE	صانیر	تأمین ۱۰۰۰ دستگاه ترانس توزیع ۲۰۰ کیلوولت آمپر	۷۹
PEDEEE	صانیر	تأمین ۱۰۰۰ دستگاه ترانس ۴۰۰ کیلوولت آمپر	۸۰
PEDEEE	صانیر	تأمین ۱۸۰۰ دستگاه ترانس توزیع ۲۰۰ کیلوولت آمپر	۸۱
Syrian Modern Cable	صانیر	تأمین ۳ دستگاه ترانس توزیع ۱۶۰۰ کیلوولت آمپر و ۳ دستگاه ترانس توزیع ۲۰۰ کیلوولت آمر	۸۲

PEDEEE	صانیر	تأمین قطعات یدکی کنتورهای تکفاز	۸۳
پالایشگاه حمص	صانیر	تأمین ۵۰۰ تن سود سوز آور - ۲۵٪ افزایش	۸۵
RIMA	صانیر	تأمین ۲۴۵ عدد شیر آلات جهت پروژه عفرین	۸۶
شرکت صنایع آذراب	شرکت گسترش صنایع انرژی آذراب	گسترش توربین هال و نصب و راه اندازی بویلر ۱۵۰ تن در ساعت پالایشگاه بانایس سوریه	۸۷
شرکت محروقات	شرکت نیرپارس	ساخت مخازن انبار نفت الراموشه	۸۸
شرکت توزیع و بهره‌برداری برق سوریه PEDEEE	صانیر	تأمین برجهای انتقال نیرو ۶۶ کیلو ولت عین الزرقا	۸۹
PEDEEEE	صانیر	تأمین ۱۲۵ دستگاه ترانس ۴۰۰ کیلوولت آمپر	۹۰
PEDEEE	صانیر	تأمین ۲۰۰ کیلو متر برج فولادی جهت خطوط انتقال ۶۶ کیلوولت	۹۱
وزارت مسکن سوریه	صانیر	طرح آبرسانی شهر طرطوس جریدلانا	۹۲
موسسه کل آب شرب سوریه RIMA	صانیر	تأمین ۸۹ تن درزگیر	۹۳
وزارت آبیاری سوریه	صانیر	پروژه امکان سنجی اقتصادی فنی دریاچه قطنیه کوچک	۹۴
وزارت آبیاری سوریه شرکت آبیاری استان لاذقیه	ساپتا	پروژه پست ۶۶ کیلوولت السین و خطوط مربوطه	۹۵
وزارت آبیاری سوریه شرکت آبیاری استان لاذقیه	ساپتا	پروژه پست ۶۶ کیلوولت عین البیضاء و خطوط مربوطه	۹۶
وزارت برق - شرکت توزیع و بهره برداری برق سوریه	پارسیان	پروژه ساخت ۱۰ دستگاه پست فشارقوی ۲۰ KV/۶۶ در کشور سوریه به صورت کلید در دست	۹۷

شرکت الفرات	موتورسازان	فروش موتورهای ۴ سیلندر دیزلی برای تراکتور	۹۸
	شرکت پارس خودرو	صدور خودرو و قطعات یدکی	۹۹
راه آهن دولتی سوریه	شرکت خدمات خط و ابنیه فنی	۴۱۲۵۰ قطعه تراورس بتنی منوبولک تیپ پاندرول (B-۷۰) و ادوات و اتصالات شامل فنر پاندرول (e-clip) ، اینسولیت و PAD (صفحه زیر ریل)	۱۰۰
پالایشگاه بانیاس	صنایع آذرآب	بویلر ۱۵۰ تن بخار بانیاس	۱۰۱
شرکت سیمان ومصالح ساختمانی عربی	شرکت ماشین سازی اراک	صدور ۱۱۰ قطعه چکش سنگ شکن سیمان	۱۰۲
پالایشگاه حمص	شرکت ناموران	نوسازی تقطیر اتمسفر یک واحد ۲۲ پالایشگاه حمص	۱۰۳
وزارت آبیاری سوریه	صانیر	پروژه مشاوره آبیاری حمص - حما	۱۰۴
PEDEEE	صانیر	تعمیر ۵ دستگاه ترانس توزیع	۱۰۵
PEDEEE	صانیر	تأمین ۵۰۰ دستگاه ترانس توزیع ۶۳۰ کیلو ولت آمپر	۱۰۶
PEDEEE	صانیر	طراحی ، مهندسی ، تأمین تجهیزات و نظارت بر ساخت ۶ پست برق ۲۰/۶۶ کیلوولت	۱۰۷
PEDEEE	صانیر	تأمین ۵۰۰ کیلومتر دکل خط انتقال ۶۶ کیلو ولت	۱۰۸
PEDEEE	صانیر	طراحی ، مهندسی ، تأمین تجهیزات و نظارت بر ساخت یک پست برق ۲۳۰ کیلوولت جبلة	۱۰۹
PEDEEE	صانیر	تأمین ۱۵۰۰ ترانس توزیع ۱۰۰ کیلوولت آمپر	۱۱۰
PEDEEE	صانیر	تعمیر ۴ دستگاه ترانسفورماتور قدرت	۱۱۱
شرکت نفت سوریه	صانیر	تأمین ۲۱ دستگاه ترانسفورماتور توزیع	۱۱۲

شرکت برق لاتاکیا (GECO)	صانیر	تأمین ۷۵ دستگاه ترانسفورماتور توزیع ۲۰۰ کیلوولت آمپر	۱۱۳
PEDEEE	صانیر	تأمین مقره های خط ۶۶ کیلوولت عین الزرقا	۱۱۴
PEDEEE	صانیر	تأمین ۲ دستگاه ترانسفورماتور قدرت ۳۰ مگاوات آمپر و قطعات یدکی	۱۱۵
PEEGT	صانیر	تأمین اعزام ۹ نفر متخصص	۱۱۶
PEDEEE	صانیر	احداث پست ۲۰ کیلوولت کامپکت	۱۱۷
پالایشگاه حمص	صانیر	تأمین ۲۰۰۰ تن سود سوز آور	۱۱۸
راه آهن سوریه	مترا	مطالعه و نظارت بر راه آهن دیرالزور - الطایبه بطول ۲۲ کیلومتر	۱۱۹
راه آهن سوریه	مترا	مطالعه مقدماتی راه آهن الخنساء - عکاری	۱۲۰
راه آهن سوریه	مترا	مطالعه و نظارت بر راه آهن سریع السیر الطایبه - ابوکمال بطول ۱۲۰ کیلومتر	۱۲۱
راه آهن سوریه	مترا	مطالعات اجرایی راه آهن الخنساء - عکاری	۱۲۲
موسسه کل سیمان سوریه G.O.C	شرکت احداث صنعت	پروژه سیمان حماه	۱۲۳
واگن پارس	راه آهن سوریه	بازسازی ۹۹ دستگاه واگن مسافری	۱۲۴
شرکت حمیشو (طرف تجاری)	شرکت سایپا	صادرات لوازم یدکی	۱۲۵
شرکت حمیشو (طرف تجاری)	شرکت سایپا	صادرات تعداد ۳۱۱۸۸ دستگاه خودرو	۱۲۶
وزارت دفاع سوریه	شرکت هپکو	صدور ۱۱ دستگاه بلدوزر HD ۳۳۰	۱۲۷
شرکت سیمان ومصالح ساختمانی عربی	شرکت ماشین سازی اراک	صدور ۴۹۵ قطعه چکش سنگ شکن سیمان	۱۲۸
PEDEEE	صانیر	تأمین ۵۰۰ دستگاه ترانسفورماتور توزیع ۴۰۰ کیلوولت آمپر	۱۲۹

PEDEEE	صانیر	تأمین ۱۵۰۰۰۰ دستگاه کنتور تکفاز	۱۳۰
PEWSSA	صانیر	تأمین ۱۳۰۰۰ متر لوله چدنی و اتصالات	۱۳۱
APCD	شرکت آفرات	تأمین ۱۸ دستگاه ترانسفورماتور ۱۰۰ کیلوولت آمپر	۱۳۲
	کارخانه قند تل صلحب	سوپر هیتر بویلر صلحب	۱۳۳
	برق سوریه	۶ پست سوریه	۱۳۴
	وزارت دفاع سوریه	صدور ۹ دستگاه بلدوزر HD۳۳۰	۱۳۵
	شرکت سیمان و مصالح ساختمانی عربی	شرکت ماشین سازی اراک	۱۳۶
PEDEEE	صانیر	تأمین ۱۰۵۰ ست ترانسفورماتور توزیع	۱۳۷
PEDEEE	صانیر	تأمین ۱۸۷۵۰ دستگاه کنتور تکفاز ۲۵ درصد افزایشی	۱۳۸
PEDEEE	صانیر	تأمین ۱۰۰ دستگاه ترانسفورماتور ۱۰۰ کیلوولت آمپر افزایشی	۱۳۹
PEDEEE	صانیر	تأمین ۵۰۰ دستگاه ترانسفورماتور ۴۰۰ کیلوولت آمپر	۱۴۰
PEDEEE	صانیر	تأمین ۱۲۹ دستگاه ترانسفورماتور ۴۰۰ کیلوولت آمپر افزایشی	۱۴۱
PEDEEE	صانیر	تأمین ۵۰۰ دستگاه ترانسفورماتور ۶۳۰ کیلوولت آمپر	۱۴۲
PEDEEE	صانیر	تأمین ۱۲۹ دستگاه ترانسفورماتور توزیع ۶۳۰ کیلوولت آمپر	۱۴۳
	شرکت سیمان و مصالح ساختمانی عربی	شرکت ماشین سازی اراک	۱۴۴
PEDEEE	صانیر	تأمین ۷۵۰۰۰ دستگاه کنتور تکفاز	۱۴۵
PEDEEE	صانیر	تأمین ۴۰۰ ترانسفورماتور ۱۰۰ کیلوولت آمپر با لوازم یدکی	۱۴۶
PEDEEE	صانیر	مشاوره خط انتقال برق ۶۶ کیلوولت	۱۴۷

PEDEEE	صانیر	اعزام ۲ نفر متخصص جهت بهبود مهندسی پستها و خطوط نیرو	۱۴۸
PEDEEE	صانیر	تأمین ۴۰ دستگاه دیژنکتور ۱۶ کیلوولت آمپر	۱۴۹
واگن پارس	راه آهن سوریه	۳۶۰ واگن حمل گندم	۱۵۰
واگن پارس	راه آهن سوریه	۱۱۲ واگن مخزن دار	۱۵۱
واگن پارس	راه آهن سوریه	۴۵ دستگاه واگن سیمان	۱۵۲
شرکت سیمان ومسالح ساختمانی عربی	شرکت ماشین سازی اراک	صدور ۲۲۰ قطعه چکش سنگ شکن سیمان	۱۵۳
واگن پارس	راه آهن سوریه	۴۴۷ واگن مخزن دار	۱۵۴
شرکت سیمان ومسالح ساختمانی عربی	شرکت ماشین سازی اراک	صدور ۵۵ قطعه چکش سنگ شکن سیمان	۱۵۵
اکومک	شرکت هیپکو	صدور قطعات یدکی	۱۵۶
اکومک	شرکت هیپکو	صدور غلطک B1۰۰HC	۱۵۷
اکومک	شرکت هیپکو	صدور غلطک چرخ لاستیکی B1۰۵HR غلطک ویبره C1۰۰HC	۱۵۸
اکومک	شرکت هیپکو	صدور غلطک ویبره و غلطک چرخ لاستیکی - غلطک استاتیک	۱۵۹

لازم به ذکر است تعداد قابل توجهی از شرکتهای ایرانی با طرف سوری در حال مذاکره جهت انعقاد قراردادهای جدیدی می باشند که ارزش این قراردادها نیز قابل توجه می باشد.

منابع و مأخذ

۱. سالنامه آماری گمرک جمهوری اسلامی ایران
۲. سایت مرکز تجارت بین الملل www.ITC.org
۳. سایت ویکی پدیا www.wikipedia.org
۴. سایت www.syria-Report.com
۵. سایت وزارت صنایع سوریه www.wyrianIndustry.org
۶. سایت صندوق ضمانت صادرات www.egfi.org
۷. سایت نقطه تجاری کیش www.kishtpc.com
۸. سایت سازمان توسعه تجارت ایران www.tpo.ir
۹. مجموعه گزارشهای بانک جهانی
۱۰. مجموعه گزارشهای صندوق بین المللی پول
۱۱. سایت های مختلف داخلی کشور سوریه
۱۲. بولتن ریسک سیاسی کشورها، صندوق ضمانت صادرات
۱۳. سایت مرکز تجارت بین الملل-نقشه تجاری trade map
۱۴. سایت مرکز تجارت بین الملل-نقشه محصول product map
۱۵. اطلاعات اخذ شده مربوط به شرکتهای مجری خدمات فنی و مهندسی ایران در سوریه از واردات مسکن و شهرسازی، سایت سازمان توسعه تجارت
۱۶. www.syrianindustry.org
۱۷. www.banquecentral.gov.sy
۱۸. www.cbs-bank.com
۱۹. www.syrian-insurance.com
۲۰. www.investmentmap.org
۲۱. www.syrecom.org
۲۲. سایت وزارت اقتصاد و تجارت سوریه
۲۳. نشریات مختلف داخلی سوریه